

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2003-2004

5 november 2003

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

MIDDAGVERGADERING

OPRICHTING VAN EEN COMMISSIE AD HOC

ACTUELE VRAGEN

ANTWOORD VAN DE MINISTER-PRESIDENT OP HET RAPPORT VAN DE VLAAMSE REGERING
OVER DE SAMENSTELLING VAN DE KABINETTEN VAN DE VLAAMSE MINISTERS

ACTUALITEITSDEBAT VLAAMS ONDERNEMERSCHAP TER VOORBEREIDING VAN DE
VLAAMSE ONDERNEMINGSCONFERENTIE

DECREET PREVENTIEVE GEZONDHEIDSBELEID

DECREET INSTEMMING MET DE ASSOCIATIEOVEREENKOMST TUSSEN DE EG EN EGYPT

DECREET INSTEMMING MET DE STABILISATIE- EN ASSOCIATIEOVEREENKOMST TUSSEN DE
EG EN KROATIË

VERZOEKSCHRIFT 'S HERTOGENMOLENS TE AARSCHOT

VERZOEKSCHRIFT DIERLIJKE AFVALSTOFFEN

RESOLUTIE HERZIENING VAN HET RUIMTELIJK STRUCTUURPLAN VLAANDEREN

BIJZONDER DECREET KIESKRINGEN VOOR DE VERKIEZINGEN VAN HET VLAAMS PARLE-
MENT

MET REDENEN OMKLEDE MOTIES – STEMMINGEN

Inhoud

Nr. 10

woensdag 5 november 2003
Middagvergadering

Berichten van verhindering	1
Oprichting van een commissie ad hoc	1
Actuele vragen (Regl. art. 82)	
Actuele vraag van de heer Johan Malcorps tot de heer Gilbert Bossuyt, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie, over een eventueel nooddecreet voor de Scheldeverdieping	2
Actuele vraag van de heer Pieter Huybrechts tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over de financiële gevolgen voor de OCMW's van steun aan oudere migranten die via gezinshereniging het land binnenkomen	3
Actuele vraag van de heer André-Emiel Bogaert tot de heer Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de problemen bij de invoering van de milieu-beleidsovereenkomst afvalbanden	
Actuele vraag van de heer Johan Malcorps tot de heer Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de problemen bij de invoering van de milieubeleids-overeenkomst afvalbanden	
Actuele vraag van de heer Paul Wille tot de heer Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de problemen bij de invoering van de milieubeleids-overeenkomst afvalbanden	4
Actuele vraag van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Bart Somers, minister-president van de Vlaamse regering, over een nieuwe studie inzake de problematiek van de transfers tussen de gewesten	
Actuele vraag van de heer Johan Sauwens tot de heer Bart Somers, minister-president van de Vlaamse regering, over een nieuwe studie inzake de problematiek van de transfers tussen de gewesten	8
Actuele vraag van de heer Jan Laurys tot de heer Renaat Landuyt, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de Vlaamse steun voor een nieuwe basketbalzaal in Oostende	13
Rapport van de Vlaamse regering tot uitvoering van het protocol van 17 april 2001 tussen het Vlaams Parlement en de Vlaamse regering betreffende de jaarlijkse rapportering over de samenstelling van de kabinetten van de Vlaamse ministers. Toestand op 31 december 2002 – 35 (2002-2003) – Nrs. 1 en 2	
Antwoord van de minister-president	14
Sprekers : de heer Luc Van den Brande en minister-president Bart Somers	
Actualiteitsdebat (Voortzetting)	
Actualiteitsdebat over Vlaams ondernemerschap ter voorbereiding van de Vlaamse ondernemings-conferentie	16
Sprekers : de heren Dirk De Cock, André Denys, Jan Laurys, Gerald Kindermans, Eddy Schuermans, Luc Martens, André-Emiel Bogaert, Chris Vandenbroeke, Eric Van Rompuy, Francis Vermeiren, Bruno Tobback en Jan Penris, minister Patricia Ceysens en minister-president Bart Somers	
Ontwerp van decreet betreffende het preventieve gezondheidsbeleid – 1709 (2002-2003) – Nrs. 1 tot 4	
Algemene bespreking	35
Sprekers : mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heren Koen Helsen, Felix Strackx en Jan Van Duppen en minister Adelheid Byttebier	
Artikelsgewijze bespreking	44

Ontwerp van decreet houdende instemming met de Europees-mediterrane overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de Arabische republiek Egypte, anderzijds, de bijlagen I tot VI, de protocollen 1 tot 5 en de slotakte, ondertekend in Luxemburg op 25 juni 2001 – 1813 (2002-2003) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	68
Artikelsgewijze bespreking	68
Ontwerp van decreet houdende instemming met de Stabilisatie- en Associatieovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de republiek Kroatië, anderzijds, de bijlagen I tot VIII, de protocollen 1 tot 6 en de slotakte, ondertekend in Luxemburg op 29 oktober 2001 – 1827 (2003-2004) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	68
Artikelsgewijze bespreking	68
Verzoekschrift over de 's Hertogenmolens te Aarschot – 1865 (2003-2004) – Nr. 1	
Verslag	69
Spreker : mevrouw Mieke Van Hecke, verslaggever	
Verzoekschrift over de ophaling, verwerking en vernietiging van dierlijke afvalstoffen – 1870 (2003-2004) – Nr. 1	
Verslag	69
Voorstel van resolutie van de heren Patrick Lachaert, Jacques Timmermans, Johan Malcorps en Dirk De Cock betreffende het besluit van de Vlaamse regering van 28 februari 2003 tot voorlopige vaststelling van een herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen – 1896 (2003-2004) – Nrs. 1 en 2	
Bespreking	69
Voorstel van bijzonder decreet van de heren Kris Van Dijck, Jan Loones en Chris Vandenbroeke houdende wijziging van de gewone wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur, wat betreft de kieskringen voor de verkiezingen van het Vlaams Parlement – 1930 (2003-2004) – Nr. 1	
Voorstel tot het verlenen van voorrang in commissie	70
Sprekers : de heren Kris Van Dijck, Eric Van Rompuy, Bruno Tobback, Francis Vermeiren, Jos Stassen, Filip Dewinter en Kris Van Dijck	
Ontwerp van decreet betreffende het preventieve gezondheidsbeleid – 1709 (2002-2003) – Nrs. 1 tot 4	
Hoofdelijke stemming	74
Spreker : de heer Francis Vermeiren	
Verwelkoming	76
Ontwerp van decreet houdende instemming met de Europees-mediterrane overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de Arabische republiek Egypte, anderzijds, de bijlagen I tot VI, de protocollen 1 tot 5 en de slotakte, ondertekend in Luxemburg op 25 juni 2001 – 1813 (2002-2003) – Nrs. 1 en 2	
Hoofdelijke stemming	76
Ontwerp van decreet houdende instemming met de Stabilisatie- en Associatieovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de republiek Kroatië, anderzijds, de bijlagen I tot VIII, de protocollen 1 tot 6 en de slotakte, ondertekend in Luxemburg op 29 oktober 2001 – 1827 (2003-2004) – Nrs. 1 en 2	
Hoofdelijke stemming	77

Voorstel van resolutie van de heren Patrick Lachaert, Jacques Timmermans, Johan Malcorps en Dirk De Cock betreffende het besluit van de Vlaamse regering van 28 februari 2003 tot voorlopige vaststelling van een herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen

– 1896 (2003-2004) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

79

Met redenen omklede motie van de heren Mark Van der Poorten en Bart De Smet, mevrouw Veerle Heeren en de heer Boudewijn Laloo tot besluit van de op 14 oktober 2003 door de heer Mark Van der Poorten in commissie gehouden interpellatie tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over de niet-naleving door de Vlaamse regering van het bestuursakkoord afgesloten tussen de Vlaamse regering, de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten en de Vereniging van de Vlaamse Provincies

– 1876 (2003-2004) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

80

Spreker : de heer Mark Van der Poorten

Met redenen omklede motie van de heren Jos De Meyer en Luc Martens, mevrouw Veerle Heeren en de heren Gilbert Vanleenhove en Kris Van Dijck tot besluit van de op 16 oktober 2003 door de heren Jos De Meyer en Kris Van Dijck in commissie gehouden interpellaties tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, respectievelijk over besparingsmaatregelen bij de Dienst voor Infrastructuurwerken van het Gesubsidieerd Onderwijs en over de investeringen in schoolinfrastructuur

– 1877 (2003-2004) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

82

Spreker : de heer Jos De Meyer

Met redenen omklede motie van de heren Julien Demeulenaere, André Van Nieuwkerke, Frans Ramon en Dirk De Cock tot besluit van de op 16 oktober 2003 door de heren Jos De Meyer en Kris Van Dijck in commissie gehouden interpellaties tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, respectievelijk over besparingsmaatregelen bij de Dienst voor Infrastructuurwerken van het Gesubsidieerd Onderwijs en over de investeringen in schoolinfrastructuur

– 1878 (2003-2004) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

83

Regeling van de werkzaamheden

85

VOORZITTER : De heer Norbert De Batselier

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*
- *De vergadering wordt geopend om 14.40 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

AANWEZIG

Wilfried Aers, Sonja Becq, Jos Bex, André-Emiel Bogaert, Mathieu Boutsen, Louis Bril, Jozef Browaes, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Marc Cordeel, Carlo Daelman, Norbert De Batselier, Carl Decaluwe, Veerle Declercq, Dirk De Cock, Frans De Cock, Niki De Gryze, Hilde De Lobel, Ann De Martelaer, Wivina Demeester-De Meyer, Julien Demeulenaere, Jos De Meyer, Johan Demol, André Denys, Herman De Reuse, Johan De Roo, Claudine De Schepper, Bart De Smet, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Gisèle Gardeyn-Debever, Sven Gatz, Jean Geraerts, Jos Geysels, Eloi Glorieux, Brigitte Grouwels, Dominique Guns, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Koen Helsen, Margriet Hermans, Dirk Holemans, Patrick Hostekint, Pieter Huybrechts, Gerald Kindermans, Patrick Lachaert, Boudewijn Laloo, Jan Laurys, Herman Lauwers, Julien Librecht, Marcel Logist, Dominiek Lootens-Stael, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Johan Malcorps, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, André Moreau, Flor Ory, Leo Peeters, Jan Penris, Jean-Paul Peuskens, Stefaan Platteau, Frans Ramon, Ditier Ramoudt, Jan Roegiers, Erna Roosens-Van Wauwe, Freddy Sarens, Johan Sauwens, Cis Schepens, Eddy Schuermans, Guy Sols, Jos Stassen, Felix Strackx, Lucien Suykens, Jacques Timmermans, Bruno Tobback, Jul Van Aperen, Anne Van Asbroeck, Gilbert Van Baelen, Riet Van Cleuvenbergen, Marc van den Abeelen, Dany Vandenbossche, Chris Vandenbroeke, Luc Van den Brande, Marleen Van den Eynde, Ria Van Den Heuvel, Mark Van der Poorten, Kris Van Dijck, Jan Van Duppen, Ilse Van Eetvelde, Christian Van Eyken, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Mieke Van Hecke, Ingrid van Kessel, Gilbert Vanleenhove, Jef Van Looy, Gracienne Van Nieuwenborgh, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Etienne Van Vaerenbergh, Josée Vercammen, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Ver-

ougstraete, Miel Verrijken, Robert Voorhamme, Johan Weyts, Paul Wille, Frans Wymeersch.

AFWEZIG MET KENNISGEVING

Anny De Maght-Aelbrecht, Jan Loones, Karim Van Overmeire, Bob Verstraete : gezondheidsredenen ;

Jacques Devolder : buitenslands ;

Peter De Ridder : ambtsverplichtingen.

AFWEZIG ZONDER KENNISGEVING

Jaak Gabriels, Steve Stevaert, Walter Vandenbosche.

OPRICHTING VAN EEN COMMISSIE AD HOC

De voorzitter : Dames en heren, het Uitgebreid Bureau stelt voor een commissie ad hoc voor Wapenhandel op te richten, bestaande uit vijftien vaste en vijftien plaatsvervangende leden onder het voorzitterschap van de voorzitter van het Vlaams Parlement.

De commissie ad hoc zal de reeds ingediende voorstellen van decreet inzake wapenexport en het Vlaams vredesinstituut behandelen en de algemene normerende en controlerende bevoegdheid inzake wapenhandel, inbegrepen de zesmaandelijks en jaarlijkse rapportering aan het Vlaams Parlement, uitoefenen. Bij de behandeling van de zesmaandelijks rapporten zijn de vergaderingen van de commissie ad hoc besloten.

De beslissing van de plenaire vergadering van woensdag 8 oktober 2003 tot voorlopige toewijzing van de bevoegdheid met betrekking tot de in-, uit- en doorvoer van wapens en munitie aan de com-

Voorzitter

missie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme wordt opgeheven.

Is het parlement het hiermee eens ? (*Instemming*)

Dan nodig ik de fractievoorzitters uit mij zo spoedig mogelijk de namen van de leden mee te delen die in de commissie ad hoc zitting zullen hebben.

ACTUELE VRAGEN (*Regl. art. 82*)**Actuele vraag van de heer Johan Malcorps tot de heer Gilbert Bossuyt, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie, over een eventueel nooddecreet voor de Scheldeverdieping**

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Malcorps tot de heer Bossuyt, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie, over een eventueel nooddecreet voor de Scheldeverdieping.

De heer Malcorps heeft het woord.

De heer Johan Malcorps (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de Antwerpse havengemeenschap maakt zich zorgen over de Scheldeverdieping. Een tijd geleden werd verklaard dat het waarschijnlijk tot 2015 zal duren voor die Scheldeverdieping zou zijn gerealiseerd. Daarom lanceert men nu opnieuw het idee van een soort van noodwet, een lex specialis die door Vlaanderen en Nederland samen zou moeten worden opgemaakt zodat tegen eind 2004 de kogel door de kerk zou zijn.

Volgens mij is dat voorstel toch een beetje een probleem en gooit men eigenlijk opnieuw een steen in de kikkerpoel. Er is namelijk nog steeds ambtelijk overleg aan de gang tussen Vlaanderen en Nederland. Dat werd ook al verschillende keren besproken in de bevoegde commissie in dit parlement. In feite loopt dat overleg goed, en daarom moeten we het ook alle kansen geven.

Nu gooit men dus opnieuw die steen in de kikkerpoel. In Nederland werd destijds al een noodwet goedgekeurd voor de eerste Scheldeverdieping, en daar werd toen het volgende gesteld : dat is goed voor één keer, maar nooit weer. Ook in Vlaanderen redeneren verschillende fracties, en zeker ook

mijn fractie, op een vergelijkbare manier. We hebben reeds, met pijn in het hart, een nooddecreet goedgekeurd over het Deurganckdok. We vinden het niet opportuun om nu opnieuw een noodwet of nooddecreet goed te keuren om die Scheldeverdieping te realiseren.

Mijnheer de minister, ik wil u dan ook een korte maar duidelijke vraag stellen. Uitgaande van het feit dat het overleg tussen Vlaanderen en Nederland vlot verloopt, ziet u de procedure van een noodwet dan wel zitten ?

De voorzitter : Minister Bossuyt heeft het woord.

Minister Gilbert Bossuyt (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, mijn antwoord op de vraag van de heer Malcorps zou heel kort kunnen zijn : neen. Ik begrijp echter dat zo'n kort antwoord niet zou worden aanvaard.

Ik denk dat de houding van de Antwerpse havengemeenschap ook is ingegeven door het rapport van de technische Scheldec commissie. Ik wil toch even herhalen dat dat rapport de bedoeling heeft procedures uit te werken om projecten te begeleiden die betrekking hebben op de veiligheid, de toegankelijkheid en de natuurlijkheid van het Schelde-estuarium. Ik heb op 19 september 2003 een gesprek gehad met mevrouw Schultz, de Nederlandse minister van Verkeer en Waterstaat. We zijn toen overeengekomen het advies te vragen van het overleg van adviserende partijen. Dat deden we omdat in dat overleg ook de belangengroepen vertegenwoordigd zijn van zowel Vlaanderen als Nederland. Voor Vlaanderen zijn er zeker ook de vertegenwoordigers van de Antwerpse havengemeenschap en van het Havenbedrijf Antwerpen. Het zou dus onkies zijn om eerst samen een advies te vragen, en dan, vooraleer dat advies is verstrekt, reeds initiatieven te nemen.

We hebben ook afgesproken om na de verstrekking van dat advies samen een beslissing te nemen in de loop van 2004 en zeker tegen het einde van 2004. Om dat beslissingsmoment goed voor te bereiden, heb ik aan mevrouw Ceysens, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, gevraagd om een task force op te zetten om de verdragrechtelijke en diplomatieke aspecten van een mogelijke beslissing vanaf nu al voor te bereiden, zodat we onder de beste voorwaarden naar een beslissingsmoment kunnen toegroeien.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer Pieter Huybrechts tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over de financiële gevolgen voor de OCMW's van steun aan oudere migranten die via gezinshereniging het land binnenkomen

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Huybrechts tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over de financiële gevolgen voor de OCMW's van steun aan oudere migranten die via gezinshereniging het land binnenkomen.

De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, in het kader van de gezinshereniging laten heel wat van onze allochtone medeburgers hun ouders, en soms ook hun grootouders, naar ons land overkomen. Die mensen hebben in hun eigen land dikwijls geen recht op een pensioen en andere sociale voorzieningen. Na verloop van tijd blijkt dan zeer dikwijls dat in ons land verblijvende allochtonen over onvoldoende financiële middelen beschikken om hun oudere familieleden te onderhouden.

Een Antwerps OCMW-raadslid – en tevens lid van de VLD – spreekt van 'systematische fraude', en vraagt zich in mijn ogen terecht af hoe wij onze eigen senioren, die hun hele leven lang hebben bijgedragen aan de welvaart van het land, de nodige sociale bijstand kunnen blijven verschaffen als we ook worden verplicht om ouderen uit de hele wereld te onderhouden. Is deze situatie financieel houdbaar, als we weten dat in de toekomst allochtone bejaarden bij het OCMW massaal zullen aankloppen? Heeft de minister al overlegd met de federale ministers om eindelijk de misbruiken van de gezinshereniging aan te pakken?

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, aan de basis van de federale wet over de gezinshereniging liggen humanitaire bekommernissen, en niet financiële. Men was van oordeel dat familieleden die van elkaar gescheiden zijn en waarvan een of meerdere hier hun toekomst hebben opgebouwd, het recht moeten krijgen om met hun familie in dit land te leven. Ik besef dat dit financiële lasten met

zich kan meebrengen. We zijn echter een humanitaire staat en respecteren de rechten van de mens, en daarom is op federaal niveau die wetgeving tot stand gekomen. De toepassing en de verantwoordelijkheid voor de wetgeving op de gezinshereniging is een federale aangelegenheid. De steunverlening is een onderdeel van de OCMW-wetgeving. Ook dat is een federale aangelegenheid.

U stelt dat we niet de verantwoordelijkheid kunnen dragen voor iedereen die van elders in de wereld bij ons komt wonen. U suggereert dat er een massale volksverhuizing aan de gang is. U suggereert dat onze wetgeving de deur opent voor honderdduizenden migranten. Men meldt me echter dat het OCMW van Antwerpen vandaag wordt geconfronteerd met een tiental gevallen. Ik wil niet ontkennen dat tussen de enkele tientallen voorvallen er geen gevallen zouden zijn waarin onregelmatigheden zijn vastgesteld, maar aan de hand van tien voorbeelden suggereren dat het om 'massale misbruiken' zou gaan, is niet correct. Ik houd van een correcte weergave van gegevens om zo tot een correcte oplossing te kunnen komen.

De verantwoordelijkheden in verband met de problematiek van de gezinshereniging liggen op het federale niveau. Federaal minister van Binnenlandse Zaken Dewael draagt daarvoor de verantwoordelijkheid. Ook de OCMW-steunverlening behoort tot het federale domein. Mijn verantwoordelijkheid op het administratieve vlak bestaat in het toezicht op het correct afhandelen van de administratieve regels door de OCMW-besturen. Ten slotte is het evident dat ik bereid ben om de problematiek met de federale ministers te bespreken in het kader van een beter bestuurlijk beleid en omdat regeringen binnen de eigen bevoegdheden complementair moeten werken.

De voorzitter : De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts : Ik heb de woorden van een OCMW-raadslid van de VLD uit Antwerpen aangehaald. Ik citeer hier de heer Rachid Bagonan, medewerker van het opbouwwerk Antwerpen-Noord. 'Ik verwacht een catastrofe voor de tweede en de volgende generaties, want de jongeren van nu zijn opgevoed in het individualisme van het Westen. Voor hen zal het niet meer evident zijn om hun ouders in huis te nemen.'

Wij kunnen dus redelijkerwijze veronderstellen dat in de toekomst allochtone bejaarden zich massaal naar het OCMW zullen begeven.

Minister Paul Van Grembergen : De onderhoudsplicht van kinderen ten aanzien van hun ouders staat in de wet ingeschreven. Bij mijn weten is deze wet niet gewijzigd, maar de onderhoudsplicht is wel onderhevig aan een maatschappelijke discussie. Er wordt op geregelde tijdstippen over gediscussieerd. Nu dragen kinderen echter nog altijd onderhoudsplicht voor hun ouders en onderzoekt het OCMW desgevallend volgens deontologische regels de middelen van de kinderen. Kinderen kunnen eventueel tegen de resultaten van dat onderzoek in beroep gaan. Ik hou mij aan de formele en wettelijke regels die in dat kader zijn vastgelegd.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer André-Emiel Bogaert tot de heer Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de problemen bij de invoering van de milieubeleidsovereenkomst afvalbanden

Actuele vraag van de heer Johan Malcorps tot de heer Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de problemen bij de invoering van de milieubeleidsovereenkomst afvalbanden

Actuele vraag van de heer Paul Wille tot de heer Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de problemen bij de invoering van de milieubeleidsovereenkomst afvalbanden

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde actuele vragen van de heren Bogaert, Malcorps en Wille tot de heer Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de problemen bij de invoering van de milieubeleidsovereenkomst afvalbanden.

De heer Bogaert heeft het woord.

De heer André-Emiel Bogaert (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, deze vraag is in feite een omzetting van mijn vraag om uitleg van 23 oktober 2003. Toen kon ik dieper op de problematiek ingaan. Er is een totale malaise ontstaan wat de verwerking, ophaling en tarifiering van afvalbanden betreft. Er bestond vroeger een MBO en er bestond een VZW Recytyre. Dat werkte behoorlijk.

Op 17 juli 2003 werd een nieuwe MBO afgesloten. Toen is het monopolie van een VZW, een belangenvereniging, zodanig uitgebreid dat de problemen van vandaag voorspelbaar waren. De mogelijkheden van de VZW Recytyre werden beperkt tot wat ik zou noemen, de kat bij de melk zetten.

De producenten, de invoerders en de verdelers van nieuwe banden krijgen het monopolie voor de verwerking van gebruikte banden en voor de ophaling van de bijbehorende gelden. Het is evident dat een belangenvereniging met het verkopen van zoveel mogelijk nieuwe banden als maatschappelijk doel ervoor zal zorgen dat zo weinig mogelijk banden worden hergebruikt. Dat is een economische evidentie. In de nieuwe milieubeleidsovereenkomst is dit aspect van de problematiek over het hoofd gezien.

Het bestaande monopolie wordt uitgebreid. De VZW Recytyre krijgt de opdrachten bestekken uit te schrijven. Recytyre is er evenwel niet toe verplicht de regels van de openbare besturen te volgen. Recytyre krijgt tevens het recht om een milieuheffing te innen. De consument zal deze taks, die 2 tot 2,80 euro zal bedragen, moeten betalen. Het heeft geen zin in dit verband naar de terugnameplicht van de fabrikanten te verwijzen. De fabrikanten hebben een terugnameplicht waar de consumenten hen voor betalen. Dit betekent gewoon dat de consument meer voor zijn banden betaalt.

Een aantal betrokkenen hebben gerechtelijke procedures opgestart. Als democraat ben ik een groot voorstander van de scheiding der machten. Ik kan enkel akte nemen van de vonnissen die in kortgeding zijn uitgesproken en van de uitspraken ten gronde die nog moeten komen. Blijkbaar zijn de rechtbanken niet onverdeeld gelukkig met deze nieuwe milieubeleidsovereenkomst. De consumenten en de sector die voor het recyclen van afvalbanden instaat, worden gewoonweg uitgesloten. Deze zaak heeft de actualiteit gehaald. De voorbije dagen en weken zijn hierover heel wat artikels in de pers verschenen.

Op het terrein is heel wat verwarring ontstaan. Aanvankelijk had de VZW Recytyre beslist om de nieuwe regeling op 1 november 2003 te laten ingaan. Het was de bedoeling om de laatste twee maanden van het jaar al geld te innen en de eigenlijke financiering van het systeem pas op 1 januari 2004 van start te laten gaan.

De nieuwe milieubeleidsovereenkomst heeft een probleem veroorzaakt. Wat was de eigenlijke bedoeling van de Vlaamse regering ? Welk monopo-

Bogaert

lie heeft de Vlaamse regering aan een private rechtspersoon willen verlenen ? We mogen niet vergeten dat het hier geen VOI betreft. De VZW Recytyre is een privé-rechtspersoon. Hoewel het hier duidelijk om een belanghebbende partij gaat, krijgt deze VZW verregaande bevoegdheden die grotendeels tot het openbaar domein behoren.

Gaat het hier om een milieuheffing of om een sectoraal akkoord dat tot een hogere prijs leidt ? Valt deze prijsstijging ten laste van de producent of van de eindgebruiker ? Krijgt Recytyre het monopolie met betrekking tot bestekken en tot het ophalen van de gelden ?

Aangezien het hier jaarlijks om tientallen miljoenen euro's gaat, zou ik hier graag wat uitleg over krijgen. De Vlaamse regering moet het Vlaams Parlement kunnen verklaren waarom in de sector zoveel verwarring is ontstaan. Is de nieuwe milieubeleidsvereenkomst uitvoerbaar en betaalbaar ?

De voorzitter : De heer Malcorps heeft het woord.

De heer Johan Malcorps (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, ook mijn vraag om uitleg is in een actuele vraag omgezet.

De Rechtbank van Koophandel heeft de firma Eurokarkas gelijk gegeven en heeft een dwangsom opgelegd indien de milieubijdrage op 1 november zou worden ingevoerd. Recytyre heeft haar voorstellen voorlopig opgeschort.

In de commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Monumentenzorg hebben we uitvoerig van gedachten gewisseld over deze milieubeleidsvereenkomst. De commissieleden waren het er unaniem over eens dat deze milieubeleidsvereenkomst tot een verbetering zou leiden. De minister heeft met ons advies rekening gehouden.

Zoals de heer Bogaert al heeft aangetoond, zijn niet alle problemen opgelost. De firma Eurokarkas heeft een van deze problemen aangeklaagd. Het is natuurlijk belangrijk dat de oude banden zoveel mogelijk worden hergebruikt. Uiteraard geven we daar als ecologen voorrang aan. We moeten zo veel mogelijk loopvlakvernieuwing toepassen voor oude, gebruikte banden of ze granuleren en het materiaal hergebruiken. Dit is beter dan – wat nu nog te veel gebeurt – het shredderen en opstoken in cementovens.

In de milieubeleidsvereenkomst zijn percentages voor loopvlakvernieuwing en materiaalrecyclage opgelegd. We hebben er in de commissie op gewezen, na het verslag van de MiNa-raad, dat die percentages nog niet worden gehaald. We moeten hierop blijven toezien.

Wat is de situatie van de milieubijdrage ? Dit is essentieel om de milieubeleidsvereenkomst te laten werken. De mensen die oude banden hergebruiken en loopvlakvernieuwing toepassen, moeten bij het project worden betrokken.

Net zoals voor andere afvalstromen, met andere vormen van terugnameplicht, is het het best voor het milieu dat er een akkoord is voor heel de sector. De milieubijdrage is hierbij essentieel. Als die verworpen wordt, is er een financieringsprobleem voor heel de sector. Wat zijn hiervan de gevolgen ? Als dit ook wordt toegepast voor andere sectoren is er misschien een uitdrukkend probleem.

Mijnheer de minister, moet er iets veranderen aan de MBO, aan Vlarea, of laat u de zaak op zijn beloop ?

De voorzitter : De heer Wille heeft het woord.

De heer Paul Wille (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, als derde vraagsteller moet ik de achtergrond van deze gelegenheid niet meer schetsen. Het is niet meer nodig dat ik de analyse maak dat er chaos heerst over een ecologisch verantwoord initiatief.

We moeten goed weten hoe we daarmee omgaan. Op het terrein worden duidelijke vragen gesteld. Gaat de milieuheffing in ? Wie moet ze betalen ? Waar kunnen de garagisten terecht ? Zullen we met het voorgestelde concept uiteindelijk de doelstelling halen ?

We moeten rekening houden met de uitspraak en de dwangsom die is opgelegd bij het voortzetten van het project. Het is zeer waarschijnlijk dat bij de ondertekening van deze overeenkomst een Europese procedure aanhangig zal worden gemaakt. Naar mijn mening is het ingrijpen in de vrije markt hiervoor een grondige reden.

Mijnheer de minister, zult u de overeenkomst ondertekenen ? Hoe relevant is voor u het geding dat bij de rechtbank van koophandel is ingediend ?

Zou het niet verstandig zijn om in de gegeven omstandigheden te proberen om met de huidige VZW en de andere betrokkenen te overleggen ? Een

Wille

aantal bedrijven met een geldige uitbatingsvergunning, die personeel tewerkstellen en een aanzienlijk marktaandeel bezitten, worden door deze maatregel voor de toekomst belast met een structureel probleem.

Op welke manier kunnen we een combinatie maken van de algemene doelstellingen van de overheid en de problemen van een aantal individuele ondernemingen ? Het zou niet onverstandig zijn om dit opnieuw te overwegen.

In principe is er vanaf 1 januari een gratis ophaling. Ik vrees dat er heel veel banden uit het buitenland zullen komen, die men hier gratis kan komen deponderen, maar dat we de doelstelling van de MBO absoluut niet zullen bereiken.

Daarom doe ik een oproep om er grondig over na te denken of de juiste belangen zijn ingeschat en of we niet opnieuw rond de tafel moeten zitten om te zorgen voor een goede beslissing waarmee we opnieuw naar het parlement kunnen komen. Voorts kan ik me perfect terugvinden in de uiteenzettingen van de voorgaande sprekers.

De voorzitter : Minister Sannen heeft het woord.

Minister Ludo Sannen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, ik ben wat verrast door de tonaliteit van de vraagstellers precies omdat zij meestal de verdedigers van de vrije markt zijn. Het gaat over een milieubeleidsvereenkomst, een systeem waarbij men ooit heeft gekozen voor deregulering, een systeem waarbij de overheid de doelstellingen bepaalde. Er is een algemene aanvaardingsplicht ingesteld, die de overheid niet te sterk wilde reguleren. De doelstellingen voor hergebruik, preventie en recyclage werden erin bepaald. De rest wordt overgelaten aan de sector omdat die de dingen beter zou kunnen organiseren en invullen.

De sector doet dit nu al op diverse terreinen, want er zijn meer milieubeleidsvereenkomsten. U kent allemaal Recupel. Recytyre is daar een onderdeel van. Het gaat om een milieubeleidsvereenkomst waarbij de sector van de producenten en de verdelers van banden de verantwoordelijkheid opnemen om de aanvaardingsplicht voor de sector zelf te realiseren en de doelstellingen in het kader van preventie, hergebruik en recyclage te halen. Hoe ze dit doet, is de verantwoordelijkheid van de sector zelf. Er loopt nu een juridische procedure van Eurokarkas ten opzichte van de privé-VZW Recytyre, waar

het Vlaams Gewest op dit moment totaal buiten staat.

Mijnheer Bogaert, nergens stelt de overheid een monopoliepositie in. Er is misschien een feitelijk monopolie dat door de sector is gecreëerd, maar niets belet dat de sector dat op een andere manier aanpakt en dat er andere organisaties of VZW's ontstaan om dezelfde doelstelling te realiseren, namelijk de aanvaardingsplicht vorm geven.

Nu blijkt de organisatie van het inzamelen van banden mank te lopen. De sector heeft al een voorstel gedaan, dat door mensen uit de sector wordt bekritiseerd en juridisch aangevochten.

Wat is de doelstelling van Recytyre ? Ik meen dat er een verbetering is gekomen in de nieuwe beleidsovereenkomst ten opzichte van vroeger, namelijk dat Recytyre nu ook de doelstelling formuleert om alle banden in het circuit te krijgen, ook de banden die nu niet worden ingeleverd, maar elders gestort of verband worden. Men wil dit doen binnen de opdracht en de regelgeving van Vlaanderen. Deze doelstelling is in de commissie ook onderschreven.

Een ander probleem is de vraag of die doelstellingen zullen worden gehaald. Daar zal de overheid op moeten toezien, wanneer de zaak functioneert. Die kan maar functioneren als er bijdragen worden geïnd, want dat is nodig om alles te bekostigen. De bijdrage kan door de gerechtelijke uitspraak niet worden geïnd.

Het gaat er niet zozeer over dat Recytyre die doelstellingen formuleert, maar het gaat vooral over de manier waarop ze dit doen en hoe ze de markt van hergebruik en ophaling heeft verdeeld. Dit wordt vooral betwist door Eurokarkas. Het gaat duidelijk om een betwisting tussen twee privé-partners. We zullen het resultaat moeten afwachten voor we kunnen ingrijpen.

Ik zie op dit ogenblik geen enkele reden waarom we onze huidige regelgeving van aanvaardingsplicht, recyclage en hergebruik zouden moeten wijzigen. De doelstellingen moeten nog steeds worden gehaald door de sector. Wel moeten we afwachten wat nu de uitspraak zal zijn. Misschien zal Recytyre of de sector daar bepaalde conclusies uit moeten trekken en zich anders organiseren om die doelstellingen te realiseren.

De voorzitter : De heer Bogaert heeft het woord.

De heer André-Emiel Bogaert : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Er is de scheiding der machten.

Ik heb niet te veel verwezen naar de procedure, maar we zijn opnieuw het warm water aan het uitvinden, dit is een discussie over het geslacht der engelen. Er is immers wel een feitelijk monopolie. De contractant in de MBO is Recytyre. Er bestaan en bestonden andere VZW's. Die werden vroeger uitgenodigd op bepaalde kabinetten, maar ze zijn niet toegelaten tot de MBO. De Vlaamse regering verenigt de sector tot de producenten alleen. Dat is de grote fout : de sector bestaat uit de producenten, de invoerders, de verdelers, de hergebruikers en de consumenten. U verenigt dit tot de producenten, die alleen baat hebben bij het verkopen van zoveel mogelijk nieuwe banden en niet bij het hergebruiken van gebruikte banden. Dat ligt aan de oorsprong van het probleem.

Ik ga me niet bemoeien met de aan de gang zijnde procedure. Ik zeg alleen dat zowel de tarifiering als de doelstelling en het omschrijven van de sector problemen inhouden, die zullen blijven bestaan tot u de MBO op een duidelijke wijze zult aanpassen.

De voorzitter : De heer Wille heeft het woord.

De heer Paul Wille : Er is sprake van een geding tussen Recytyre als VZW en een privé-bedrijf. Daar hebt u gelijk in, mijnheer de minister, maar mijn bekommernis betreft in de eerste plaats het concept. Het basisprobleem van het Recytyre-systeem is dat het niet leidt tot recyclage, maar tot verbranding in cementovens. Daar hebt u niet veel op geantwoord.

Laat me even spreken als de koopman die ik van beroep ook ben. Als er nog een restwaarde is, dan komt dat daar niet in : men krijgt daar immers nog iets voor. Bij recyclage weet de ophaler perfect wat hij meeneemt, anders neemt hij het niet mee. In het Recytyre-systeem gaat dat niet. Niet alles is voor verwerking vatbaar. We mogen dan wel geen partij zijn in dit geding, maar als het concept gebreken vertoont of een aantal van uw begrijpelijke ambities niet worden waargemaakt, dan moeten we dat concept opnieuw ter discussie stellen opdat het wel mogelijk zou zijn de doelstellingen te halen.

Indien Recytyre vanuit het concept de wettelijke doelstellingen niet kan halen, namelijk het loopvlak van een kwart van de banden vernieuwen en 20 percent verwerken tot granulaat, dan schort er fundamenteel iets met de ecologische ambitie terzake. Misschien hebben we allemaal samen hier

niet voldoende over nagedacht. Ik geloof niet dat de sector zich in een situatie van een feitelijk monopolie heeft laten dringen. Eurokarkas heeft geen geding ingespannen tegen een monopolie, maar uit eigenbelang. Dat is nog altijd niet verboden in dit land.

De voorzitter : De heer Malcorps heeft het woord.

De heer Johan Malcorps : De heer Wille heeft zonet de cijfers genoemd. De doelstellingen zijn inderdaad zeer duidelijk : 25 percent loopvlakvernieuwing, met daarbovenop nog 20 percent verwerken als granulaat voor materialenrecyclage. Samen is dat 45 percent. Het is zeker niet de bedoeling van de MBO of van het Vlarea of het besluit dat alles naar de cementovens zou worden gestuurd en zou worden verwerkt door verbranding. Integendeel : we willen dat net afremmen. De sector zal zich zo moeten organiseren dat die doelstellingen worden behaald. Hij zal dus professioneel gedwongen zijn om samen te werken met degenen die bezig zijn met recyclage en het hergebruik van banden en loopvlakvernieuwing. Dat is juist de vooropstelling van deze MBO.

Mijnheer de minister, als Recytyre de rechter niet kan overtuigen of als het tot een Europese procedure komt, dan zitten we met een probleem. Een milieubijdrage wordt immers ook overwogen in andere sectoren, bijvoorbeeld voor afgedankte auto's. We moeten daar dus nauwlettend op toezien, en zo nodig de discussie ten gronde voeren. Noemen we het een aparte milieubijdrage, of wordt het als kost verwerkt in de prijs van een band, een auto of van andere goederen die na verloop van tijd afval worden ?

De voorzitter : Minister Sannen heeft het woord.

Minister Ludo Sannen : Ik herhaal dat in de nieuwe milieubeleidsovereenkomst de doelstellingen van rechapping en recyclage duidelijk zijn geformuleerd. De nieuwe MBO moet bij wijze van spreken nog van kracht worden en moet nog beginnen te functioneren. De bijdrage is daar een onderdeel van. Nu zeggen dat de doelstellingen niet gehaald worden, is wat voorbarig.

In de commissiebespreking is aangetoond dat de MBO een verbetering is en een kans biedt om de doelstellingen te realiseren. Als dat niet zo is, dan is het onze taak om op te treden. Het is immers de taak van de overheid te controleren of de doelstellingen wel worden gehaald. Het kan dus niet dat alles sowieso voor verbranding naar de cementovens gaat.

Sannen

Mijnheer Bogaert, het gaat niet over de markt van ophaling en verwerking. Recytyre zal op die markt een beroep moeten doen. Daarover speelt zich nu juist het conflict af tussen Eurokarkas en Recytyre. Als u stelt dat de overheid opnieuw alle bedrijven de mogelijkheid moet geven om te verwerken en daarop moet toezien, en dat ze niet de sector de verantwoordelijkheid moet geven, dan schaft u daarmee het systeem van milieubeleidsovereenkomsten af. Dan formuleert de overheid de doelstelling, stelt ze de regelgeving op, en controleert ze of de individuele bedrijven de verwerking, verbranding of rechapping doen zoals ze dat moeten doen.

Daarmee geeft u op wat het parlement enkele jaren geleden heeft vastgelegd. We wilden de sector de verantwoordelijkheid geven, en zelf laten instaan voor de verwerking van de afvalproducten die hij produceert.

Ik herhaal tevens dat ook andere VZW's deze verantwoordelijkheid kunnen opnemen. Het hoeft niet alleen Recytyre te zijn, al heeft zich op dit moment alleen die VZW wel aangeboden voor de opdracht. Recytyre vertegenwoordigt dan ook een groot deel van de sector, anders zouden zich ook wel andere VZW's hebben aangeboden.

De voorzitter : De heer Bogaert heeft het woord.

De heer André-Emiel Bogaert : Mijnheer de minister, in de MBO staat ook dat zij de mogelijkheid krijgen om de bestekken op te stellen waaraan moet worden voldaan. Ze hebben dat gedaan, maar ze zijn daarbij niet gebonden aan de spelregels van de openbare aanbesteding. U hebt een verregaande verantwoordelijkheid genomen door een niet onbelangrijk deel van de milieuproblematiek over te laten aan een privé-organisatie, een VZW, en die de bestekken zelf te laten opmaken. Dat is een van de problemen waar u mee worstelt.

Minister Ludo Sannen : Het gaat er niet om of het privé-partners zijn.

De voorzitter : De heer Wille heeft het woord.

De heer Paul Wille : Mijnheer de minister, vindt u het dan normaal dat die private VZW vooraleer u de MBO tekende een persconferentie gaf om aan iedereen te laten weten vanaf wanneer ze zullen betalen ? Bent u na deze vraag bereid opnieuw met de sector te overleggen en na te gaan of de milieudoelstelling wordt gehaald ?

De voorzitter : Minister Sannen heeft het woord.

Minister Ludo Sannen : Ik ben het met u eens, maar ik verdedig hier niet Recytyre. Ze zijn zelf verantwoordelijk voor hun werkwijze en handelwijze. Ik heb deze voormiddag al contacten gelegd om zo snel mogelijk een overleg te kunnen houden, want de zaak mag niet escaleren op het punt van de milieudoelstellingen. In de juridische procedure wil ik me echter niet mengen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Bart Somers, minister-president van de Vlaamse regering, over een nieuwe studie inzake de problematiek van de transfers tussen de gewesten

Actuele vraag van de heer Johan Sauwens tot de heer Bart Somers, minister-president van de Vlaamse regering, over een nieuwe studie inzake de problematiek van de transfers tussen de gewesten

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde actuele vragen van de heren Van Hauthem en Sauwens tot de heer Somers, minister-president van de Vlaamse regering, over een nieuwe studie inzake de problematiek van de transfers tussen de gewesten.

De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, u reageerde vandaag al in De Tijd op de zoveelste KBC-studie over de algemene transfers van Vlaanderen naar Wallonië. U stelt dat de studie aanspoort tot een verdere regionalisering.

In de KBC-studie worden de transfers van Vlaanderen naar Wallonië en Brussel geschat op 5,4 miljard euro, waarvan 2,9 miljard euro via de sociale zekerheid, ongeveer 1,3 miljard euro via de financieringswet en 1,2 miljard euro via de federale begroting. Omgezet in mensentaal komt dit jaarlijks neer op ongeveer 40.000 frank per Vlaming. Voor een gezin met twee kinderen komt dit dus neer op een bedrag van 160.000 frank per jaar dat op een blanco cheque wordt overgeheveld naar Wallonië en Brussel.

Van Hauthem

U weet heel goed dat de KBC-studie onvolledig is. Als de interestlasten op de staatsschuld ook worden verrekend, dan mag bij dat bedrag makkelijk 4,7 miljard euro worden bijgeteld. Wij zijn trouwens niet de enigen die dit zeggen, het VEV doet hetzelfde. Het totaalbedrag is dus geen 5,4 miljard euro, maar 10 miljard euro. We hebben het dus niet meer over 40.000 frank per jaar per Vlaming, maar over 80.000 frank per jaar per Vlaming. Voor een gezin met twee kinderen gaat het niet langer over een bedrag van 160.000 frank, maar van 320.000 frank per jaar dat naar Wallonië en Brussel wordt overgeheveld. Met dat bedrag kan een kleine gezinswagen worden aangeschaft ! Het bedrag wordt echter gratis overgeheveld naar Wallonië en Brussel, zonder dat daarbij vragen worden gesteld.

De KBC-studie heeft het over 3,6 percent van onze welvaart die wordt overgeheveld. Als we de interesten op de staatsschuld daarbij rekenen, komen we uit op 7 tot 8 percent van onze welvaart die wordt afgeroomd. Dit land besteedt 0,4 percent van het BNP aan ontwikkelingssamenwerking. Vlaanderen besteedt 7 à 8 percent aan giften aan Wallonië en Brussel. Ik durf het geen ontwikkelingssamenwerking te noemen. Bij de giften worden geen vragen gesteld, er is geen sprake van enige controle en er wordt niet nagegaan of het geld wordt besteed aan het herlanceren van de Brusselse en de Waalse economie. Het gaat om een blanco cheque.

Mijnheer de minister-president, de Vlaamse regeringen schrijven al sinds 1991 in hun regeerakkoord dat ze het principe van de solidariteit hoog achten, maar dat er sprake moet zijn van transparantie. In de regeerakkoorden staat ook dat er gerechtvaardigde en niet-gerechtvaardigde transfers zijn en dat de niet-gerechtvaardigde moeten worden weggewerkt. De transfers moeten objectief zijn, transparant en omkeerbaar.

Ik vind uw verklaring van vandaag in De Tijd compleet ongeloofwaardig. Zowel u als uw voorzitter, de heer De Gucht, hebben het nu over een aansporing tot een verdere regionalisering. Ik vrees dat dit het zoveelste debat is dat wordt gevoerd naar aanleiding van objectieve cijfers, waarna een paar verklaringen worden afgelegd die over twee dagen opnieuw vergeten zullen zijn en er opnieuw wordt overgegaan tot de orde van de dag. Waar zat u in 1999 ? Toen kon u een punt maken van deze kwestie. Wat deed u in 2003 ? U was toen persoonlijk betrokken bij de regeringsonderhandelingen. Deze cijfers zijn niet nieuw. Het zijn oude cijfers die wer-

den geactualiseerd. Nu beweert u dat er iets zal gebeuren na 2004. Ik geloof dat niet meer.

Ik denk dat paars-groen hier vanaf 1999 een taboe van heeft gemaakt. U weet net als ik dat die transfers een pijler van de Belgische constructie zijn waar niet aan geraakt mag worden. U mag hoogstens eens zeggen dat het niet correct is. U hebt drie momenten om iets te ondernemen voorbij laten gaan : de regeringsonderhandelingen van 1999, het Lambermontakkoord en de regeringsonderhandelingen van 2003. U bent ongeloofwaardig geworden.

Mijnheer de minister-president, gaat u het weer bij die verklaringen houden ? Gaan we na een paar dagen weer over tot de orde van de dag ? Blijft het taboe standhouden ? Of maakt u hier nu – en niet in 2004 – een punt van ? U hebt twee mogelijkheden om hier een politiek punt van te maken. Na de federale regeringsvorming kreeg Vlaanderen opnieuw de vraag om nog maar eens bij te dragen om de federale staatsschuld in te lossen. Daar betalen we overigens al het grootste deel van de interesten van. U kunt antwoorden : alleen als er effectief iets verandert aan de transfers, of u kunt de zaak agenderen op het Overlegcomité.

Wij zijn het een beetje beu, mijnheer de minister-president, dat telkens als de cijfers verschijnen, verklaringen worden afgelegd zonder meer. We zijn het beu een Vlaamse regering te hebben die naar die cijfers kijkt en niets doet. U kunt zeggen : neen, wij dragen niet meer bij tot de aflossing van de federale staatsschuld zoals de heer Verhofstadt dat vraagt.

Ik kijk uit naar uw antwoord. Ik hoop dat het verder gaat dan de vaststelling dat er verder moet worden geregionaliseerd op allerlei vlakken. Ik hoop dat u een regionalisering eist binnen de komende maanden of zelfs weken.

De voorzitter : De heer Sauwens heeft het woord.

De heer Johan Sauwens (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, dames en heren, de sommen waarover we het hier hebben, doen ons duizelen. Intussen zoekt de Vlaamse regering krampachtig naar middelen om de lopende werkingskosten te kunnen betalen. Ik heb vernomen dat de Aminoal-buitendiensten papier moeten brengen naar de centrale dienst in Brussel om te kunnen kopiëren.

Het gaat om het bedrag van 5,4 miljard euro, ongeveer 40.000 frank per Vlaming. De volledige perso-

Sauwens

nenbelasting – en die ligt bijzonder hoog – van de provincie Antwerpen is net voldoende om dat te betalen.

We zouden kunnen zeggen dat de 1,3 miljard euro in de financieringswet een soort gerechtvaardigd mechanisme is zoals dat tussen de Duitse Länder bestaat. De rijkere regio deelt zijn inkomsten met de armere op basis van objectieve parameters. Dit mechanisme is omkeerbaar. Als de rijke regio ooit arm wordt, gaat de transfer natuurlijk in de andere richting.

Over het bedrag van 1,2 miljard wordt in de federale parlementen gepraat. Onze collega's in de Kamer en de Senaat zullen zich daar meer moeten mee bezighouden. Het gaat ook om enorme sommen.

Ik wil het met u vooral hebben over de voorbije werkgelegenheidsconferentie en de komende ondernemingsconferentie. U moet toegeven dat de problemen van de loonkost en van de Belgische arbeidsmarkt op ons afkomen. De thema's die op de Vlaamse werkgelegenheidsconferentie worden behandeld, zijn heel eerbiedwaardig, maar het is 'kurieren am Symptom'. De belangrijkste zekerheid die men iemand kan geven, is een job.

Een maand geleden was er een bevraging van de Kamers van Koophandel. In alle provincies kwam heel duidelijk naar voren dat de hoge brutoloonkost op arbeid vandaag de belangrijkste jobkiller is in Vlaanderen.

We kunnen er niet omheen dat de Belgische arbeidsmarkt niet langer functioneert. Ik heb ooit een studie gemaakt over de arbeidsmobiliteit over de gewestgrens. Er zijn talrijke vacatures in West-Vlaanderen en in Limburg die niet ingevuld raken, zelfs niet op een moment van stijgende werkloosheid. Tien kilometer over de grens, in Henegouwen en Luik, zijn er nochtans werklozenreserves tot 20 en 22 percent. De mensen blijken de grens daarvoor niet over te steken.

De Waalse arbeidsmarkt is structureel al gedurende decennia zwaar ziek. Als de tewerkstellingsgraad in Wallonië even groot zou zijn als in Vlaanderen, dan zouden er 150.000 mensen meer werk hebben dan vandaag het geval is. Ze zouden mee de sociale zekerheid financieren en mee de loonkost doen dalen.

De heer Slangen heeft in een van zijn adviezen aan deze regering gezegd dat het communautaire thema bijzonder laag staat op de prioriteitenlijst van de Vlamingen en dat we er niet te veel rekening mee moeten houden. Dat doet de regering dan ook niet. Vooral de voorbije jaren is Vlaanderen meer dan ooit schatplichtig aan wat door de heren Michel en Di Rupo wordt beslist.

Mijnheer de minister-president, jaar na jaar rolt u rond 11 juli met de spierballen, maar op de essentiële elementen, waar de Vlamingen mee bezig zijn, scoort u heel laag. Hoe kunnen we ons kwalitatief bijzonder hoog niveau van sociale zekerheid, gezondheidszorg, werkloosheid en pensioenen betaalbaar houden? Hoe kunnen we iets doen aan de brutoloonkost? Op de werkgelegenheidsconferentie is daar niets aan gedaan. Er werd zelfs niet over gesproken. Naar aanleiding van studies komt dit nu en dan naar boven.

Er staan twee nieuwe zaken in die studie. Inzake de uitgaven en de sociale zekerheid heeft Vlaanderen het gemiddelde niveau van de Franstaligen bereikt. De grote transfers zitten aan de ontvangstenzijde. De lage tewerkstellingsgraad in Wallonië, die te vergelijken is met die van een aantal Zuid-Italiaanse en Zuid-Spaanse regio's, speelt ons op dit ogenblik veel parten.

De ontvangstenzijde is structureel, en er is geen enkele verbetering op komst. CD&V stelt voor om resoluut en onmiddellijk de loonkost te verlagen door de kinderbijslagen en de gezondheidszorg uit de arbeidskost te halen en ze toe te kennen aan de deelstaten zodat ze er zelf een actief beleid over kunnen voeren. Dat geeft ons de kans om een homogeen gezins- en gezondheidsbeleid te voeren en te zorgen dat we kunnen differentiëren inzake de hoge loonkost. De loonkosten in ons land liggen op dit ogenblik 11 percent hoger dan in de drie ons omringende landen.

Hoever staat het met die studie? De cijfers zijn bekend. Het belangrijkste is nu dat er iets aan gedaan wordt. Blijkbaar ziet men nu pas dat het niveauverschil in 1998 is gestabiliseerd en sinds 1999 opnieuw is toegenomen. Dat is beangstigend.

De voorzitter : Minister-president Somers heeft het woord.

Minister-president Bart Somers (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, het thema dat de twee vraagstellers hebben aangesneden, is voor Vlaanderen heel belangrijk.

Somers

De recente KBC-studie heeft aangetoond dat de transfers die eind jaren tachtig heel duidelijk in beeld zijn gebracht door de Leuvense professoren onder leiding van de naamgenoot van de fractieleider van CD&V, niet alleen bestendigd worden maar nog in omvang toenemen. Het gaat om indrukwekkende cijfers.

Dit debat over de noord-zuidtransfers is op 13 mei 2003 gevoerd in de commissie. Mijn voorganger heeft zich toen geëngageerd om een objectieve studie te laten maken over deze transfers. Dat zou gebeuren door mensen van wie men ook aan de andere kant van de taalgrens moeilijk de objectiviteit kan betwisten. Deze studie is binnen de administratie toevertrouwd aan Abafim. Abafim heeft me bevestigd dat de studie klaar zal zijn tegen het voorjaar van 2004. Op basis van die studie hoopt de regering te kunnen beschikken over geobjectiverde cijfers. Ik koester geen illusies dat die cijfers een andere richting uit zouden gaan dan de cijfers die de KBC gisteren heeft gepubliceerd, en die in het verleden reeds zijn bevestigd door de Leuvense professoren en anderen.

Er zijn verschillende bronnen van transfers binnen de sociale zekerheid : de openbare schuld, de financieringswet, het federale budget, enzovoort.

In een federale staat zijn solidariteitsmechanismen evident en onmisbaar. Het is logisch dat de solidariteitsmechanismen transparant moeten zijn en dat er geen inkomstenparadox mag ontstaan. Daarbij moet nauwgezet worden nagegaan of de solidariteitsmiddelen correct worden besteed.

Ik twijfel er niet aan dat zo'n KBC-studie, maar ook vorige studies en de geobjectiverde studie die de Vlaamse regering heeft besteld, alleen maar een aansporing kunnen zijn om te kiezen voor verdere regionalisering. De grote uitdaging in een staat als België bestaat erin wijzigingen aan te brengen aan die solidariteitsmechanismen in het federaal parlement. Dat kun je niet alleen, daarvoor moet je met twee zijn.

De grote uitdaging voor Vlaanderen en de Vlaamse politieke partijen zal niet zozeer in dit halfroond worden behandeld maar meer in het federale parlement. Ze zal erin bestaan een antwoord te geven op de vraag welke strategie we samen kunnen ontwikkelen om vooruitgang te boeken. Deze moeilijke discussie hebben we zeer uitgebreid gevoerd in de commissie. Alle Vlaamse partijen hebben de opdracht dat debat te voeren.

Mijnheer Van den Brande, ik deel het engagement van mijn voorganger. We zullen met de resultaten van de studie, die in het voorjaar klaar zal zijn, naar het Overlegcomité en het forum stappen. We zullen de cijfers op tafel leggen en er het debat over de verdere regionalisering mee stofferen.

De voorzitter : De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem : Mijnheer de minister-president, ik neem er akte van dat er een studie wordt gemaakt. We hebben dus nog geen studies genoeg ! Deze studie zou in het voorjaar van 2004 klaar zijn. Met de cijfers uit het rapport zal naar het forum, dat nog niet eens bestaat, worden gestapt.

Mijnheer de minister-president, u zou zich moeten schamen ! We hebben in de jaren tachtig studies gehad, waaruit blijkt dat er tussen 1980 en 1990 alleen al in de sociale zekerheid een transfer was ten belope van 800 tot 900 miljard frank. Er is nooit onderzocht of die sommen verklaarbaar waren. Tussen 1991 en 1995 was er in het Vlaams Parlement een commissie werkzaam, die zich met hetzelfde onderwerp heeft bezig gehouden en waarbij professoren zich over de kwestie hebben gebogen. De resultaten waren dezelfde. Op het federale vlak hebben we de verdoezelingspoging gekend met de commissie-Jadot. Het federale parlement zou de problematiek van de sociale zekerheid in kaart brengen. De commissie is een stille dood gestorven. Nu hebben we al een paar jaar de studie van de KBC.

Mijnheer de minister-president, na al die studies, die de trend die we al jaren kennen alleen maar bevestigen, zegt u dat u een studie zult laten maken. U zegt met de resultaten daarvan naar het forum te gaan. Dat forum bestaat niet eens ! Als dat een engagementsverklaring is, dan ontgoochelt u ons vreselijk. U weet toch ook dat sedert paars-groen aan het bewind is, alleen al spreken over de transfers een taboe is geworden.

Het gesprek is er niet gekomen bij de regeringsvorming in 1999. Het is er niet gekomen naar aanleiding van het Lambermontakkoord, niet naar aanleiding van de regeringsvorming in 2003. Het is een taboe voor de Franstaligen omdat het één van de pijlers is die de Belgische constructie overeind houdt.

Wat mij bijzonder ontgoochelt, is dat u zich inschrijft in die redenering. U kunt volgend jaar nog eens zeggen dat u een studie zult bestellen. En het jaar nadien nog eens. En het jaar nadien nog eens.

Van Hauthem

U legt hier echter geen engagementsverklaring af om al was het maar een deel van uw eigen Vlaams regeerakkoord uit te voeren.

Mijnheer de minister-president, de Franstaligen aan de overkant van de straat zullen uw antwoord met veel plezier beluisteren.

De voorzitter : De heer Sauwens heeft het woord.

De heer Johan Sauwens : Mijnheer de minister-president, ook ik ben bijzonder ontgoocheld over uw antwoord. Het ligt in de lijn van hetgeen uw voorganger heeft gezegd. Voormalig minister-president Dewael heeft op een cruciaal moment, namelijk tijdens de afgelopen winter, de weg geëffend voor een gemakkelijke federale regeringsvorming door alle communautaire dossiers opzij te zetten. De Franstaligen hebben er wel enkele op tafel gelegd. Telkens hebben ze hun slag thuisgehaald.

Ik ben bijzonder ontgoocheld omdat in het regeerakkoord van 1999 expliciet over de kinderbijslag en de gezondheidszorg een aantal afspraken werden gemaakt. Mijnheer de minister-president, toen uw voorganger langs de achterdeur verdween, verdween ook dit onderwerp.

Het gaat hier niet om communautaire dossiers. Het gaat om het verzekeren van jobs, het gaat erom te zorgen dat onze mensen kunnen beschikken over voldoende inkomsten. In het zagezegd rijke Vlaanderen is er nog onvoldoende geld om de schoolgebouwen fatsoenlijk te onderhouden en om in de gehandicaptensector het nodige te doen. We stellen vast dat dit dossier van de transfers, ondanks afspraken in het regeerakkoord, wordt opgeschoven tot juni 2004. Dat is beneden alle peil.

De cijfers worden niet betwist. In de schriftelijke versie van deze actuele vraag heb ik u gevraagd waarom deze harde materie niet op de tafel van de werkgelegenheidsconferentie is gekomen. U hebt nog niet eens gepoogd om daar een antwoord op te geven. Ik vind het bijzonder jammer dat deze problematiek niet aan bod kan komen. Er is een tijd geweest dat deze regering en het parlement de motor van de staatshervormingen waren. Op initiatief van de voorzitter is er de commissie Staatshervorming opgericht. Dit onderwerp is nu taboe. We mogen hier geen vragen over stellen, of de zagezegd beter wetende Vlamingen en Franstaligen verwijten ons niet solidair te zijn. Geen enkel volk ter wereld brengt zoveel solidariteit op zoals Vlamingen ten opzichte van Walen.

De voorstellen inzake responsabilisering van de deelstaten zijn niet enkel in het voordeel van Vlaanderen. We willen de welvaartsmaatschappij in heel België ondersteunen, maar op basis van klare afspraken. Het zal de Franstaligen ook de kans geven om een eigen loonbeleid te voeren, en dat hebben ze nodig om nieuwe industrie te ontwikkelen in het gewest.

Ik ben ontgoocheld in u, mijnheer de minister-president. We hebben welbespraakte woordvoerders in onze regering. Op tijd en stond worden nieuwe grote en kleine ideeën gelanceerd, maar ik ben bijzonder ontgoocheld over uw daadkracht op dit zo belangrijke terrein voor Vlaanderen. (*Applaus bij CD&V en het VB*)

De voorzitter : Minister-president Somers heeft het woord.

Minister-president Bart Somers : Mijnheer Sauwens, over de grond van de zaak zullen we niet veel van mening verschillen. Uw uiteenzetting over de strategische analyse zou veel geloofwaardiger zijn indien uzelf daarvan een halszaak had gemaakt in de jaren dat u uitvoerende verantwoordelijkheid droeg. Ik heb u dat nooit weten doen. (*Rumoer*)

De voorzitter : De heer Sauwens heeft het woord.

De heer Johan Sauwens : Mijnheer de voorzitter, ik lag mee aan de basis van de oprichting van het ministerieel comité Staatshervorming binnen de regering in 1999. De communautaire windstilte die is opgelegd door Di Rupo en Michel, heeft Vlaanderen het premierschap opgeleverd, maar het kost ons bijzonder veel jobs en geld. (*Applaus bij CD&V en het VB*)

De voorzitter : De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem : Mijnheer de minister-president, u kunt uw voorganger van alles verwijten, maar daarmee zijn we geen stap verder. Als er nog een bewijs moest worden geleverd dat deze Vlaamse regering zich vrijwillig ondergeschikt maakt aan de belangen van de federale regering en de Waalse partijen, dan is dat nu gebeurd.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer Jan Laurys tot de heer Renaat Landuyt, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de Vlaamse steun voor een nieuwe basketbalzaal in Oostende

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Laurys tot de heer Landuyt, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de Vlaamse steun voor een nieuwe basketbalzaal in Oostende.

De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, leden van de regering, dames en heren, maandag las ik in de krant dat minister Landuyt op vraag van zijn streek-, partij- en campagnegeenoot, de heer Vande Lanotte, 620.000 euro vrijmaakt voor de bouw van een basketbalhal in Oostende. De minister en zijn familie spelen een vrij belangrijke rol in die basketbalclub. Ook minister Keulen maakte daar 500.000 euro voor vrij. Dat komt dus neer op een totale Vlaamse steun van ongeveer 1.120.000 euro. Dat is belangrijk.

We stellen ook vast dat dat werd bekendgemaakt door de heer Tommelein, die waarschijnlijk even in zijn oude rol van woordvoerder herviel. Iedereen heeft dus wat pluimen op zijn hoed kunnen steken.

Mijnheer de minister, het betreft hier toch een zeer vreemde manier van handelen. Ik vraag me af welke criteria er in het spel zijn. Waarom krijgt Oostende hulp bij de bouw van een nieuwe basketbalzaal en Leuven of Wevelgem niet ? De burge-meester van Leuven is toch ook een partijgeenoot van u.

Deze methode van werken doet me een beetje denken aan wat minister Van Grembergen heeft gedaan met het Limburgfonds. Drie jaar na elkaar werd er 2,5 miljoen euro gegeven, waarmee de heer Mahassine en minister Keulen gedurende een aantal jaren leuke dingen mochten doen, zonder enige vorm van controle en zonder criteria voor het besteden van dat geld. Met het geld werd Rimpelrock georganiseerd. Dat is een goed initiatief, maar het stuit me wel tegen de borst dat de burge-meester daar komt triomferen. Ik vraag me af welke parameters er worden gebruikt om die miljoenen euro's te besteden.

In een interpellatie hierover gaf minister Van Grembergen toe dat er een politiek akkoord was.

Hij zei dat hij zich daaraan hield, maar dat hij er niet mee akkoord ging.

Mijnheer de minister, was die 620.000 euro ook een politiek akkoord dat u bent nagekomen, of waren er andere redenen en criteria om 620.000 en 500.000 euro vrij te maken voor de bouw van een basketbalzaal in Oostende ? Waarom kan dat niet voor de bouw van andere basketbalzalen ? Ik vraag dezelfde som voor de bouw van de basketbalzaal in Leuven. Leuven heeft trouwens ook een ploeg in eerste nationale en die versloeg Charleroi, waarmee de ploeg van Oostende een dienst werd bewezen.

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, de vergelijking met Leuven is een zeer moeilijke vergelijking, omdat het een vergelijking is van grote bedragen met kleine. In Leuven komt er een basketbalzaal op de Philipssite. De federale overheid heeft in die site ongeveer 2 miljard frank in geïnvesteerd. De Vlaamse overheid levert een bijdrage van ongeveer 300 miljoen frank voor het toegankelijk maken van de parking, die essentieel is voor die zaal.

Ik was gisteren in Leuven en het artikel in kwestie werd daar besproken. Ik kan trouwens nog meer investeringen in Leuven opsommen. In de jeugdherberg van Leuven investeren we bijvoorbeeld 1 miljoen euro. (*Rumoer*)

De voorzitter : De heer Laurys heeft een vraag gesteld. Hij is – zelfs letterlijk – groot genoeg om straks zelf te reageren.

De heer Jan Laurys : Ik ben niet bekommerd om Leuven, maar om de besteding van het geld van de Vlaamse regering.

Minister Renaat Landuyt : We investeren 1 miljoen euro in een nieuw bezoekerscentrum in Leuven. Dat doen we in het licht van de vrijetijdswinkels die we in heel Vlaanderen willen oprichten.

Nu zal ik het over Oostende en dus over de kleine bedragen hebben. De subsidie van Toerisme Vlaanderen voor de basketbalzaal van Oostende heeft te maken met het feit dat het een evenementenzaal is. De beslissing werd enkele maanden geleden genomen in de context van het KB-Piers. Staatssecretaris Piers, afkomstig van Oostende, was de allereerste minister van Toerisme. Welnu, op grond van de objectieve criteria van het KB vroeg de vzw Eve-

Landuyt

nementen van Oostende om die zaal te subsidiëren. (*Rumoer*)

We leven nu echter in een volgende eeuw. Eigenlijk verstrengen we reeds vier jaar de criteria van het KB-Piers want wat we nog willen subsidiëren vanuit Toerisme moet passen in de strategie van de regio op toeristisch vlak. Inzake de kustzone werd door Westtoer samen met de gemeenten een strategisch plan opgesteld. Dat strategisch plan stelt dat het volledig verantwoord is om die evenementenzaal op die plaats te subsidiëren met het oog op het toeristisch beleid.

Ik kan enkel samen met u vanuit Leuven betreuren dat we slechts zo weinig hebben kunnen subsidiëren. (*Rumoer*)

De voorzitter : De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys : Ik zou hierop willen reageren met een Italiaans spreekwoord : *se non è vero, è ben trovato* – als het niet waar is, is het toch goed gevonden. Indien de minister inderdaad bekommerd is om het toerisme, dan vraag ik me af waarom de aankondiging gebeurt door de heer Tommelein en minister Vande Lanotte en niet door de minister van Toerisme.

Bij de aankondiging wordt alleszins duidelijk verwezen naar de basketbalploeg. Ik betreur dat er zoveel geld kan worden vrijgemaakt voor één basketbalhal, voor een mega-evenement, terwijl er niets overblijft voor andere projecten. De heer Sauwens heeft daarnet verwezen naar de dossiers van de Vlaamse Gemeenschap, bijvoorbeeld de DIGO, waaraan men gedurende 3 jaar geen subsidies meer kan geven. Nochtans valt daaronder heel wat sportinfrastructuur voor de jeugd. Men kan daar niets meer voor opbrengen, want het geld is op.

Het stoort me niet dat er een basketbalhal komt in Oostende, maar wel dat om welke reden dan ook de grote middelen worden uitgetrokken om daar een evenementenhal te bouwen, terwijl er voor al die kleine sportinfrastructuren die echt ten goede komen van de jeugd geen geld meer is. (*Applaus bij CD&V*)

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : Ik denk dat we ons taalgebruik correct moeten houden. Wat Oostende betreft, gaat het niet zomaar over een basketbalzaal.

Toerisme Vlaanderen heeft haar goedkeuring gegeven aan investeringen in een evenementenzaal, wat iets compleet anders is. (*Opmerkingen van de heer Carl Decaluwe*)

De voorzitter : Het incident is gesloten.

RAPPORT VAN DE VLAAMSE REGERING tot uitvoering van het protocol van 17 april 2001 tussen het Vlaams Parlement en de Vlaamse regering betreffende de jaarlijkse rapportering over de samenstelling van de kabinetten van de Vlaamse ministers. Toestand op 31 december 2002 – 35 (2002-2003) – Nrs. 1 en 2

Antwoord van de minister-president

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de voortzetting van de bespreking van het rapport van de Vlaamse regering tot uitvoering van het protocol van 17 april 2001 tussen het Vlaams Parlement en de Vlaamse regering betreffende de jaarlijkse rapportering over de samenstelling van de kabinetten van de Vlaamse ministers. Toestand op 31 december 2002.

De discussie werd aangekaart door de heer Van den Brande. Ik veronderstel dat de heer Van den Brande nog eens even kort de krachtlijnen wil uiteenzetten en dat de minister-president dan daarop zijn repliek geeft.

De heer Van den Brande heeft het woord.

De heer Luc Van den Brande (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, waarschijnlijk is mijn vorige betoog zo hard aan de ribben blijven plakken dat dit geen bisnummer maar een trisnummer wordt. U geeft me namelijk voor de derde keer de gelegenheid om de vinger op de wonde te leggen. Het komt in dit parlement zelden voor dat iemand drie keer dezelfde uiteenzetting kan houden.

Het is echter heel eenvoudig. De heer Landuyt was hier vorige keer aanwezig en werd toen even weggerukt van andere dringende bezigheden in de kofiekamer. Toen hij het halfroond betrad, stelde hij zich de vraag waarover het ging en wat hij zou kunnen antwoorden. Net zoals in de schandelijke zaak van de sporthal antwoordt hij dat hij geen ant-

Van den Brande

woord heeft en de vraag zal overmaken aan de minister-president. Driemaal is scheepsrecht. Dat geldt ook op de Dijle en op de Dender. Hier wil ik de minister-president vier zaken voorleggen.

Het is moeilijk om met de ministers te discussiëren, want ze kunnen altijd verwijzen naar hun voorgangers. Ze kunnen altijd verwijzen naar één van hun 7 voorgangers of één van de 21 ministers die op dat ogenblik een andere bevoegdheid hadden dan vandaag het geval is. De minister-president is de testamentaire uitvoerder van deze regering. Toen hij aantrad, heeft hij met veel aplomb aangekondigd dat het aantal kabinetsleden met 30 percent zou worden verminderd. Die beslissing past in het Beter Bestuurlijk Beleid of het BBB dat ooit in een herberg in Leuven is aangekondigd. Het BBB zou vanaf 1 januari 2003 in werking moeten zijn. Vandaag weten we dat het BBB de administratie op haar kop zet, overal onzekerheid met zich meebrengt en in het beste geval pas tegen 1 januari 2007 operationeel zal worden.

In het kader van het primaat van de politiek en het vertrouwen in de ambtenarij zou men dus het aantal kabinetsleden met 30 percent verminderen. In de vorige zittingsperiode is het aantal kabinetsleden al met één derde verminderd. Wat zijn de naakte feiten? De Vlaamse regering telt vandaag 473 kabinetsmedewerkers, of méér dan op het einde van de afgelopen zittingsperiode. Alsof we in de film 'Iedereen Beroemd' figureren, wordt iedereen kabinetschef of adjunct-kabinetschef. Ik heb het nageteld: er zijn 12 kabinetschefs en 24 adjunct-kabinetschefs. Verder doet de regering meer dan ooit het geval is geweest een beroep op experts die twee- tot driemaal zoveel kosten als gewone kabinetsmedewerkers. Is dat een uitdrukking van vertrouwen in de administratie? Ik zal geen namen noemen. Dat is mijn gewoonte niet en het hoort niet thuis in dit debat. Ik stel echter vast dat een aantal van deze vergoedingen recent nog zijn opgetrokken met 1.000 euro per maand. Dat is een schande.

De globale uitgaven van de kabinetten in uw regering, waarvoor u de verantwoordelijkheid draagt, zijn in vergelijking met eind 1998 en begin 1999 gestegen van een bedrag van 15,91 miljoen euro tot 23 miljoen euro nu. Dat betekent dat de kostprijs van de kabinetten met een derde is verhoogd tot bijna 1 miljard frank. U kunt niet zeggen, zoals in de commissie, dat er geen probleem is. Dat is er natuurlijk wel. Ik kan mij niet voorstellen dat het schouwspel van de afgelopen dagen niet iedereen

beroert. Ieder kabinet zou een werkgelegenheidsvoorstel naar voren brengen, gek of halfgek, onderbouwd of niet. Waarschijnlijk zijn het de 24 adjunct-kabinetschefs, de reeks experts en de 12 kabinetschefs die waar voor hun geld willen geven en een weinig serieus beeld scheppen in de publieke opinie. Geen enkele maatregel zal er echt voor zorgen dat de duurzame economie zuurstof krijgt. Geen enkele maatregel zal voor extra jobs zorgen. *(Applaus bij CD&V)*

De voorzitter : Minister-president Somers heeft het woord.

Minister-president Bart Somers *(Op de tribune)* : Mijnheer de voorzitter, collega's, in 1999 heeft de Vlaamse regering het kabinetsbesluit gewijzigd waarin gesteld werd dat de rigide structuur van de honorering en de structurering van de kabinetsleden zou worden vervangen door een soepeler systeem. Zo werd het de ministers mogelijk gemaakt om, zoals in de privé-sector, binnen een strikte budgettaire enveloppe, de honorering van hun medewerkers te bepalen. De aanpassing werd doorgevoerd omdat was gebleken dat ministers anders zeer moeilijk goede medewerkers konden aantrekken. Het aanstellen en honoreren gebeurt binnen een vastgestelde budgettaire enveloppe op zo'n wijze dat de honorering van de medewerkers in globo geen meeruitgave betekent voor de Vlaamse Gemeenschap.

Verder is er op 17 april 2001 een protocol goedgekeurd, waardoor het Vlaams Parlement nu volop informatie krijgt over de samenstelling van de kabinetten. De Vlaamse regering heeft ook beslist om experts in te schakelen, die op tijdelijke basis, op bepaalde specifieke deeldomeinen kunnen adviseren. Per kabinet wordt daarvoor een budget van 9 miljoen frank uitgetrokken. Ik geef een concreet voorbeeld. Een medewerker wordt aangetrokken om het Kyoto-dossier mee op te volgen tot en met het einde van dit jaar met de bedoeling de onderhandelingen met het federale niveau tot een goed einde te brengen.

Volgens de cijfers van de administratie, die verschillen van de cijfers van de heer Van den Brande, bedraagt het aantal medewerkers van de Vlaamse kabinetten voor 2002 420,95 fulltime eenheden. Volgens het besluit mogen het er 448 zijn. Het verschil tussen de huidige en de vorige regering is dat de huidige tien ministers heeft en de vorige negen, waarvan één een onvolledig kabinet had, namelijk de minister bevoegd voor Brusselse aangelegenheden.

Somers

Het aantal kabinetschefs en adjunct-kabinetschefs kan inderdaad gestegen zijn. De regering bestaat immers uit vier partijen die ieder een kabinet algemeen beleid hebben, dus twee kabinetschefs meer dan de vorige regering, die slechts uit twee partijen bestond. De vorige regering had al in die mogelijkheid voorzien. Elke coalitiepartner kon daardoor een kabinetschef algemeen beleid krijgen. Als minister-president met beperkte functionele bevoegdheden beschik ik over nog één kabinetschef.

Het aantal adjunct-kabinetschefs houdt verband met mijn algemene opmerking over soepele besluiten. Bovendien zijn aan bepaalde detacheringen voorwaarden verbonden. Zo is de detachering van personeelsleden van het Rekenhof alleen mogelijk indien ze de rang van adjunct-kabinetschef krijgen.

Mijnheer Van den Brande, u hebt me tevens een schriftelijke vraag gesteld over het loon van de kabinetschefs. De vroegere vaste regel, waarbij een kabinetschef het loon van een directeur-generaal van de administratie kreeg, geldt niet langer. Ook dit houdt verband met mijn eerste algemene opmerking. Binnen de strikte budgettaire enveloppe is de flexibiliteit in de verloning groter geworden.

De voorzitter : De heer Van den Brande heeft het woord.

De heer Luc Van den Brande : Mijnheer de minister-president, u hebt mijn eerste drie vragen bevestigend beantwoord. We zouden de cijfers naast elkaar kunnen leggen.

Wat de adjunct-kabinetschefs en de experts betreft, hebt u wel niet uitgelegd waarom de kabinetsuitgaven globaal met ongeveer een derde zijn gestegen. Deze uitgaven bedragen momenteel bijna 1 miljard frank. Deze cijfers zijn in de Vlaamse begroting opgenomen. De uitgaven zijn van 15,91 miljoen euro tot 23 miljoen euro gestegen.

Minister-president Bart Somers : Mijnheer Van den Brande, ik heb deze cijfers niet bij de hand. Indien u ze uit de Vlaamse begroting hebt gehaald, veronderstel ik dat ze wel zullen kloppen. Ik zal u hierover graag nog bijkomende informatie bezorgen. Eerst zal ik evenwel zelf de cijfers moeten opvragen.

De heer Luc Van den Brande : Mijnheer de minister-president, ik denk dat u mijn stelling hebt bevestigd. Uw uitleg is verbonden met een politieke benadering. U hebt de regels aangepast en de flexi-

biliteit vergroot. Er zijn meer adjunct-kabinetschefs omdat de coalitie uit meer partijen bestaat.

Die uiteenzetting komt echter niet overeen met de globale hervorming.

Het Beter Bestuurlijk Beleid draait net om de rol van de ambtenaren en om het primaat van de politiek. Dat de kabinetsuitgaven met ongeveer 320 miljoen frank zijn gestegen, noem ik geen behoorlijk bestuur. Indien deze stijging het gevolg is van de vergrote flexibiliteit, zijn we ver van ons doel verwijderd.

De voorzitter : Minister-president Somers heeft het woord.

Minister-president Bart Somers : Ik zal even de vergelijking maken tussen de situatie op dit ogenblik, op 31 december 2002 en op het einde van de vorige legislatuur. De regering-Dewael kan op 421,95 voltijdse equivalenten rekenen. Ten tijde van de regering-Van den Brande waren dit 464,31 voltijdse equivalenten.

Vorig jaar beschikten we over 12,6 voltijdse experts. Daar blijft het evenwel niet bij. Ten gevolge van een beslissing van de regering-Van den Brande zitten we met 19,5 voltijdse equivalenten die de voormalige ministers van de vorige regering ondersteunen. Deze medewerkers moeten we bij het huidige aantal kabinetsmedewerkers bijtellen.

De heer Luc Van den Brande : Het is duidelijk dat dit niet in een prijsverschil van ongeveer 320 miljoen frank kan resulteren. (*Opmerkingen van de heer Luc Martens*)

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)

De bespreking is gesloten.

ACTUALITEITSDEBAT (*Voortzetting*)

Actualiteitsdebat over Vlaams ondernemerschap ter voorbereiding van de Vlaamse ondernemingsconferentie

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de voortzetting van het actualiteitsdebat over Vlaams

Voorzitter

ondernemerschap ter voorbereiding van de Vlaamse ondernemingsconferentie.

De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, ik wil even onze bijdrage leveren aan het debat over de ondernemingsconferentie die op 7 november 2003 van start gaat. Door deze conferentie geeft de Vlaamse regering aan dat ze werk wil maken van de versteviging van de Vlaamse economie en dat ze wil investeren in de economische actoren en structuren van onze regio. Dit belangrijk en waardig initiatief kan op de steun van onze partij en van onze minister rekenen.

Ik zou van deze gelegenheid gebruik willen maken om onze visie op de Vlaamse economie toe te lichten. We hebben geen bedenkingen bij de ondernemingsconferentie, integendeel, onze partij wil zich resoluut inzetten voor het welzijn van de Vlamingen. We willen constructief meewerken aan de economische groei van onze regio.

Het economische doemdenken, dat we ook deze morgen hebben gehoord op de oppositiebanken, getuigt van defaitisme en negativisme. Meer nog, het is een veeg uit de pan voor alle Vlamingen, jong en oud, die zich iedere dag 200 percent inzetten op school en op het werk. Vlaanderen is nog altijd een van de meest welvarende regio's in Europa. Dit is vooral te danken aan de bedrijvigheid en de inzet van de inwoners van onze regio, de mannen en vrouwen van Vlaanderen.

Anderzijds worden we vandaag in West-Europa geconfronteerd met een economische contractie : ondernemerschap en nieuwe initiatieven komen maar moeilijk op gang, belangrijke activiteiten verhuizen naar elders en de innovatiegraad van de Europese economie trekt maar niet aan. Een dergelijke moeilijke periode is het geschikte ogenblik om nieuwe paden te betreden, nieuwe initiatieven te nemen en te werken aan een nieuwe, vooruitstrevende visie voor de Naamloze Vennootschap Vlaanderen.

Spirit wil de dragers van de ondernemingsconferentie, minister van Economie Ceysens en minister van Werkgelegenheid Landuyt, vragen om bij de besprekingen vooral aandacht te hebben voor de volgende vijf punten.

Ten eerste moet Vlaanderen het creatieve centrum van Europa worden. Ik zeg wel degelijk centrum,

ondanks de uitbreiding naar het oosten. Recente economische inzichten geven aan dat creativiteit de motor is van economische groei. Het is de creativiteit die – in samenspel met andere inputfactoren – een toegevoegde waarde creëert. Economische groei is nog altijd gebaseerd op productiviteitsgroei, maar steeds meer zijn immateriële waardedrijvers – kennis, informatie, opleiding, maar vooral creativiteit – de katalysator voor deze groei.

Creativiteit is een zaak van de gemeenschap, waar iedereen mee begaan moet zijn.

Wie je ook bent, wat je ook doet, waar je ook werkt, of je hoog- of laaggeschoold bent, behoort tot de goede of de minder goede verdieners, iedereen kan creativiteit gebruiken om dingen te realiseren, om vooruit te gaan en een meerwaarde te creëren voor zichzelf en de gemeenschap. De mens is een echte *homo creativus*. Dit is voor Spirit het uitgangspunt voor onze visie op economie en maatschappij.

De creatieve economie steunt op drie fundamentele pijlers : een economische, een technologische en een sociaal-culturele. Onderzoek toont aan dat de regio's die het best met die drie pijlers omgaan, het meest performant zijn op economisch vlak.

De economische pijler refereert aan nieuwe manieren van ondernemen, produceren en organiseren. De technologische pijler gaat over onderzoek en ontwikkeling, investeren in onderwijs en opleiding. De sociaal-culturele pijler omvat regio's die creatieve mensen aantrekken, waar openheid en diversiteit centraal staan, waar een veelheid aan ontspanningsmogelijkheden voorhanden zijn. Kortom, waar er een goed menselijk klimaat heerst, in plaats van een defensieve, verkrampde houding.

Dat alles betekent dat, naast het investeren in het bedrijfsklimaat, de overheid ook moet investeren in het menselijke klimaat van Vlaanderen. Immers, nieuwe bedrijven vestigen zich waar het juiste menselijke kapitaal – dynamische creatieve mensen – te vinden is. Deze mensen worden precies aangetrokken tot locaties met een sterk sociaal-cultureel aanbod. Zo'n aanbod omvat muziek, groen, sport, artistieke ontplooiing, aantrekkelijke winkelmogelijkheden, charmante eetgelegenheden, enzovoort.

Het sociaal-culturele spectrum gaat echter ook over tolerantie, over locaties die openstaan voor diversiteit, waar er respect is voor de eigenheid van iedere mens en waar eenieder zich kan ontplooiën op basis van zijn of haar individualiteit. Investeren

De Cock

in het menselijke klimaat van Vlaanderen staat gelijk met investeren in de economische groei van onze regio.

Daarom vragen we aan de ministers Ceysens en Landuyt om op de ondernemingsconferentie verder te kijken dan de louter economische en technologische aspecten en ook aandacht te besteden aan de ondersteuning van het menselijke klimaat. Dat alles vragen we opdat Vlaanderen een aanzuigpool kan zijn voor creatieve mensen, die op hun beurt de bedrijvigheid in onze regio aantrekken. Enkel door te investeren in die drie pijlers van de creatieve economie – de economische, de technologische en de sociaal-culturele – wordt Vlaanderen het creatieve centrum van Europa.

Vanuit deze menselijke invalshoek was het misschien goed geweest te opteren voor de naam 'Ondernemersconferentie' in plaats van 'Ondernemingsconferentie'. Wij willen met andere woorden benadrukken dat de mensen achter en voor de onderneming veel belangrijker zijn dan de onderneming zelf.

Een tweede pijler is het effectief ondernemers- en innovatiebeleid, wat duidelijke keuzes vergt. Veel eer dan een beleid dat is geworteld in de huidige economische knelpunten, namelijk een gebrekkig ondernemerschap en een stagnerende innovatie, moet het Vlaamse ondernemers- en innovatiebeleid geënt zijn op duidelijke beleidskeuzes. De realiteit is dat Vlaanderen nu eenmaal niet kan excelleren op alle terreinen van de bedrijvigheid. We genieten een sterke internationale positie in een aantal kennissectoren, zoals de micro-elektronica en de biotechnologie. We moeten als beleidsmakers via een vooruitstrevend beleid de bewezen en de potentiële sterktes in de Vlaamse bedrijfswereld en kenniscentra stimuleren. Spirit vraagt de Vlaamse regering daarom om samen met de verschillende partners kritische massa te bouwen en een momentum te realiseren op een geselecteerd aantal gebieden.

Wat we zeker moeten vermijden, is een uitsmeerbeleid, of wat in ACV-kringen een poffertjespolitiek heet. We moeten er, met andere woorden, over waken dat de voorradige middelen niet breed worden uitgesmeerd over het hele terrein. Dat is weinig effectief, daarover zijn alle economen het eens. Laten we daarom investeren in een aantal

speerpunctiviteiten zodat het economische zwaartepunt van Vlaanderen komt te liggen in aantrekkelijke sectoren met reële groeimogelijkheden.

Let wel, er moet ruimte blijven voor vernieuwend onderzoek en ondernemerschap. Een verkokering van het Vlaamse economische potentieel staan we zeker niet voor. De overheid moet een rijke voedingsbodem voor economische creativiteit en bedrijvigheid creëren. Dit impliceert investeren in een hoogwaardige kennisinfrastructuur, met een goeie balans tussen een brede basis van kennis, excellentie in een aantal zwaartepunten en ruimte voor vernieuwing door de aanwending van creativiteit. Vernieuwing komt immers vaak uit een heel onverwachte hoek. Het wetenschappelijk onderzoek omwille van het wetenschappelijk onderzoek is op middellange en lange termijn erg lonend.

Spirit pleit ten derde voor een beleid dat aansluit bij de realiteit van innovatie en bedrijvigheid. Innovatie is meer dan onderzoek en ontwikkeling. Het traject na de kennisontwikkeling, het omzetten van nieuwe ideeën in nieuwe producten of diensten met commercieel potentieel, is steeds belangrijker voor het succes van een innovatie. Hierbij geven niet-technische aspecten en kwaliteiten vaak de doorslag, zoals de vormgeving – denk maar aan de tentoonstelling in de Lokettenzaal in het Vlaams Parlement -, kleur en functionaliteit van het product. In de dienstensector gaat de kern van innovatie om te beginnen vaak al in niet-technologische richting. Ook de Europese Commissie drukt in haar rapport 'Innovation Tomorrow' op het belang van deze ontwikkelingen.

Maar ook ondernemen gebeurt in de 21e eeuw anders dan vroeger. Zo is de nieuwe bedrijvigheid doorgaans gebaseerd op netwerken en losse samenwerkingsverbanden tussen bedrijven en kennisinstellingen, en tussen bedrijven onderling. Interactie en samenwerking zijn de nieuwe sleutelwoorden van de creatieve economie. Die samenwerking neemt in de praktijk diverse vormen aan, van het gezamenlijke ontwikkelen van nieuwe producten en projecten, en dan denk ik aan 'co-design' of 'co-makership', over het aanbieden van een volledig productpakket tot het gemeenschappelijke gebruik van faciliteiten en het overeenkomen van standaarden.

Het is belangrijk dat het beleid aansluit bij dergelijke realiteiten. Meer concreet vraagt Spirit een innovatiebeleid met aandacht voor niet-technische aspecten en voor het hele traject van het innovatieproces, van inventie tot marktlancering. Daarnaast zijn we vragende partij voor een pakket maatregelen

De Cock

len ter ondersteuning van bedrijvigheid in samenwerkingsverband.

Ten vierde dringen we aan op een gedifferentieerde visie op bedrijvigheid en innovatie. Een van de valkuilen bij een initiatief zoals dat van de ondernemingsconferentie is het benaderen van het economische gegeven in zijn totaliteit, een redeneren vanuit algemene knelpunten over de grenzen van de verschillende economische sectoren en alle deelgebieden heen. Spirit wil de Vlaamse regering waarschuwen voor deze val. Overheidsbeleid moet maatwerk zijn. Dat is niet anders voor innovatie en ondernemerschap. Er moet worden gestreefd naar een aangepast stimuleringsinstrumentarium voor de verschillende actoren. Immers, innovatie in diensten verloopt volgens andere patronen en processen dan innovatie in de maakindustrie. En bij het beginnen met een horecazaak spelen er andere factoren dan bij de lancering van een technologiebedrijf.

Bedrijfsleiders en kennispersonen zijn het er over eens dat er niet één enkel zaligmakend recept is voor innovatie en ondernemerschap. Daarom moet de overheid opteren voor een gedifferentieerd beleid, dat rekening houdt met de typische hinderpalen voor innovatie en ondernemerschap per sector en/of per deelgebied. Het is ook een beleid dat op een gerichte wijze de obstakels per sector en type bedrijf wegneemt. Hiermee willen we de Vlaamse regering vragen om meer aandacht te besteden aan de diensten in het innovatie- en ondernemingsbeleid. Daar zijn twee redenen voor. Ten eerste moet het beleid aansluiten bij de zogenaamde tertiarisering van de economie, dus de uitbreiding van de dienstensector ten overstaan van de klassieke industrie in Vlaanderen. Ten tweede is er de wetenschap dat andere Europese landen nauwelijks stimuleringsinstrumenten kennen die specifiek gericht zijn op de dienstensector. Hier ligt dus een kans voor Vlaanderen, om in goed samenspel tussen bedrijven en in overleg met de federale overheid, die hier over belangrijke bevoegdheden beschikt, creatieve beleidsmaatregelen te nemen en om een voorsprong op te bouwen in specialistische kennis van de dienstensector.

Ten vijfde vragen we ook aan de overheid dat ze een speler zou zijn in de creatieve economie. Jammer genoeg kan de Vlaamse overheid de economische conjunctuur niet in haar eentje beïnvloeden, maar ze kan er wel voor zorgen dat de juiste randvoorwaarden worden geschapen waardoor ondernemerschap en innovatie kansen krijgen in Vlaan-

deren. Een recent Nederlands rapport over het innovatiebeleid stelt dat de overheid niet op de stoel van de andere partijen moet gaan zitten, maar ook niet teveel op een afstand mag blijven.

Dat advies strekt ook tot nut in Vlaanderen. De Vlaamse overheid moet, met andere woorden, de keuzes die nodig zijn voor een effectief ondernemers- en innovatiebeleid, niet allemaal zelf maken, maar in samenspraak met de kennisinstellingen en het bedrijfsleven. Kortom, de overheid moet zich opstellen als een speler in het netwerk van de creatieve economie. In een dergelijke context is het natuurlijk vanzelfsprekend dat de overheid zelf niet achterblijft. Zij moet met andere woorden een voorbeeldfunctie op zich te nemen. Ze moet als eerste streven naar een optimalisering van de eigen werking via doelgerichte vernieuwing, bijvoorbeeld door ICT en e-government, en door netwerking op te bouwen met partners uit de privé-sector en met kenniscentra inzake een aantal competenties.

Economische groei vraagt om een breed gedragen ambitie met betrekking tot het versterken van de concurrentiepositie van Vlaanderen. Het initiatief van de ondernemingsconferentie geeft aan dat die ambitie er is. Belangrijk is nu dat ze resulteert in een strategisch plan om aan die ambitie te voldoen. De vijf voorstellen van Spirit die ik hier heb toege-licht, kunnen de fundamenteën zijn van zo'n plan, met als basis het investeren in de creatieve economie, die we zouden durven bestempelen als de economie van de mogelijkheden en van de toekomst. *(Applaus bij SPIRIT)*

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, mijnheer de minister-president, collega's, ik heb een moeilijk karakter en ben een van de kritische leden van de meerderheid. Ik haal dan ook heel zelden het wierookvat boven.

Mijnheer de minister-president, deze keer wens ik u echter in naam van mijn fractie proficiat met het initiatief om een ondernemersconferentie tot stand te brengen. Het is een van de beste initiatieven van de Vlaamse regering in deze regeerperiode. *(Gelach en opmerkingen bij CD&V)*

Collega's, tijdens dit debat is een aspect weinig aan bod gekomen, dat nochtans cruciaal is als het gaat om nieuw ondernemerschap en om meer nieuwe ondernemers, namelijk de mentaliteit en de cultuur.

Denys

Mijnheer Laurys, u hebt een beeld opgehangen alsof er de voorbije jaren niets is gebeurd, en alsof de Vlaamse regering geen rekening heeft gehouden met de opmerkingen die de SERV twee of drie jaar geleden heeft gemaakt. De VLD-fractie heeft in 2002 aan de pers een dossier voorgesteld, waarin de meeste opmerkingen van de SERV werden behandeld. We stelden de Vlaamse regering vier maatregelen voor op financieel-economisch gebied, drie maatregelen inzake ruimtelijke ordening, en twee inzake innovatie en administratieve vereenvoudiging. Tezelfdertijd vroegen we de federale regering ook iets te doen aan het statuut van de zelfstandigen.

Ik zal proberen, eerlijk als altijd, op te sommen wat er is verwezenlijkt. Welnu, alles wat we voorstelden in verband met ruimtelijke ordening, namelijk een oplossing voor de zonevreemdheid, bijkomende industrieterreinen en sanering van de brownfields, is operationeel. (*Rumoer*)

Het is nog niet allemaal uitgevoerd, maar het is operationeel. De financieel-economische maatregelen, zoals ARKImedes en de soepele waarborgregeling, zijn in voorbereiding of in uitvoering. De administratieve vereenvoudiging wordt structureel aangepakt, met de Kenniscel, al moet ik grif toegeven dat de concrete uitvoering voor ons te beperkt is gebleven.

De federale regering heeft beslist een conferentie te organiseren met het middenveld over het sociaal statuut van de zelfstandige ondernemers. Bovendien heeft de minister-president in zijn voorstellen aangekondigd met Vlaamse middelen de sociale en materiële onzekerheid van de starters te willen verminderen.

De regering heeft dus niet stilgezeten, maar heeft de problemen ingezien. Wat ze nu doet, met het organiseren van de ondernemingsconferentie, bewijst dat de minister-president van het laatste regeringsjaar echt iets wil maken, en tevens dat de regering het probleem van het nieuw ondernemerschap op een geïntegreerde wijze wil aanpakken. Dat is voor ons heel belangrijk.

Eén zaak hebben we in het dossier van 2002 te weinig beklemtoond. We hebben namelijk niet voldoende nagedacht over de vraag hoe we de mentaliteit kunnen veranderen zodat er meer ondernemers komen. De dalende trend werd reeds door

velen aangetoond. We moeten een manier vinden om, zoals ze het in de VS zeggen, over te schakelen van 'take a job' naar 'make a job'.

Ik heb vandaag al veel beschuldigingen gehoord aan het adres van deze en vorige regeringen. Ik doe daar niet aan mee. Alvorens iemand te beschuldigen moet men immers eerst in het eigen hart kijken. Ook ik pleit schuldig. Ik ben afkomstig uit een West-Vlaamse familie van kleine zelfstandigen. Bij ons thuis werd het principe van 'zijn eigen baas zijn' er met de paplepel ingegoten. Op mijn achttiende werd ik ondernemer. Ik bleef echter geen ondernemer, want ik koos voor een fulltime loopbaan in de politiek. Ik moet eerlijk toegeven dat mijn mentaliteit is veranderd.

De heer Jan Laurys : Mijnheer de voorzitter, ik onderbreek even, want ik ga ervan uit dat wat de heer Denys nu vertelt, geen deel uitmaakt van de plannen van de VLD om de economie te herstellen.

De heer André Denys : Mijnheer Laurys, ik was net bezig met een nogal gevoelige, persoonlijke getuigenis.

De heer Jan Laurys : Mijnheer Denys, ik wil het nog heel even hebben over het verslag van de SERV. De mensen van de SERV zijn echt aangedaan over de manier waarop ze hier werden behandeld toen ze hun sociaal-economisch rapport voor Vlaanderen voorstelden. Zo'n rapport zal trouwens om de twee jaar worden opgesteld. Deze voormiddag heb ik reeds opgemerkt dat de SERV toen tot dezelfde conclusies is gekomen als de professoren De Backer en Sleuwaegen nu. De mensen van de SERV hebben letterlijk gezegd dat we met verkeerde segmenten bezig zijn en dat we wel investeren in een procedureverbetering en in de kwaliteit van productieprocessen, maar niet in nieuwe producten.

Toen voormalig minister Gabriels het slotwoord bracht bij die voorstelling, zei hij letterlijk dat de conclusies al achterhaald waren, dat er tekenen van herstel waren en dat alles in orde was. Ook voormalig minister-president Dewael zei bij interpellaties dat er voldoende tekenen waren van herstel. De regering wou het rapport van de SERV willens nillens niet ernstig nemen. Ik heb er deze voormiddag al op gewezen dat werd beweerd dat de SERV deel uitmaakt van de oppositie. De heer Stassen heeft overschot van gelijk als hij nu zegt dat het een politieke houding was om geen rekening te houden met de bevindingen van de SERV.

Laurys

Ondertussen is anderhalf jaar verstreken. Ik vind het nogal sterk dat u nu beweert dat u de Vlaamse regering bewondert omdat ze nu een ondernemingsconferentie samenroept. Het zou er nogal aan mankeren : de legislatuur is bijna om ! De regering had anderhalf jaar geleden moeten reageren, maar al die tijd werd geen enkele maatregel genomen ! (*Applaus bij CD&V*)

De voorzitter : De heer Kindermans heeft het woord.

De heer Gerald Kindermans : Mijnheer de voorzitter, mijnheer Denys, als ik u hoor vertellen dat op het vlak van de ruimtelijke ordening en de economie alles is gerealiseerd, breekt mijn klomp. Iedereen schreeuwt om werk, maar de regering slaagt er niet in om enig resultaat te boeken voor de 7.000 hectare bijkomende bedrijventerreinen die in het RSV werden vooropgesteld. Toen de regering dit na drie jaar doorhad, heeft ze in 2002 het zogenaamd Zomerakkoord opgesteld waarin een versnelde inhaalbeweging werd aangekondigd. Eindelijk zou werk worden gemaakt van de beloofde 7.000 hectare aan bedrijventerreinen. De terreinen zouden beschikbaar moeten zijn tegen 2007.

Nu is er nog geen enkele vierkante meter beschikbaar, laat staan dat er al een bedrijf op is gevestigd. Nu zou 605 hectare planologisch in orde zijn, maar er zijn nog infrastructuurwerken nodig en de percelen moeten nog bouwrijp worden gemaakt. Nog geen 10 percent werd gerealiseerd van wat werd afgesproken. Uit een nota van het VEV blijkt dat het hoog tijd wordt om naast de ecologisch waardevolle gebieden, ook economisch waardevolle gebieden af te bakenen. Wat nu gebeurt, is werkelijk economievernietigend.

Ik heb een boek bij me geschreven in opdracht van de minister van Economie : 'Strategisch plan ruimtelijke economie. Deelproject ruimtelijke economische dynamiek in Vlaanderen' van de professoren Cabus en Vanhaverbeke. Het voorwoord werd geschreven door de minister. Het boek werd gepubliceerd op kosten van de regering. Ik lees daarin dat in Vlaanderen in de voorbije periode 33.000 ruimtebehoevende jobs gemist werden door het tekort aan geschikte bedrijven. En u komt vertellen dat de regering bedrijven gecreëerd heeft en op ruimtelijk vlak alles gedaan heeft wat nodig was. Eigenlijk heeft deze regering economievernietigend gewerkt. Ze zal er tegen het einde van deze legislatuur niet in slagen om ook maar één bijkomende

arbeidsplaats te creëren door deze 7.000 beloofde hectare. (*Applaus bij CD&V*)

De heer André Denys : Ik verkeerde in de stemming om te zeggen : laten we elkaar niet beschuldigen, maar u verplicht mij daartoe ! (*Rumoer*)

Het decreet van 1999 waar uw partij aan heeft meegewerkt, mijnheer Kindermans, bood de grootste onzekerheid voor die tienduizenden zonevreemde bedrijven. (*Applaus bij de VLD*)

De heer Gerald Kindermans : Hoelang gaat u dat liedje nog zingen ?

De heer André Denys : Ik heb deze morgen goed geluisterd naar de heer Schuermans. Ik moet u zeggen : ik ben diep ontgoocheld in de christendemocratie. (*Rumoer/Gelach*)

Eigenlijk hebt u gezegd dat de Vlaamse regering niets moet doen. U hebt drie voorstellen gedaan en die hebben alle drie betrekking op federale bevoegdheden ! De verlaging van de vennootschapsbelasting, het kinderbijslagfonds en de gezondheidszorg zijn onze bevoegdheid niet. Dus stelt u voor om te praten over de vlucht vooruit inzake de staatshervorming terwijl we nood hebben aan concrete daden.

De voorzitter : De heer Schuermans heeft het woord.

De heer Eddy Schuermans : Mijnheer Denys, ik heb in mijn slotwoord een kleine opsomming gegeven van beloftes en plannen in domeinen die wel tot onze bevoegdheden behoren maar waar niets van terecht kwam. De ARKimedes-regeling is er nog altijd niet. Er is geen decreet gekomen voor de Huizen van de Onderneming. Het economisch ondersteuningsbeleid staat op losse schroeven. De beloofde afbouw van de administratieve rompslomp is er niet gekomen. Integendeel, u aanvaardt ze en verandert het geweer van schouder. Er bestaat nog altijd geen duidelijkheid voor de VDAB en het VIZO. Het verwerven van nieuwe regionale bevoegdheden waar we in 1999 allemaal achter gingen staan, is vandaag geen thema meer. Dat is geen vlucht vooruit, dat is een dynamische visie op onze bevoegdheden. (*Applaus bij CD&V*)

De heer André Denys : Ik heb me daarnet laten verleiden om in een welles-nietesdiscussie te treden. Ik wil mijn eigen verhaal verder vertellen. (*Gelach*)

Denys

Ik stam uit een ondernemersfamilie. Op 18-jarige leeftijd was ik al ondernemer. Ik ben later politicus geworden en mijn ideeën zijn veranderd. Ik heb aan mijn vier kinderen gezegd dat ze die twee jobs niet moesten kiezen. Ik heb hen gestimuleerd om een andere richting te kiezen, om een vaste job te zoeken. Dat hebben ze gedaan. Ik moet schuld bekennen. Ik heb de ondernemersgeest van mijn ouders en grootouders verloochend. Alvorens iemand te beschuldigen, moet u bedenken dat een nieuwe – volgens mij broodnodige – attitude start bij onszelf en in de privé-sfeer.

Tegelijkertijd zeg ik als liberaal zeer duidelijk : de overheid moet haar handen afhouden van beslissingen in de privé-sfeer. Iedereen moet vrij kunnen beslissen. Niemand mag een schuldgevoel worden opgedrongen. Wat de overheid wel moet doen, is het creëren van randvoorwaarden om een onversneden, verdwenen mentaliteit van ondernemerschap weer kansen te geven.

Mevrouw de minister en mijnheer de minister-president, het onderwijs is de geschikte plaats om naast het verwerven van kennis en vaardigheden, ook attitudes aan te leren, omdat dat een belangrijk onderdeel is van goed onderwijs. Het ondernemerschap is een eerbare attitude die vandaag in ons onderwijs te weinig aan bod komt. Er zijn verdienstelijke pogingen geweest om het tij te doen keren. De heer Laverge, voormalig Vlaams volksvertegenwoordiger, was en is nog steeds de grote bezieler van de miniondernemingen. Dit initiatief kan niet genoeg worden geroemd omdat het ingaat tegen een negatieve trend van de voorbije 20 jaar. Het blijft echter te beperkt en te vrijwillig.

De VLD-fractie veroorlooft zich om 3 aanbevelingen inzake onderwijs te doen aan de regering met het oog op de ondernemingsconferentie. Ten eerste een aanvulling op de eindtermen, waarbij ondernemingsrelevante attitudes en vaardigheden worden ontwikkeld. Ten tweede het wijzigen van de rol van de leerkracht in de lerarenopleiding, in de richting van coach of mentor. Ten derde het oprichten van een Vlaams onderzoeksinstituut. Sta me toe dieper in te gaan op deze aanbevelingen.

Het ondernemerschap als vakoverschrijdende eindterm moet tot doel hebben om een aantal ondernemingsrelevante attitudes en vaardigheden te ontwikkelen.

De voorzitter : Mijnheer Denys, uw tijd is ongeveer om. Wilt u uw uiteenzetting inperken ?

De heer André Denys : Als het parlement het toestaat, mag er worden afgeweken van de afgesproken timing. Ik vraag het parlement iets meer tijd omdat de essentie van wat ik voorstel heel belangrijk is. Ik zal proberen het kort te houden.

Welke zijn de ondernemingsrelevante attitudes ? Ik som er een aantal op zonder volledig te willen zijn : creativiteit, durven initiatief nemen, leren kiezen, verantwoordelijkheidszin ontwikkelen, in team werken en zin voor gezonde competitie. Die attitudes moeten natuurlijk op een verschillende wijze worden ontwikkeld in het basis- en het secundair onderwijs. In het basisonderwijs kan dat gebeuren in de vorm van een spel. De VZW Vlaamse Jonge Ondernemingen heeft het project Kid@Bizz al in 17 scholen gebracht.

In het secundair onderwijs moet geleidelijk, naargelang van de graad, het inzicht de bovenhand halen op het spelelement. Vanaf de tweede graad moeten de attitudes als inzichtelijke materie worden geïntegreerd in alle vakken. In de derde graad moeten al die elementen worden getoetst aan een concrete realisatie. Alle leerlingen moeten worden betrokken bij ten minste één concrete realisatie waarin de vernoemde inzichten aan bod komen.

De rol van de leraar is ook belangrijk. We beseffen goed dat een onderwijsconcept, waarbij ondernemingsrelevante attitudes in alle vakken aan bod moeten komen, de rol van de leraar zal wijzigen. We zullen resoluut moeten overstappen van de Latijnse benadering, waarin de leraar centraal staat, naar de Angelsaksische benadering, waarin de leerling centraal staat. In de Latijnse benadering wordt verondersteld dat de leraar alles weet en zijn kennis doorgeeft aan de leerlingen. Van de leerlingen wordt verwacht dat ze het leerproces veeleer passief ondergaan en de kennis assimileren.

In het Angelsaksisch model is de leerling het kernpunt van het leerproces, de leraar is de coach. Hij stelt de problemen, de leerling lost ze op met de hulp van de leraar of de medeleerlingen. Het argumenteren, het in team werken, het durven oplossingen aanbrengen, het durven mislukken is elke dag verweven in een dergelijk leerproces. Ik pleit voor het veralgemenen van deze nieuwe didactische vorm.

De VLD-fractie wil ervoor waarschuwen dat de ondernemingsconferentie geen eenmalig evenement mag worden. Het is goed om de boel eens wakker te schudden, maar als we na verloop van tijd opnieuw indommelen, dan zijn we verkeerd bezig. Daarom geloven we heel sterk in een struc-

Denys

turele aanpak. Het verhaal van de eindtermen en de lerarenopleiding is daar een voorbeeld van. Een goede structurele aanpak vraagt echter meer, namelijk het permanent onderzoeken van de band tussen onderwijs en onderneming. Uit onderzoek blijkt dat het percentage van de nieuwe ondernemers in de Verenigde Staten oploopt tot 11,7 procent van de volwassen bevolking terwijl dat in Vlaanderen slechts 4,1 procent bedraagt.

De Kauffman Foundation en de National Foundation for Teaching Entrepreneurship zijn in de Verenigde Staten gerenommeerde onderzoekscentra. Ze beschikken over een databank met meer dan 10.000 studies en publicaties, en hun websites krijgen maandelijks meer dan een kwart miljoen bezoekers. Ze bewijzen dat men jongeren kan leren ondernemen, zelfs jongeren die uit een kansarme omgeving komen.

Het voorbeeld van die Amerikaanse foundations inspireert ons om vanuit onze fractie een derde aanbeveling te doen, namelijk de oprichting van een Vlaams onderzoeksinstituut voor het ondernemerschap. Ik weet dat er in Vlaanderen al meerdere onderzoeksinstituten zijn. Ik weet niet of die allemaal even efficiënt zijn, maar ik ben zeker dat een Vlaams instituut voor ondernemerschap een van de beste en zinvolste beleggingen is die we kunnen doen om de groei van onze economie en tewerkstelling te bevorderen.

De voorzitter : De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys : Mijnheer Denys, ik sta volledig achter uw argumentatie om het onderwijs daar in een rol te laten spelen. Alleen is het zo dat uw partij daar vaak mooie dingen over verkondigt maar in de praktijk weinig doet.

Ik was aanwezig tijdens de opening van het academisch jaar in Leuven. Minister Van Mechelen hield daar een toespraak en zei dat hij gelooft in wetenschap, innovatie, onderzoek enzovoort en dat het budget voor de universiteiten met 19 miljoen euro was opgetrokken. Een week later krijgt rector Oosterlinck een fax van minister Vanderpoorten waarin staat dat de werkingskosten van de universiteiten worden teruggeschroefd. Leuven zelf moest 5 miljoen euro inleveren.

Men kondigt dus aan te geloven in wetenschappelijk onderzoek en daarin te willen investeren, maar in de praktijk worden de toelagen verminderd. Luister naar mijn woorden, maar kijk niet naar

mijn daden. Dat verweet men vroeger de pastoors wel eens. Nu kan men dit ook aan de paarse regering verwijten.

De voorzitter : De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Mijnheer Denys, uw pleidooi is weinig geloofwaardig als we de balans maken van wat er in het onderwijs is gebeurd in functie van het ondernemerschap. Tijdens de voorbije jaren is het vrij initiatief op inhoudelijk en organisatorisch vlak steeds meer onder druk komen te staan. Het maatschappelijk ondernemerschap dat een school zelf gestalte moet geven, krijgt steeds minder kansen. Dat is een algemene klacht. Hoe kunt u pleiten voor een attitude van ondernemerschap als zelfs de voorwaarden daartoe niet worden gecreëerd ?

Een verdere uitbreiding van de eindtermen past binnen een bepaald pedagogisch denken dat de laatste jaren een sterke opgang kent. Daarbij wordt de school steeds meer beschouwd als duivel-doet-al en de leraar als duizendpoot om een antwoord te bieden op elk maatschappelijk probleem, dit terwijl men er juist voor moet zorgen dat de school voldoende zuurstof heeft om de leraar vanuit zijn eigen professionaliteit en de school vanuit haar eigen maatschappelijk ondernemerschap hun opdracht te laten vervullen.

Er zijn goede initiatieven, maar wat u voorstelt, is alleen een verdere centrale sturing. Voor de nijverheidsscholen, de technische scholen is er tijdens de voorbije legislatuur zo goed als niets gebeurd. Nu worden werkbezoeken georganiseerd om na te gaan wat er de volgende keer kan gebeuren. Er zijn regionale technologische centra opgericht, die een mislukking zijn. De minister heeft dat zelf toegegeven. Ook daar is het samenspel tussen bedrijfsleven en onderwijs niet tot zijn recht gekomen. U bent met andere woorden een pleitbezorger voor een verdere centrale sturing, waarbij vanuit de scholen geen ruimte wordt gegeven aan het maatschappelijk ondernemerschap.

U haalt een reeks van goede attitudes aan. Vaak willen scholen die ontwikkelen. Ze kunnen daartoe de ruimte krijgen, niet door nog meer betuttelend op te treden of nog meer vakoverschrijdende eindtermen op te leggen, maar door die eindtermen te halveren, ze te herleiden tot de essentie. Het curriculum moet worden herleid tot de kern. De leraren mogen niet voortdurend worden opgezadeld met procedures. Ze moeten hun eigen talenten kunnen ontwikkelen.

Martens

Deze regering heeft daar niets aan gedaan. Vandaag daarvoor pleiten, daar moet ik mee glim- en grimlachen. Dat is ongeloofwaardig.

De heer André Denys : Mijnheer de voorzitter, hetgeen we hier voorstellen, is ook het moeilijkst om te realiseren. Het gaat om het veranderen van de mentaliteit, het creëren van een bepaald klimaat in het onderwijs. Onze fractie vindt dit essentieel.

Mijnheer Martens, het zal het moeilijkste zijn om op dat vlak resultaten te bereiken die meetbaar zijn. Ik heb daarnet mijn persoonlijk geval aangehaald. Het onderwijs inschakelen om iets te veranderen, dat is zeer moeilijk. Het is echter ook het meest essentiële en fundamentele aspect. Uw ideeën zijn belangrijk als voorwaarde. Het veranderen van de bestaande mentaliteit, van de bestaande cultuur, het overgaan van 'take a job' naar 'make a job', zal niet makkelijk zijn.

Mevrouw de minister, mijn fractie wenst u die aanbeveling mee te geven. We wensen u alle succes toe met de ondernemingsconferentie. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : De heer Bogaert heeft het woord.

De heer André-Emiel Bogaert (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, leden van de regering, geachte collega's, ik zal kort maar duidelijk zijn. Er is in de Vlaamse regering een crisisbesef ontstaan. Dat blijkt uit de Septemberverklaring en uit de houding die de regering sindsdien heeft ingenomen.

Tijdens de belangrijke werklunch van gisteren was ik verrast door de houding van de Vlaamse CEO's. Ze zegden tegen ons, politici, dat naar hun aanvoelen de afgelopen 4 maanden een goed crisisbeleid werd gevoerd. Ik stond daar versteld van. Mijnheer de minister-president, indien dat het gevolg is van uw optreden, dan feliciteer ik u daarvoor. Ik ga er dus van uit dat er een crisisbesef is.

Daarnaast bestaat een negatief beeld over ondernemingen die winst maken. Daar moet iets aan worden gedaan. Winst maken is gezond. Herinvesteren is gezond. Ondernemen is gezond. We moeten af van het beeld van het dikke mannetje met de grote sigaar en de uitpuilende portefeuille met zwart geld. Er zijn zulke gevallen. De overgrote meerderheid werkt echter anders. Het imago van de ondernemer moet worden verbeterd.

Ik heb de commentaren gelezen van het ABVV, het ACV, het ACW, enzovoort. Ze maken alle de

vergelijking tussen de federale werkgelegenheids- en de Vlaamse ondernemingsconferentie. Ze gaan daarbij uit van een groei. Ik suggereer aan de Vlaamse regering dat ze telkens weer kijkt naar de economische groei.

Tijdens de vergadering van gisteren zei professor Daems dat hij ons twee keer ging verrassen. Hij zei dat we de afgelopen 15 jaar geen economische groei hebben gekend. Dat is een verdoken economische achteruitgang. Het voornaamste probleem is juist het aanzwengelen van de economische groei. Daarna kan de rest worden gerealiseerd.

Als tweede punt zei hij dat in de ons omringende landen de overheid 4,5 percent risicokapitaal investeert. In Vlaanderen is dat 31,5 percent of achtmaal meer. Waar ligt het probleem dan ? Het ligt bij de privé-sector, die niet bereid is te investeren in risicovolle ondernemingen. De aanwezige CEO's adviseerden om te investeren in risicovolle ondernemingen fiscaal aantrekkelijk te maken.

Ik vraag de Vlaamse regering rekening te houden met een mogelijke slingerbeweging. We kunnen van het ene uiterste in het andere vallen. Indien het ondernemers erg gemakkelijk wordt gemaakt met een leefloon, met gemakkelijke toegang tot risicokapitaal en dergelijke, zal er een overvloed aan kandidaten zijn. Nu zijn er 50 procent faillissementen. Ik geef u op een blaadje dat er over vijf jaar 75 percent zullen zijn. Er moet een zeeffunctie zijn en er moet ernstig met de openbare middelen worden omgesprongen. Kijk naar de keerzijde van de medaille.

De Vlaamse ondernemingsconferentie moet binnen de Vlaamse bevoegdheden blijven. We moeten erover waken dat er geen druk ontstaat om de werkloosheidscijfers op te krikken met het creëren van meer ondernemingen. Dat is gevaarlijk.

Ik vraag de Vlaamse regering ook werk te maken van de PMV (Participatiemaatschappij Vlaanderen). In juli 2001 heeft het Vlaams Parlement de GIMV (Gewestelijke Investeringsmaatschappij Vlaanderen) losgelaten. We konden niet anders : het werd een beursgenoteerde onderneming. De GIMV stelt het goed. De PMV werd gecreëerd als de motor van overheidsinitiatieven en -financiering. Er wordt goed werk geleverd, maar nog onvoldoende. Geef de PMV onmiddellijk de functie van de GIMV om de motor opnieuw op gang te trekken. Tot slot was er nog een vraag om te bekijken of er een commerciële dimensie kan worden gegeven aan de non-profitsector. (*Applaus bij Spirit*)

De voorzitter : De heer Vandenbroeke heeft het woord.

De heer Chris Vandenbroeke (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, leden van de regering, dames en heren, het is me een plezier om als laatste spreker tijdens dit belangrijk actualiteitsdebat aan bod te komen. Zo meteen zullen we de voorlopige conclusies van de minister-president horen. Over twee dagen moet hij wat hier gezegd is, meenemen naar de conferentie. De speeltijd is voorbij. We moeten goed beseffen waarmee we bezig zijn. We staan voor een scharniermoment. Vlaanderen heeft een schitterend verleden, maar staat hic et nunc voor een crisismoment. Er zijn heel wat problemen die om oplossingen vragen. Wat zal de toekomst ons de volgende jaren brengen ? Deze vraag is volgens mij de essentiële ondertoon van het actualiteitsdebat. We hebben samen met allen die ons zijn voorgegaan, een schitterend verleden geschreven. De voorbije 50 jaar waren helemaal af. Ze waren af op het vlak van de groei-economie, de sociale dimensie en de verzorgingsstaat. Nu vragen we ons af wat de toekomst zal brengen.

Mijnheer de minister-president, u hebt nog 7 maanden om deze discussie voor te bereiden. U moet de volgende legislatuur via de ondernemingsconferentie wapenen. We moeten er immers staan in 2010. Dat is onze opdracht.

Ik ben geen doemdenker, maar ik wil verwijzen naar een interview met professor Elchardus van vorige week in De Morgen. Als we niet opletten, zullen er volgens hem de volgende jaren in Vlaanderen meerderen onder ons leven en sterven als honden. Mijns inziens is dat de essentie van dit debat. Nu worden we geconfronteerd met uitdagingen. Het begint te nipjen, het klopt niet meer.

Een essentiële vraag voor de volgende vijf tot tien jaar is of het beleid in staat is de doorgroei van de welvaartstaat verder te garanderen. Dit gaat over de dimensie van de economische ontwikkeling. Als we die doorgroei kunnen blijven garanderen, dan hebben we ook de betaalbaarheid van de verzorgingsstaat onder controle. We hebben het er de voorbije vijftig jaar schitterend vanaf gebracht op deze twee vlakken, die als een Siamese tweeling verbonden zijn, maar vandaag zijn er problemen. De vraag rijst of we dit nog allemaal aankunnen.

Collega's, dit brengt me bij mijn tweede punt, het gedeelte demografie, zoals alom geweten mijn dada. Sinds jaar en dag worden we er vanuit de academische wereld voor gewaarschuwd dat er problemen op komst zijn als gevolg van de vergrij-

zing, want die zal voor immense moeilijkheden zorgen inzake de betaalbaarheid van de verzorgingsstaat. In de politieke wereld was er tot voor kort echter geen kat die daarnaar luisterde. Tijdens de vorige federale legislatuur heeft de heer Vandenbroucke, toenmalig minister van Sociale Zaken, inderdaad voor de eerste keer gesteld dat de vergrijzing een probleem werd voor de betaalbaarheid van de verzorgingsstaat, met andere woorden van de sociale zekerheid. Dit probleem wordt natuurlijk elke dag acuter.

Mijnheer de minister-president, we hebben het hier ook over gehad naar aanleiding van uw Septemberverklaring. De conjunctuur zit tegen. Structureel zijn er wezenlijke problemen. Er zijn echter al jaren problemen, bijvoorbeeld als gevolg van de concurrentie. Er zijn problemen in verband met de delocatie : bedrijven trekken weg uit Vlaanderen. Er zijn problemen als gevolg van de toename van de werkloosheid. Dat is evident : het toenemen van de werkloosheid zorgt voor minder inkomsten, en dus wordt de betaalbaarheid van de sociale zekerheid opnieuw in vraag gesteld. Er zijn ook immense problemen met het verhogen van de werkzaamheidsgraad, waarmee de paarse regering reeds bij het begin van de vorige legislatuur van start wou gaan. Excuseer me, collega's, maar eerst werd de bevolking geleerd dat er minder moest worden gewerkt en dan komt de regering opeens meedelen dat het toch niet kan. Dat lukt dus niet.

Als we dat allemaal op een rijtje zetten, mijnheer de minister-president, zeg ik u in alle eerlijkheid wat we allemaal weten : de betaalbaarheid van de verzorgingsstaat zal problemen blijven opleveren, want inzonderheid daarvoor hebben we een groeidynamiek nodig.

Zo kom ik tot mijn derde punt. Collega's, ik heb er vandaag nog niets over gehoord, maar de academische wereld zegt al jaren dat er een enorme herschikking bezig is op de arbeidsmarkt. Ik heb dat zelf ook al aangekondigd en ik verwijs hiermee ook naar de inbreng van de heer Voorhamme van vanmorgen. Dit jaar of volgend jaar doet er zich een kantelmoment voor, in die zin dat de anciens die nu massaal uit de arbeidsmarkt stappen, in minimale mate worden vervangen door de twintigers. Dit is de eigenheid van de aflossing van de wacht : de babyboomers van weleer moeten nu worden vervangen door die kleine cohorte.

Ik wil geen reclame maken voor een bepaald medium, maar dit hebben we gisteren ook kunnen lezen in de Vrije Tribune van de Standaard bij monde van de heer Holderbeke. De heer Holderbeke is

Vandenbroeke

verbonden aan het steunpunt WAV, wat staat voor Werkgelegenheid, Arbeid en Vorming. Hij stelt dat we vanaf 2003-2004 een herschikking krijgen op de arbeidsmarkt : een veelheid van anciens die uitstromen, wordt vervangen door een kleiner groepje van jongere werkzoekenden. Dit heeft dus op zich nochtans enorme kansen. We moeten die jongeren nog altijd aan werk krijgen, dat is wat anders. Ik wil dit echter vermelden, ook als reactie op het betoog van de heer Voorhamme van vanmorgen.

Deze evolutie houdt in dat we het principe van levenslang leren niet moeten toepassen op die anciens, mijnheer Voorhamme. Laat die anciens maar rustig uittreden. Ze zullen de eerstvolgende jaren worden vervangen door jongeren, die we een totaal verschillend concept moeten bijbrengen inzake het gegeven 'levenslang leren' en die we totaal andere competenties moeten meegeven. Collega's, ik denk dat onze inzet inzonderheid daar naartoe moet gaan. De federale overheid zegt nu dat er tegen 2007 200.000 nieuwkomers op de arbeidsmarkt moeten komen. De demografische ontwikkelingen duwen in die richting. De ouderen vliegen eruit, en de jongeren vragen naar werk. Ze moeten het dan nog wel krijgen.

Ten vierde : Vlaanderen heeft deelgenomen aan de federale tewerkstellingsconferentie. De resultaten zijn fake. De heer Mestdagh is de nieuwe leider van de tegenhanger van het VEV, de Union Wallonne des Entreprises of UWE. Hij stelt dat de overheid geen jobs moet creëren. De overheid heeft dat ooit geprobeerd, in de jaren zeventig en tachtig, toen het economisch slecht ging en zeer veel jongeren werkloos waren. De federale overheid heeft toen in een goede bui geprobeerd om jobs te creëren. Ze deed dat tot haar schande, want de budgettaire ontsporing waar we vandaag mee worstelen, is toen begonnen. Er werden Gesco's gecreëerd en ambtenaren aangeworven. Ze zijn fake. Ze zorgden voor de budgettaire kater waar we tot vandaag mee worstelen.

De Belgische arbeidsmarkt bestond in 1970 voor 60 percent uit loontrekkenden, voor 20 percent uit ambtenaren en voor 20 percent uit zelfstandigen. Toen heeft de overheid ter goeder trouw de Spitaels-projecten georganiseerd. Het kon niet op. Er werden veel typisten en kopieerders aangeworven. Vandaag bestaat de federale arbeidsmarkt nog altijd voor 60 percent uit loontrekkenden, maar ook voor 25 percent uit ambtenaren en voor maar 15 percent uit zelfstandigen. Bij onze zuiderburen zijn er zelfs 35 percent ambtenaren. Ambtenaren

hebben dus zelfstandigen vervangen. De overheid kan en mag niet als werkgever optreden. Op de tewerkstellingconferentie is ook gesleuteld aan de uitbreiding van de sociale economie : 6.000 jobs in de sociale economie, 12 tot 18.000 jobs dankzij de verspreiding van dienstencheques, enzovoorts. De echte dynamiek vloeit voort uit de groei van de economie : als die groot genoeg is, is een sociale dimensie mogelijk. Andersom kan niet.

Dat brengt mij tot mijn laatste punt. De vraag is of de overheid iets voor de ondernemers moet doen. Ik geef de minister-president mee wat de voorzitter van het UW, de Union Wallone des Entreprises, vertelt. Een overheid moet niet zorgen voor directe tewerkstelling, maar moet eventueel een flankerend beleid voor ondernemers ter harte nemen. Ik deel zijn stelling.

Als wij morgen 20.000 tot 25.000 nieuwe ondernemingen tellen, geeft dat meteen de zekerheid dat er in de privé-sector 100.000 jobs worden gecreëerd. De vraag is welke opdracht er nu voor de boeg ligt. Wij hebben behoefte aan een vlijmscherpe analyse. Waarom zijn er zo weinig nieuwe startende bedrijven in België, en vooral dan in Vlaanderen ? De cijfers zijn al door anderen gebracht, ik zal ze niet herhalen. Wij krijgen vast een negatieve vermelding in het Guinness Books of Records. De alleraagste startersquote bevindt zich namelijk hier in Vlaanderen. Dat is een analyse waard. Waarom komen de jongste 15 jaar zo weinig buitenlandse bedrijven naar Vlaanderen ? Heeft het met onze mentaliteit te maken ? Moeten in het onderwijs de eindtermen worden aangepast of moet de zogenaamde groene missionarissen met de boodschap dat iedere fabriek stinkt, het zwijgen worden opgelegd ?

Moeten wij niet zorgen voor risicokapitaal, voor menselijk kapitaal en investeringen in het onderwijs ? De ontwaarding van menselijk kapitaal verloopt tegen een veel grotere snelheid dan de monetaire devaluatie. Laten wij dat punt onder de aandacht brengen. Laten wij nagaan waarom zoveel nieuwe bedrijven er na twee à drie jaar mee stoppen. Als wij dat allemaal op een rijtje zouden zetten, zou morgen een nuttige conferentie starten. Het is nu of nooit. Ik ben geen doemdenker, van nature veeleer optimist maar wel een realist.

De voorbije vijftig jaar waren schitterend, met een groei en een dynamiek die ons toelieten de verzorgingsstaat op te bouwen. Als dat morgen of overmorgen niet langer kan, zal het meteen ook gedaan zijn met het sociale paradijs. Ik hoop dat de Vlaamse regering de volgende zeven maanden de projec-

Vandenbroecke

ten zal opstarten die de volgende legislatuur moeten ter harte worden genomen. Tegen 2010 moeten wij klaar zijn. Als dit mislukt, wordt het een ramp-scenario en zullen wij in lengte van jaren niet langer spreken over een welvarend en progressief Vlaanderen, maar zal het opnieuw over arm Vlaanderen gaan.

Deze regering moet haar keuze maken : het is nu of nooit. Deze boodschap wil ik als realistisch N-VA'er meegeven. (*Applaus bij CD&V en de N-VA*)

De voorzitter : Minister Ceysens heeft het woord.

Minister Patricia Ceysens (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, na een dag debatteren over de ondernemingsconferentie wil ik de hier gestelde vragen namens de Vlaamse regering beantwoorden.

Bepaalde mensen omschrijven de maatregelen van de Vlaamse regering als 'too late, too little'. Dat de voorbije jaren niets zou zijn gebeurd, klopt evenwel niet. In dat geval zouden we momenteel namelijk niet zoveel kunnen afwerken. Ik zal even opsommen welke beleidsmaatregelen op dit ogenblik worden afgerond.

Omdat het hier al zo vaak ter sprake is gekomen, zal ik met ARKImedes beginnen. Het ontwerp van decreet is in het Vlaams Parlement neergelegd. Ik veronderstel dat de voorzitter dit ontwerp van decreet eerstdaags zal agenderen.

De Vlaamse regering zal het ontwerp van uitvoeringsbesluit vrijdag bespreken. We hebben voor deze werkwijze gekozen omdat we dit ontwerp van uitvoeringsbesluit nog op Europees niveau moeten aanmelden. Parallel met de parlementaire behandeling van het ontwerp van decreet behandelt de Vlaamse regering het ontwerp van uitvoeringsbesluit. Zodra het Vlaams Parlement een datum heeft gekozen, zullen we aanwezig zijn om het ontwerp van decreet hier te bespreken. We wachten evenwel niet op de parlementaire behandeling van het ontwerp van decreet om de behandeling van het ontwerp van uitvoeringsbesluit aan te vatten. Op die manier moet het mogelijk zijn het ontwerp van decreet onmiddellijk na de goedkeuring in het Vlaams Parlement uit te voeren.

Het Vlaams Parlement zal zich eerstdaags ook over het vernieuwd Waarborgfonds moeten uitspreken. Ik ben blij dat een aantal volksvertegenwoordigers

dit voorstel van decreet hebben ingediend. Ik ben ervan overtuigd dat het Waarborgfonds jonge starters niet langer zal verplichten hun ouders en schoonouders als borgen op te geven. De overheid zal die rol op zich nemen. In vele gevallen moet er niet eens veel geld worden uitgekeerd.

Een derde verwezenlijking van de Vlaamse regering is het callsysteem. Ik weet dat dit systeem nog steeds fel wordt bekritiseerd. De lancering vindt plaats op 17 november 2003.

Ik heb het voorstel van het VEV en van een aantal sectoren gelezen. Blijkbaar willen ze een compromis bereiken. Zelfs het VEV is momenteel bereid het competitieve element gedeeltelijk te behouden. Ze willen tevens de beschikbare middelen in een vast en een variabel deel onderverdelen.

Het callsysteem zal gebruik maken van een gesloten enveloppe. We zijn niet van plan daar nog van af te wijken. De open enveloppe van de heer Van Rompuy heeft ons indertijd met een historische schuld van 12 miljard frank opgezadeld. Die tijd laten we niet terugkomen. We houden het bij een gesloten enveloppe. De selectie en het hiermee verbonden competitieve element gaan op 17 november 2003 van start.

De voorzitter : De heer Schuermans heeft het woord.

De heer Eddy Schuermans : Mevrouw de minister, indien u bronnen wilt citeren, moet u dat op een correcte wijze doen. Ik heb niet het recht hier voor een of andere organisatie te spreken. Alle sociale organisaties hebben overigens een eenduidig standpunt over deze zaak.

De financiële beheersbaarheid is het uitgangspunt. Ik hoop dat u of uw opvolger naar het Vlaams Parlement zal moeten stappen met de mededeling dat in onvoldoende kredieten voor de expansiesteun is voorzien. Ik hoop dat die dag ooit komt. Dat zou namelijk betekenen dat onze economie het goed doet.

Wat het enveloppesysteem betreft, heeft het VEV een aantal scenario's naar voren geschoven die de financiële beheersbaarheid ook zonder een callsysteem haalbaar maken. Dat is de reactie van de sociale partners, die de wedstrijdformule overigens unaniem verwerpen.

Minister Patricia Ceysens : Aanvankelijk hebben ze de wedstrijdformule verworpen. Nu komen ze met een alternatief aanzetten. Ze hebben begrepen dat

Ceysens

het competitieve element een noodzakelijk onderdeel van de selectie vormt.

Een vierde verwezenlijking van de Vlaamse regering betreft het agentschap voor Internationaal Ondernemen. Vlak voor het herfstreces heeft de Vlaamse regering het ontwerp van decreet goedgekeurd. Het bevindt zich nu voor advies bij de Raad van State. Nadien zal het in het Vlaams Parlement worden ingediend.

Een vijfde verwezenlijking betreft de huizen van de economie en de provinciale ontwikkelingsmaatschappijen. Beide staan op de agenda van de Vlaamse regering.

Een zesde realisatie is het rapport van professor Sleuwaegen. Ik ben blij dat iedereen dit door de Vlaamse regering bestelde rapport momenteel als uitgangspunt hanteert. Dat is op zich al een verwezenlijking van de Vlaamse regering.

De door professor Sleuwaegen bepleite opwaardering van de Vlaamse economie is meteen in de beleidsbrief Economie opgenomen. We zijn namelijk van plan hiervoor een excellentiepool op te richten.

In de begroting 2004 is een verhoging van het budget voor innovatie, van 60 naar 90 miljoen euro, ingeschreven.

We hadden als Vlaamse regering de lopende initiatieven kunnen afronden om dan te zeggen dat het werk af is. Als ik vandaag het voorstel van CD&V hoor, is het werk voor deze legislatuur in feite af. Dat zegt de regering niet. We stoppen niet bij het afwerken van deze instrumenten, vandaar de ondernemingsconferentie.

De voorzitter : De heer Schuermans heeft het woord.

De heer Eddy Schuermans : Mijnheer de voorzitter, de minister is begonnen met een opsomming van wat gerealiseerd is, waarop nu iets extra gaat volgen.

Mevrouw de minister, u zei dat de oppositie de indruk geeft dat er niets is gebeurd. Ik zal aantonen wat er is gebeurd. ARKImedes is niet gerealiseerd, want het moet nog voorgelegd worden aan Europa. Dit geraakt deze zittingsperiode niet meer rond.

Minister Patricia Ceysens : We krijgen dit rond als de meerderheid het goedkeurt.

De heer Eddy Schuermans : Het Waarborgfonds is ingediend, maar niet gerealiseerd. Over het callsysteem kan gesproken worden, maar dit is nog niet gebeurd.

Minister Patricia Ceysens : Op 17 november lanceren we het callsysteem.

De heer Eddy Schuermans : Het agentschap voor Internationaal Ondernemen moet nog naar het parlement.

Minister Patricia Ceysens : U doet alsof het er niet is. Ik geef de stand van zaken.

De heer Eddy Schuermans : Mevrouw de minister, u wilt een opsomming geven van uw realisaties. Het Waarborgfonds is ingediend, maar niet beslist. ARKImedes is evenwel niet geregeld, het callsysteem staat ter discussie, het agentschap voor Internationaal Ondernemen moet nog naar het parlement, voor de huizen van de economie en de provinciale ontwikkelingsmaatschappijen is er nog geen decretale regeling.

Pas in 2004 zullen er meer kredieten zijn voor innovatie. Als dat de balans is van uw prestaties, is dat een mager resultaat. Het gaat vooral over wat u nog wil doen, maar helaas in veel gevallen niet meer zal kunnen doen.

Minister Patricia Ceysens : Dit is de stand van zaken en het bewijs dat er in het verleden aan al deze maatregelen is gewerkt. Wie vandaag naar uw voorstellen heeft geluisterd, kan onder de indruk zijn van de maatregelen die klaarstaan. U hebt immers alleen twee federale oplossingen gegeven.

We hebben nog enkele maanden te gaan in deze legislatuur. We hadden kunnen zeggen dat het werk af is, maar we doen meer, met name met de ondernemingsconferentie. De Vlaamse regering heeft vier krachtlijnen voor de conferentie : stimuleren, innoveren, flankeren en investeren. We zullen voor deze domeinen tijdens de ondernemingsconferentie ongetwijfeld nog bijkomende maatregelen nemen : zowel maatregelen die we nog kunnen afwerken, als maatregelen die vooruitkijken op lange termijn.

Los van de maatregelen die in uitvoering zijn, hebben we in het kader van de ondernemingsconferentie een aantal nieuwe ideeën gelanceerd. Er is ten

Ceysens

eerste de Vriendenbank. Ik ben blij dat u dit een goede maatregel noemt.

Ten tweede is er het initiatief voor de starters. Ik begrijp absoluut niet dat u zegt dat dit geen goed voorstel is. Wat is er in Vlaanderen gebeurd ? De heer Denys heeft goed de teneur geschetst. In Ierland heeft men geprobeerd om een generatie in een 'overnight change' terug te veranderen. Ik vrees dat we hier in Vlaanderen ook voor staan.

In Vlaanderen heeft een generatie gezegd dat zekerheid troef is. Alleen betutteling, comfort en zekerheid kunnen mensen bekoren. Daarvoor betalen we vandaag – met een gebrek aan starters en ondernemers – een stuk de rekening.

Men kan die zekerheid afbouwen en wegnemen. Daarvoor is er geen draagvlak. Waarom alleen zekerheid geven aan mensen die werkzoekend zijn of werknemer worden en niet aan mensen die nog willen starten met een bedrijf ?

– *De heer Johan De Roo, eerste ondervoorzitter, treedt als voorzitter op.*

Ik begrijp absoluut niet waarom we die zekerheid, die u zo hoog in het vaandel draagt voor een aantal mensen, niet uit de kast zouden mogen halen voor starters en mensen die nog willen ondernemen. Het is het ei van Columbus om in Vlaanderen om te gaan met een hoge drang naar zekerheid en een gebrek aan starters. Breng de twee samen en we zullen opnieuw starters hebben in Vlaanderen.

We zullen ze uiteraard goed begeleiden. Ik ben zeer blij met de reactie van Unizo en van het VIZO die ons zeggen dat we het moeten doen, terwijl zij voor begeleiding en coaching zullen zorgen. Verklaar me eens waarom we, wat u het beste van het beste vindt voor werkzoekenden en werknemers, zouden moeten onthouden aan zelfstandigen. Dat snap ik niet. Leg me dat eens uit.

De voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy : Ik zou graag willen weten wat het voorstel eigenlijk inhoudt. Mijnheer de minister-president, u hebt gezegd dat iemand die start in elk geval het eerste jaar een inkomensgarantie moet hebben van 800 euro. Krijgt degene die start dan onmiddellijk die 800 euro ? De starter zou na drie maanden een soort van businessplan moeten voorleggen aan de Huizen van de Econo-

mie, die nog niet bestaan, waar experts zouden nagaan of dat plan levensvatbaar is of niet. Als hij na een zeker aantal maanden 800 euro kan genereren, dan valt de starter er buiten. Een starter die het goed doet en zichzelf in een eerste fase een inkomen kan bezorgen, valt er dus buiten.

Het gaat over degenen waarvan duidelijk is dat ze dat niet kunnen. Wie zal dat uitmaken ? Wie zal dat uitbetalen ? Hoe zal men het minimuminkomen vastleggen ? Is dat uw bevoegdheid ? U spreekt over starters, dat zijn cafébazen, bakkers, beenhouwers en alle mogelijke ondernemingen. Wie zal dit controleren ? Wat is de impact op de concurrenten van de starter ? Er zijn honderden vragen over dit idee dat zomaar wordt gelanceerd : alle starters krijgen een minimuminkomen, tenzij ze het goed doen.

Mijnheer de minister-president, het gaat over tien-duizenden mensen en dat kost ongeveer 4 miljard frank. Waarom lanceert u zoiets ? Niemand weet eigenlijk waarover het gaat. Het inkomen van een zelfstandige kent men trouwens pas na twee of drie jaar. De zelfstandige moet bijdragen betalen voor de sociale zekerheid. Zal hij dat doen ? Wat als hij in een vennootschap zit ? Na 5 uur debat had ik graag van u geweten wat u gisteren hebt voorgesteld.

De voorzitter : Minister-president Somers heeft het woord.

Minister-president Bart Somers : Mijnheer Van Rompuy, ik wil daar zeer graag op antwoorden. Voor alle duidelijkheid : de regering heeft ter voorbereiding van de ondernemingsconferentie tientallen concrete voorstellen uitgewerkt op de vier domeinen waarover deze conferentie zal handelen. Deze voorstellen passen in een langetermijnvisie en ze hebben allemaal het kenmerk dat ze maximaal realiseerbaar zijn binnen de korte termijn die ons nog is gegund. Het zou immers ongeloofwaardig zijn om alleen met langetermijnvoorstellen te komen.

We hebben er bewust voor gekozen om die voorstellen niet over te maken aan de sociale partners, omdat we geloven in een eerlijke dialoog met het middenveld en de betrokkenheid van vakbonden en werkgevers op de ondernemingsconferentie maximaal willen laten spelen. Ze hebben ons daarvoor bedankt en hebben op een veel constructievere manier dan sommigen in dit halfroond, tientallen concrete voorstellen ingediend. Die kwamen van het ACV, het ABVV, Unizo, het VEV.

Somers

Ik geloof niet dat de enige goede werkgever, ondernemer of zelfstandige iemand is die eerst maanden honger moet lijden en het eerst financieel moeilijk moet hebben, alvorens zijn zaak draait. Ik heb liever een Vlaanderen waar mensen met een door de overheid gegarandeerd inkomen van 30.000 frank proberen een zaak uit de grond te stampen, dan een Vlaanderen waar mensen gewoon wachten in de werkloosheid in de hoop dat hen een job wordt aangereikt. Als dat voorstel tienduizenden extra zelfstandigen per jaar oplevert, dan zal ik er apetrots op zijn, want dan zal dat het beste voorstel zijn geweest dat de voorbije jaren voor het ondernemerschap is bedacht.

We zullen dat concreet bespreken met de sociale partners. We hebben heel interessante suggesties gehad, ook van uw partij. We zullen die mee in overweging nemen. Maar het meest zinvolle debat over de ondernemingsconferentie zal het debat zijn na afloop ervan, als we met concrete voorstellen naar dit parlement komen.

We zijn hiervoor bevoegd, want dit is geen werkloosheidsuitkering. Hiermee vullen we onze eigen bevoegdheden maximaal in. Een van de mogelijkheden is analoog aan de methode die we hebben gevolgd om de bouwsector te verdedigen en te versterken. We hebben een inkomensgarantie aangeboden aan al wie een woning wou bouwen, maar dat vaak niet deed uit angst zijn inkomen te verliezen. We hebben een collectieve inkomensgarantieverzekering ingebouwd.

We gaan het middenveld actief betrekken bij het concrete uitwerken en de evaluatie van die ondersteuning. Het principe is eenvoudig. Het eerste jaar van het opstarten van een zaak is vaak het moeilijkste. Vandaag stonden er schitterende getuigenissen in de kranten van mensen die het de eerste maanden moeilijk hebben gehad. Mensen die erin slagen dat eerste jaar vanaf de eerste maanden een inkomen te verwerven van meer dan die 750 tot 850 euro per maand, hebben geen ondersteuning van de overheid nodig. Mensen die minder verdienen, krijgen de garantie van de overheid dat ze minstens dat bedrag van 750 tot 850 euro krijgen.

De heer Eric Van Rompuy : U zegt dat ze geen honger mogen lijden, dus na 3 maanden moeten ze dat minimuminkomen krijgen. Op basis waarvan gaat u vaststellen dat iemand na 3 maanden dat inkomen heeft ? Hij moet als zelfstandige ook sociale zekerheid betalen.

Minister-president Bart Somers : Daarvoor zijn toch diverse heel eenvoudige formules denkbaar ? Ik geef een paar voorbeelden. Ingaand op de suggestie van Unizo, die hier zeer constructief aan meewerkt, kunnen we zeggen dat starters die graag een beroep zouden doen op de inkomensgarantie van de Vlaamse overheid, daar recht op hebben indien ze een businessplan voorleggen aan een revisor, gefinancierd door de overheid.

Dat is een eerste voorwaarde. Als u die risicoverzekering onderschrijft en naderhand blijkt uit fiscale aanslagen dat uw inkomen groter was, dan betaalt u dat terug. Als dat niet zo is, dan hebt u dat geld definitief verworven. Die praktische uitwerking is dus perfect mogelijk.

De heer Eric Van Rompuy : Meent u dat nu echt, mijnheer de minister-president ? Iemand die wil beginnen als zelfstandige, moet beginnen met het voorleggen van een businessplan. Minister Ceysens gaat ook nog starterscheques ontwikkelen.

Minister-president Bart Somers : Unizo stelt zelf voor om nieuwe ondernemers te begeleiden.

De heer Eric Van Rompuy : Unizo durft dat niet te verwerpen omdat het zelf mee die begeleiding mag doen. VOKA en het VEV zien er brood in omdat ze zelf aan de bak willen komen.

Minister-president Bart Somers : Als ik u goed begriep, vindt u het geen goede zaak dat er een samenspel komt tussen het middenveld en de overheid om starters beter te begeleiden en te ondersteunen, en zo te voorkomen dat er minder faillissementen zijn. (*Rumoer*)

Ik neem daar akte van.

De heer Eric Van Rompuy : Het gaat hier over belastinggeld, namelijk 10.000 euro per jaar. Er zijn 30.000 starters. 10.000 starters komen daarvoor in aanmerking, aan 10.000 euro. Dat is 100 miljoen euro of 4 miljard frank belastinggeld dat u gaat gebruiken voor mensen die beginnen met een zaak, terwijl u geen enkele garantie hebt.

U bent toch nog steeds een liberaal. Ik dacht dat u als liberaal van oordeel was dat men niet iedereen die begint in de economie, kan garanderen dat dit een inkomen genereert. De essentie van de markteconomie is dat men bepaalde risico's neemt ! Als we alle risico's in de samenleving afdekken, dan bevinden we ons bijna in een verstaatste economie. Avonturiers zullen een zaak beginnen omdat ze op die manier een jaar lang een inkomen kunnen krij-

Van Rompuy

gen. Ze zullen een businessplan indienen, terwijl er voor de goede starters, die ernstig zijn en die het nodig hebben, geen geld meer zal zijn. Zij zullen buiten uw regeling vallen.

U ontwikkelt dus een regeling voor degenen die niet in staat zijn het eerste jaar te slagen, terwijl er voor degenen die wel slagen geen geld zal zijn. Dat is totaal crazy ! Ik kijk al uit naar het decreet daarover. De heer Tobback, van uw eigen meerderheid, heeft al gezegd dat u daar niet voor bevoegd bent.

Minister-president Bart Somers : Mijnheer Van Rompuy, u hebt zonet een analyse gemaakt van het liberalisme. Ik zou graag hebben dat u zich beperkt tot de christen-democratie. (*Opmerkingen bij CD&V*)

Voor liberalen is het niet juist dat iemand die een eigen onderneming begint, geen recht heeft op een minimuminkomen. Als liberaal ben ik van mening dat iemand die zijn nek uitsteekt, de handen uit de mouwen steekt en probeert een eigen zaak uit te bouwen, evengoed als iemand die werkloos is recht heeft op een minimuminkomen en een garantie van de overheid. (*Applaus bij de VLD*)

Dat zijn namelijk de mensen die we nodig hebben om onze welvaart op te bouwen. Zij werken aan onze toekomst en zijn de motor van onze economie. Ik hoor nu echter dat de christen-democraten dat niet willen. U blijkt tegenstander te zijn van een basisinkomen voor zelfstandigen. Ik neem daar akte van. U vindt dat zelfstandigen die niet vanaf de eerste maand lukken, geen inkomen hoeven te hebben. Ze moeten op het einde van de maand maar naar huis gaan zonder inkomen. We zullen die boodschap doorgeven.

De heer Eric Van Rompuy : We zijn nu wel tot een heel laag niveau gedaald. U bent geen cafébaas in Mechelen, mijnheer de minister-president. (*Applaus bij CD&V en het VB/Rumoer*)

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

– *De heer Norbert De Batselier, voorzitter, treedt opnieuw als voorzitter op.*

De heer Francis Vermeiren : Mijnheer de voorzitter, de minister staat op de tribune, dus ik zal mijn bedenking in de vorm van een vraag stellen. Het is in zo'n discussie immers niet iedereen gegeven zijn eigen ideeën te debiteren. Dat kan iedereen welis-

waar doen, maar de eigenlijke bedoeling van het actualiteitsdebat is de ministers aan de tand te voelen.

Is het niet zo, mevrouw de minister, dat niet zo lang geleden in het Vlaams Parlement een minister van Economie pleitte voor steun aan het Instituut voor Bedrijfsrevisoren en het Instituut voor Accountants ? Die zeiden immers al jaren dat beginnende zelfstandigen het best zouden worden geholpen, en ze werden daarin – gelukkig maar – verdedigd door een minister van Economie van een bepaalde partij die toen de verantwoordelijkheid droeg.

Er was namelijk gebleken dat degenen die mislukten, heel vaak degenen waren die te weinig waren geholpen door bedrijfsrevisoren, accountants, consultants of andere mensen die begeleiding konden geven. Het bleek bovendien dat die beginnende zelfstandigen die hulp niet konden krijgen omdat ze er niet de nodige fondsen voor hadden. Zou het kunnen, mijnheer de minister-president, mevrouw de minister, dat degenen die dankzij zo'n nieuwe regeling voor hun beginnend bedrijf een beroep zouden kunnen doen op een consultant, een boekhouder, een jurist, een advocaat of iemand anders die hen behulpzaam kan zijn, dat tot nu toe niet deden, omdat ze hun familie te eten moesten geven en goed wisten dat hun startend bedrijf niet over de nodige fondsen beschikte ? Zou het kunnen dat het wel lukt, als hij fondsen krijgt en hem via de uitvoeringsbesluiten, op een duidelijke manier en zoals Unizo al jaren vraagt, de mogelijkheid wordt geboden om zich goed te laten adviseren, terwijl hij over de garantie beschikt dat zijn familie te eten krijgt ?

Ik vind dat helemaal niet antiliberaal of dom. Er moet ernstig worden nagedacht over het idee. De middelen zijn makkelijk te vinden door de uitspraken in de Handelingen en de andere verklaringen van de voormalige CVP-ministers erop na te lezen, want zij propageerden dit destijds. Ik weet heel goed wat er toen werd gezegd, want ik nam deel aan de debatten. Ik heb het er ook over gehad met de middenstandsorganisaties zoals Unizo, die hetzelfde propageerden.

Mevrouw de minister, het zou een goed idee zijn om het voorstel verder uit te werken. Het zou kunnen dat daardoor vooruitgang wordt geboekt. Het gaat niet op om gewoon te zeggen dat het idee gek is en niet kan worden gecontroleerd. Naar mijn bescheiden mening kan het heel goed worden geformuleerd en gereguleerd. Het kan de startende middenstander een daadwerkelijke hulp bieden.

Vermeiren

Bovendien kan het een antwoord geven op de vraag van de heer Vandenbroeke. Hij vraagt zich af hoe het komt dat er in Vlaanderen onvoldoende starters zijn en hoe het komt dat de mensen schrik hebben om te starten. Het voorstel zou een bijkomende impuls kunnen betekenen, maar u moet erover oordelen of mijn gedachtegang al dan niet correct is.

De voorzitter : De heer Tobback heeft het woord.

De heer Bruno Tobback : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik was bijzonder geboeid door de discussies over het liberalisme en de christen-democratie. Ik ben in geen van beide deskundig. De heer Van Rompuy heeft gelijk, ik heb in De Morgen gezegd dat ik me afvraag of we hier wel voor bevoegd zijn. Gezien de veeleer algemene toelichting over het voorstel, is het niet onlogisch om daaraan te twijfelen. Dat hoeft trouwens niet per se negatief worden geïnterpreteerd.

Ik vraag me ook af of zo'n leefloon voor ondernemers inspeelt op de grootste nood van de starters. Misschien liggen andere maatregelen meer voor de hand, zoals begeleiding en de zekerheid van een sociaal vangnet als de onderneming niet slaagt. Misschien moeten dergelijke zaken prioriteit krijgen. Ze kunnen echter perfect worden uitgewerkt naast het voorstel van de minister-president. We moeten daarover kunnen praten in een open discussie, zonder dat dit wordt geïnterpreteerd als het afschieten van ideeën – dat zal dan wel socialistisch zijn zeker ?

De voorzitter : De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris : Mijnheer de voorzitter, staat u me toe om nog een nationalistische toets toe te voegen aan dit debat. De heer Tobback stelt zich vragen bij de bevoegdheid. De minister-president heeft bevestigend gereageerd.

Mijnheer de minister-president, ook ik had mijn twijfels, maar ik wil u best volgen. U stelt dat Vlaanderen bevoegd is om een leefloon uit te keren aan startende ondernemers. Ik volg die bevoegdheidsredenering graag, want hoe meer bevoegdheden Vlaanderen krijgt of zichzelf toe-eigent, des te gelukkiger wij zijn.

De vraag is echter hoe u dat ding zult betalen. Het kostenplaatje werd reeds beschreven : er zou minstens 100 miljoen euro voor nodig zijn. U hebt in het licht van uw ondernemersconferentie in 75 mil-

joen euro voorzien. Hoe zult u de uitwerking van het voorstel betalen ? Hebt u nog potjes voorhanden ? Zullen we hierover iets terugvinden in uw ontwerp van begroting ? Ik weet het niet, ik vraag het u : hebt u nog geld indien wij effectief bevoegd zijn ?

De voorzitter : Minister Ceysens heeft het woord.

Minister Patricia Ceysens : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, ik vind het immoreel dat de niet-starters allemaal gebruik zouden kunnen maken van een leefloon of een zeker inkomen, maar de starters, de mensen die de handen uit de mouwen willen steken en iets ondernemen, als enigen niet. Het zou een grote verworvenheid zijn, als iedereen in Vlaanderen het hiermee eens kon zijn, maar blijkbaar is de CD&V dat niet. CD&V verkiest de principiële stelling dat activiteit beloond kan worden en dat enkel werklozen een leefloon kunnen krijgen. Dat vind ik onvoorstelbaar ! En u bent een deel van dit parlement ? Gelukkig zal er een ander deel zijn dat vindt dat die immoraliteit lang genoeg heeft geduurd.

Zijn er andere prioriteiten voor starters ? Ik denk dat we zo ongeveer alles zullen moeten doen. We zullen kapitaal lenen via de Vriendenbank. Mijnheer Van Rompuy, u spreekt ontzettend denigrerend over bakkers en beenhouwers. Deze mensen zouden we juist op handen moeten dragen. We hebben het veel te ver laten komen. In uw mentaliteit en in de algemene beeldvorming lijkt het alsof bakkers en beenhouwers tot niets in staat zijn. Ik vind dat ongehoord. (*Rumoer*)

Ik ben hen op mijn twee knieën dankbaar dat ze elke dag hun job willen doen. (*Rumoer*)

Dat is het discours dat wij zullen voeren. (*Rumoer*)

De voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy : U bent de minister van Economie. U bent hier in het Vlaams Parlement. U bent geen betoog aan het houden op een of andere meeting. Akkoord ?

Minister Patricia Ceysens : Ik reageer enkel op uw uitlatingen.

De heer Eric Van Rompuy : U beschuldigt ons van onverantwoordelijkheid terwijl het voorstel van u en de minister-president nergens op slaat. U spreekt over 30.000 starters, maar er zullen tienduizenden mensen een aanvraag indienen.

Minister Patricia Ceysens : U hebt schrik van het succes van deze maatregel.

De heer Eric Van Rompuy : U zult hun een jaar lang een leefloon moeten uitbetalen zonder enige controle op hun activiteiten. U zult dat niet kunnen tegenhouden. We zijn op een dieptepunt in het economisch beleid beland. *(Opmerkingen van minister Patricia Ceysens)*

Ik kijk naar de voorzitter van dit parlement, die minister van Economie geweest is. We hebben samen 20 jaar lang aan serieuze maatregelen gewerkt.

Minister Patricia Ceysens : Ah ja ? Daardoor hebben we nu zoveel starters ?

De heer Eric Van Rompuy : U brengt maatregelen op caféniveau. U benadert de economie zonder context, zonder garanties. U vindt ter plekke voorstellen uit.

Minister Patricia Ceysens : Mijnheer Van Rompuy, uw economisch beleid was een drama ! U kunt niet beweren dat de problemen dateren van de afgelopen 2 jaar. *(Rumoer/Opmerkingen van de heer Eric Van Rompuy)*

De voorzitter : Minister-president Somers heeft het woord.

Minister-president Bart Somers : Mijnheer Van Rompuy, in september heeft uw partij het initiatief van de ondernemingsconferentie gesteund. Het middenveld heeft de ambitie om binnen de bevoegdheden van de Vlaamse regering op vier domeinen resultaten te boeken. Een daarvan is het motiveren en ondersteunen van ondernemerschap. Eén maatregel zal dat niet mogelijk maken. Ik denk dat we het daar allemaal over eens zijn. De heer Denys heeft ernaar verwezen. Dat vraagt mentaliteitsverandering en inzet op heel wat gebieden.

We zullen op de ondernemingsconferentie samen met de vakbonden en werkgevers de verschillende voorstellen concreet invullen. Ik heb drie sporen aangehaald voor de starters. Daarnaast hebben we nog vorming en begeleiding, terecht aangehaald door de middenstandsorganisaties. De overheid zal extra inspanningen moeten leveren om een ondernemersklimaat te creëren, en dit op drie vlakken.

Er is de papiermolen, de angst voor de paperassen. Wat kunnen we daartegen doen ? Er zijn al initiatieven genomen zoals de adviescheques. We moe-

ten meer doen. Ik heb dat voorstel gelanceerd. Het zal op de conferentie worden besproken. De resultaten zullen hier op tafel komen.

Tweede hindernis is het vinden van voldoende risicokapitaal. Daar is het ARKImedes-fonds voor opgericht. Het idee van het Tante Agaath-systeem circuleert. In Nederland bestaat het. De Vlaamse regering wil zich daarvoor engageren. Er is de Vriendenbank, er zijn nog mogelijkheden. Mijnheer Van Rompuy, u hebt zelf het idee gelanceerd om de autofinanciering te versterken door de fiscale spelregels te wijzigen. Jammer genoeg is dat geen Vlaamse, maar een federale bevoegdheid. Ook op dat spoor moeten we voortgaan.

Er is ook een derde spoor, waarvan heel wat mensen zeggen dat het een hindernis is. We hebben een sterk uitgebouwd sociaal beschermingssysteem voor werknemers. We moeten zorgen dat we dat niet afbouwen. We moeten zorgen voor een vangnet voor mensen die willen ondernemen. Het probleem van startende mensen is vaak de angst. Voor mensen die niet uit een milieu van zelfstandigen komen, zoals de heer Denys, is de angst voor een onvoldoende groot inkomen groot. Ook op dat spoor moeten we nieuwe initiatieven nemen.

Dit is een deel van de inzet van het eerste hoofdstuk van de ondernemingsconferentie. Hoe motiveren we jonge en minder jonge Vlamingen om te ondernemen ? Dat is geen cafépraat ; het is de essentie om ondernemers op te starten.

Er werd verwezen naar het onderwijs. Ik heb een boeiende discussie in de rangen van CD&V gevolgd. Beide invalshoeken waren interessant. Sommigen hebben verwezen naar het feit dat we daarvoor al een paar jaar bevoegd zijn. Er werd ook verwezen naar de minionderneming en er was een vraag om een bevraging te organiseren in het onderwijs. Ook in het onderwijs zullen we extra inspanningen moeten doen om in Vlaanderen een ondernemersklimaat te creëren.

Ook in het begeleiden en ondersteunen van mensen zullen we nieuwe initiatieven moeten nemen. Er is al heel wat gebeurd, maar we moeten dat nog versterken. Mijnheer Van Rompuy, daarop zou u ons terecht kunnen afrekenen. We moeten dit binnen de 7 maanden realiseren. Als we erin slagen om op elk spoor een stap vooruit te zetten, dan heeft deze Vlaamse regering in het laatste jaar van haar legislatuur goed werk geleverd. Dat is de ambitie van de ondernemingsconferentie.

Somers

Als regering kunnen we op twee manieren tegen de ondernemingsconferentie, waarbij we de sociale partners actief willen betrekken, aankijken. We kunnen een set maatregelen uitwerken, maar dan zeggen de sociale partners dat hun inbreng wordt gereduceerd tot nul. Dat hebben we bewust niet gedaan, ook op vraag van en in overleg met het Vesoc. We hebben gekozen voor aanzetten, voor een kader waarbinnen we op een eerlijke en open manier kunnen discussiëren. Verschillende interpellanten van meerderheid en oppositie hebben gevraagd om in een open geest na te denken over hoe we de economie in Vlaanderen kunnen versterken en het ondernemingsklimaat kunnen verbeteren. We kunnen van elkaar leren. Ook CD&V heeft vandaag goede voorstellen gedaan.

Het is heel jammer dat er wordt geprobeerd een karikatuur te maken van de aanpak van een reëel probleem van jonge mensen die een onderneming starten en vaak angst hebben om een onvoldoende groot inkomen te hebben. We moeten durven creatief na te denken over hoe we dit probleem kunnen oplossen. Dat is de inzet van de ondernemingsconferentie en dat was de inzet van de voorstellen inzake startende ondernemingen die ik zelf heb gelanceerd. (*Applaus bij de VLD*)

De voorzitter : Minister Ceysens heeft het woord.

Minister Patricia Ceysens : Ik wil nog praten over andere voorstellen. Er is het voorstel van de talentenbank om investeringen te doen in innoverende jonge bedrijven. Agalev heeft benadrukt dat dit een belangrijk voorstel is, onder andere voor de energiesector. We onthouden ook het voorstel van de maximumenergiefactuur. Die zaken willen we op korte termijn realiseren.

Er zijn echter ook heel wat aanzetten gegeven voor de lange termijn. Daarbij kiezen we niet meteen voor sectoren, maar voor innoveren in alle sectoren. Door het oprichten van een aantal pilootprojecten bevoordeelt de overheid impliciet bepaalde sectoren. In het VIB is dat de biotechnologie, in IMEC is dat de nano-elektronica.

Impliciet bevoordelen we een aantal sectoren, maar we zullen geen verdere keuzes maken. Professor Sleuwaegen is daar ook heel duidelijk in. In Vlaanderen hebben we in de sectoren goede en innoverende bedrijven. We kiezen voor een aanpak en niet meteen voor een bepaalde sector. Boven-

dien kan de overheid zich ook serieus vergissen bij het uitkiezen van een sector.

De heer van den Abeelen heeft een belangrijke langetermijnvisie toegevoegd. We mogen in Vlaanderen absoluut niet ophouden met fabriceren. We moeten wel een grotere integratie bereiken van industrie en diensten. Ook de heer De Cock heeft daarop gewezen.

Ondernemen zal altijd een verhaal zijn van hoofd, hart en handen. Als we de handen wegnemen, dan zal ook het hoofd onvoldoende gevoed worden.

De heer Voorhamme heeft terecht de kaart getrokken voor de opleiding, ook van oudere werknemers. Ook dat onderwerp zal vrijdag op de tafel liggen van de ondernemersconferentie.

Via de opmars naar de creatieve economie, het toevoegen van conceptuele innovatie naast technologische innovatie, de alternatie, de nieuwe productontwikkeling en het element design, kunnen we gestalte geven aan de nieuwe economie voor Vlaanderen.

Tot slot wil ik het nog even hebben over de mentaliteit. Mijnheer Denys, we zien hoe ver de mentaliteit ons al heeft geleid, hoe we in Vlaanderen omgaan met begrippen als inactiviteit, activiteit, enzovoort. Minister Vanderpoorten heeft me laten weten dat ze uw voorstellen kent en ze graag wil overwegen. Tijdens de ondernemingsconferentie zal niet alleen de mentaliteit in het onderwijs aan bod komen, maar ook de mentaliteit bij ouders en in de samenleving ten aanzien van ondernemen. De heer Bogaert heeft eindelijk durven zeggen dat winst maken niet vies hoeft te zijn.

De Vlaamse regering heeft de ambitie om duidelijk te maken dat iedereen in Vlaanderen deelneemt aan het ondernemen, vandaar ook het belang om te werken aan intern ondernemerschap. Werknemers moeten bepaalde vaardigheden en attitudes worden bijgebracht. Ik hoop dat die ambitie hier op vele banken aanwezig is. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)

De bespreking is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET betreffende het preventieve gezondheidsbeleid
– 1709 (2002-2003) – Nrs. 1 tot 4

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet betreffende het preventieve gezondheidsbeleid.

De algemene bespreking is geopend.

Mevrouw van Kessel, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Mevrouw Van Den Heuvel, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, het voorliggend ontwerp van decreet beoogt een omvattende regeling van het preventieve gezondheidsbeleid. Het is een kaderdecreet.

Met dit ontwerp van decreet wordt de Vlaamse gezondheidsbevoegdheid zoals die is bepaald in de bijzondere wet, structureel ingevuld. Alle activiteiten en diensten op het vlak van de preventieve gezondheidszorg zijn inderdaad aan de gemeenschappen overgedragen. Terecht wordt daarom op een algemene wijze het Vlaamse preventieve gezondheidsbeleid omschreven. Daarnaast wordt aan de Vlaamse regering ook opgedragen de basis te leggen voor een facettenbeleid. Daarmee wordt het nemen van bepaalde initiatieven buiten het domein van de gezondheidszorg bedoeld.

Het ontwerp gaat dus uit van een facettenbeleid en wil zich mengen met andere beleidsdomeinen. Het wil initiatieven aanmoedigen die de gezondheid van de bevolking beïnvloeden.

In de tekst is er ook specifieke aandacht voor de toegankelijkheid van het aanbod van de preventieve gezondheidszorg en voor specifieke bevolkingsgroepen, zoals kansarmen of mensen die aan bepaalde gezondheidsbedreigingen zijn blootgesteld. Het gaat dus om een ruim kader.

Er is echter een belangrijke leemte in het ontwerp. Nergens wordt enig voorstel of regeling opgenomen over hoe de samenwerking tussen het Vlaams en federaal beleidsniveau verder innoverend zou kunnen verlopen. De – Vlaamse – ziektepreventie

en de – federale – ziektebehandeling kunnen notwithstanding niet los van elkaar worden gezien.

In de krant van vandaag stond dat het zeer moeilijk is globale preventieschema's uit te werken over de verschillende beleidsniveaus – tot daaraan toe. Ik betreur echter ten zeerste de reden van het uitblijven van beleidsafspraken, protocollen en samenwerkingsakkoorden tussen de federale overheid en de gemeenschappen. Zo staat in de memorie van toelichting letterlijk : 'Een moeilijkheid hierbij is dat de federale overheid enkel geneigd is tot het afsluiten van dergelijke protocollen of samenwerkingsakkoorden indien alle gemeenschappen zich daartoe gelijktijdig verbinden'.

Geachte collega's, eens te meer laat deze paars-groene meerderheid zich chanteren door de Franstalige onwil om op het gebied van de gezondheidszorg stappen vooruit te zetten in het voordeel van de mensen in Vlaanderen. Dat de gezondheidszorg dringend moet worden overgeheveld naar de gemeenschappen, is eens te meer aangetoond.

De tekst blijft ook te vaag op het gebied van de – financiële en andere – verhoudingen tussen alle partners van het preventieve gezondheidsbeleid : het Vlaams Parlement, de Vlaamse regering, de gezondheidsconferentie, de partners in preventie en gezondheidspromotie, de zorgverstrekkers, enzovoort. De bespreking in de commissie en de uiteindelijk goedgekeurde tekst hebben hier echt niet veel aan toegevoegd of verduidelijkt.

Ik wil de discussie die in de commissie werd gevoerd niet hernemen. Ik wil wel de ontwerp tekst toetsen aan wat nu precies de mogelijkheden en zekerheden zijn van het voorgestelde gezondheidsbeleid met betrekking tot twee specifieke ziekten en/of aandoeningen. Ik zal met beperken tot harten vaatziekten en diabetes.

Diabetes komt wereldwijd voor bij meer dan 170 miljoen mensen. Verwacht wordt dat het aantal mensen met deze aandoening zal stijgen tot 300 miljoen in 2025. Dat is dus een verdubbeling op 25 jaar tijd. In Vlaanderen wordt het aantal geschat op 300.000 patiënten, waarvan de helft nog niet weet dat ze diabetes hebben.

Het effect op de volksgezondheid mag niet worden onderschat. Diabetes kan immers een hele reeks chronische complicaties, zoals blindheid en nierinsufficiëntie veroorzaken. Internationale en nationale organisaties dringen er dan ook op aan om maatregelen te nemen om diabetes te voorkomen, tijdig te detecteren en adequaat te behandelen.

Merckx-Van Goey

Er is al veel ten goede gebeurd, vooral op het federale vlak. Ik denk daarbij aan het stellen van de diagnose en de screening. Het is echter merkwaardig dat de preventie achterop blijft. Nochtans is preventie erg belangrijk, niet alleen om de ziekte te voorkomen, maar ook om complicaties en bijwerkingen in te perken of te voorkomen. Sensibiliseringscampagnes moeten de bevolking beter informeren over de risico's. De aandoening moet zoveel mogelijk worden voorkomen door aanpassing van de levensstijl. De diagnose moet zo vroeg mogelijk worden gesteld om tijdig de adequate behandeling op te starten. Als ik het decreet ter hand neem en de instrumenten voor de organisatie van de preventieve gezondheidszorg bekijk, zie ik als eerste de gezondheidsdoelstellingen die door de gezondheidsconferentie kunnen worden ontwikkeld.

Mevrouw de minister, over diabetes is heel veel evidence based studiemateriaal ter beschikking, evenals cijfermateriaal over de gezondheidswinst die kan worden behaald. Initiatieven en maatregelen terzake zullen dus zeker conform artikel 73 van het ontwerp zijn, namelijk wetenschappelijk onderbouwd en gericht op het behalen van gezondheidswinst. Om de problematiek van diabetes in te dijken, moet de overheid een strategisch plan ontwikkelen in samenwerking met experts uit de diabeteszorg en -verenigingen. Lees ik het decreet goed dat het hoog tijd is om via een ruime sensibilisering te mobiliseren om diabetes als thema voor een gezondheidsconferentie voorop te stellen ? Bent u bereid om de voorbereiding hiertoe op te starten ? 14 november is werelddiabetesdag : u kunt zich geen beter moment voorstellen om uw engagement terzake in dit parlement naar aanleiding van de goedkeuring van het preventiedecreet te formuleren.

Een ander artikel uit het ontwerp van decreet maakt het mogelijk dat partnerorganisaties en organisaties met terreinwerking worden erkend en via het opmaken van beheersovereenkomsten bepaalde opdrachten kunnen worden toevertrouwd. De Vlaamse Diabetesvereniging, een patiëntenvereniging met 20.000 leden, komt hier zeker voor in aanmerking. Zowel de groepering van patiënten als de deskundigen die er deel van uitmaken, kunnen hun inbreng doen. In tegenstelling tot de hart- en vaatziekten en kanker krijgt diabetes geen aparte vermelding in het decreet. Er is wel artikel 72. Het zou zinvol zijn de initiatieven niet alleen op hart- en vaatziekten en kanker te richten, maar ook op diabetes. De risicofactoren voor type 2 diabetes zijn dezelfde als bij andere wijdverspreide aandoeningen.

Er zijn veel argumenten om vroegtijdige screening van type 2 diabetes te propageren. Het is duidelijk dat de prognose kan verbeteren door diabetes op te sporen in een zo vroeg mogelijk stadium. Mevrouw de minister, kunt u me bevestigen dat u via dit artikel aan de Vlaamse regering zult voorstellen om preventieve initiatieven te nemen ?

Gelijklopend en deels overlappend is er ook de groep van hartpatiënten. De cardiovasculaire aandoeningen zijn immers even ingrijpend en zijn nog steeds de voornaamste doodsoorzaak in het westen. Bijna de helft van de sterfte in de EU is te wijten aan een cardiovasculaire aandoening. In de groep van 25- tot 69-jarigen zou dat zelfs 58 procent bedragen. Iedereen in de sector weet dat de komende jaren het aantal hartpatiënten nog in grote mate zal stijgen als gevolg van de demografische evolutie, de grotere overleving en toename in belangrijke risicofactoren. Dit zal een explosie betekenen in de kosten van de gezondheidszorg. Alleen een degelijk preventiebeleid kan dit in aanvaardbare banen leiden. Wat biedt het decreet de hartpatiënten ?

Mevrouw de minister, naar aanleiding van een hoorzitting in het Vlaams Parlement heeft de voorzitter van de Harpa gezegd : 'Ik zou niet liever willen dan dat er een discussie wordt gevoerd over primaire en secundaire preventieve strategieën.' Mevrouw de minister, ik denk dat de voorbeelden van de diabetici en de hartpatiënten aantonen dat fysieke oefeningen gunstige effecten hebben. Het ontwerp van decreet laat een facettenbeleid toe en biedt instrumenten aan om daar iets mee te doen.

Zowel voor de diabetici als voor de hartpatiënten zijn er partnerorganisaties en organisaties met terreinwerking die wetenschappelijk onderbouwd zijn, en die reeds hebben bewezen in staat te zijn tot visieontwikkeling en tot het daaraan koppelen van een eigen werking voor hun leden. Die verenigingen moeten in Vlaanderen dringend op de kaart worden gezet. In Wallonië en Brussel, waar diabetes de eerste gezondheidsprioriteit is, is de ondersteuning en de subsidiëring van die organisaties een feit. De tegenhanger van onze Harpa wordt via de Adeps, het Waalse Bloso, ondersteund. Het ogenblik is gekomen om niet alleen maar te praten over preventie, maar ook om er daadwerkelijk werk van te maken.

De ultieme toets zijn de middelen die uiteindelijk voor dit gezondheidsbeleid zullen worden vrijgemaakt. Bij de bespreking van de begroting 2004 moet dit worden hardgemaakt.

Merckx-Van Goeij

Er is uiteraard de vraag naar een snelle inwerking-treding van het uiteindelijke decreet. Die inwerking-treding is blijkbaar gekoppeld aan uitvoerings-besluiten. Welke timing wordt er gehanteerd? Wanneer zal alles in werking treden? Voor het maken van de uitvoeringsbesluiten hebt u al tijd gehad. Ik reken er dus op dat alles op 1 januari 2004 in werking kan treden. Kunt u daar bevestigend op antwoorden? (*Applaus bij CD&V*)

De voorzitter : De heer Helsen heeft het woord.

De heer Koen Helsen : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik zal het kort houden. Dit ontwerp van decreet ambieert structuur te geven aan het preventieve gezondheidsbeleid van de Vlaamse regering. Het is een ontwerp van kaderdecreet, en mevrouw Merckx heeft al gezegd dat de regering daarmee de weg inslaat van de beleidsdomeinen die zelfs niet strikt tot de gezondheidszorg behoren.

Bepaalde verantwoordelijkheden bevinden zich buiten het klassieke domein. Het gaat om een facettenbeleid, met als gevolg dat er ook binnen het jeugdbeleid, het tewerkstellingsbeleid en het landbouwbeleid op zoek wordt gegaan naar gezondheidsdiensten. Ook binnen deze domeinen wordt actief bijgedragen tot de gezondheidspreventie.

De uiteindelijke doelstelling van dit ontwerp is de Vlamingen langer en beter te laten leven. Preventie heeft te maken met voorkomen, maar ook met opsporen en genezen. Er worden geen pasklare oplossingen geboden, dus ik denk dat we niet verder in detail moeten treden. Het ontwerp creëert gewoon een kader.

Niet alle verantwoordelijkheden zijn ten laste van Vlaanderen. Er is een bevoegdheidsverdeling tussen de Europese, de federale en de Vlaamse overheid. Misschien staat dat de coherentie van het beleid in de weg. Vooral het overleg met de federale overheid is van belang.

Het ontwerp concentreert zich op bepaalde bevolkingsgroepen die in grote mate worden blootgesteld aan bedreigingen voor hun gezondheid. De kansarmen worden zeker niet vergeten. Iedereen heeft recht op een waaier van preventieve gezondheidszorgen. We mogen bovendien de gezondheid van anderen niet in gevaar brengen. De gezondheidsconferentie, waarop de beleidsmakers worden verplicht om samen te werken met alle actoren, is

het middel dat in dit ontwerp wordt aangereikt om het beleid correct uit te stippelen.

Het is belangrijk dat we zoeken naar nieuwe methoden om aan preventie te doen. We zijn er allemaal van overtuigd dat campagnes met affiches en folders niet steeds het beoogde effect hebben. Het is misschien belangrijk om stimulansen in te bouwen. Een ander aandachtspunt is het systeem van beloning bij preventieve besluiten en acties.

We hebben in de commissie een goede bespreking gehad van dit ontwerp van kaderdecreet. We zullen het graag goedkeuren. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : De heer Strackx heeft het woord.

De heer Felix Strackx (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, in elk normaal land dat een degelijk en globaal gezondheidsbeleid wil uitbouwen, gaan de preventie en de curatie van ziekte en de verzekering tegen ziektekosten hand in hand. Deze drie factoren beïnvloeden elkaar namelijk. Helaas leven we niet in een normaal land. Zo komt het dat ons de visie van het andere landsdeel op gezondheidszorg, die compleet anders is dan de onze, wordt opgedrongen : dus zijn we in feite zelf enkel bevoegd voor het preventieve gezondheidsbeleid – en dan zelfs nog niet helemaal – en Wallonië voor al de rest. Daar komt het eigenlijk op neer. Dat komt Wallonië twee keer goed uit, want hoe meer we aan preventie doen, hoe minder we ziek worden, en hoe groter de scheefftrekkingen in de sociale zekerheid worden. De kosten van het opvoeren van de preventie zijn voor Vlaanderen. (*Opmerkingen van de heer Jan Van Duppen*)

Mijnheer Van Duppen, ik citeer uw eigen woorden tijdens de hoorzitting.

De heer Jan Van Duppen : Het probleem is dat u ze niet goed hebt begrepen.

De heer Felix Strackx : De kosten van de preventie zijn voor Vlaanderen en de baten zijn voor België. De enige manier waarop we een deeltje van onze centen konden recupereren – dat hebt u ook gezegd tijdens de hoorzitting, mijnheer Van Duppen – was door te trachten een stuk ouder te worden. We doen ons best, maar zelfs dat, zo blijkt uit een recent rapport van de KBC, belet niet dat de transfers nog steeds toenemen.

De kunstmatige scheiding tussen preventieve en curatieve gezondheidszorg is dus allesbehalve logisch en staat een coherent en efficiënt gezond-

Strackx

heidsbeleid uiteraard in de weg. Mijn partij blijft dan ook de onmiddellijke en volledige overheveling naar de gemeenschappen eisen van niet alleen de gezondheidszorg maar van alles wat met de gezondheidszorg te maken heeft.

Beeld u maar eens in, mijnheer Van Duppen, welke mogelijkheden er dan open zouden komen te liggen, alleen al op het vlak van preventie. We zouden bijvoorbeeld een getrapte geneeskunde kunnen invoeren, waarvoor Vlaanderen vragende partij is. We zouden het aantal verplichte vaccinaties kunnen uitbreiden. We zouden nuttige informatie, zoals de vaccinatiestatus, op de SIS-kaart kunnen zetten. We zouden de productnormen en de veiligheid van de voedselketen in eigen handen hebben. Dit zijn slechts enkele van de vele voorbeelden.

Stel dat we de bevoegdheid zouden hebben over de nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen en de terugbetalingen. Dan zouden we preventieve zorgen echt kunnen verlonen. De huidige situatie is namelijk op zijn zachtst gezegd onlogisch. Ik spreek even vanuit mijn eigen vakgebied : het klopt toch niet dat diegenen die zichzelf goed verzorgen dit grotendeels moeten doen op hun eigen kosten, terwijl diegenen die door hun eigen nonchalance de situatie letterlijk laten verrotten, via dure behandelingen moeten worden opgelapt op kosten van de gemeenschap ? Dit is een kwestie van verantwoordelijkheid van het individu tegenover de samenleving. Daarin is men in sommige landen, zoals Nederland, een stuk kordater dan bij ons. Wie zich daar niet aanbiedt voor het zesmaandelijks preventief onderzoek of wie zijn behandeling niet afmaakt, riskeert het recht op terugbetaling te verliezen.

Preventie verdient dus absoluut te worden opgenomen in de nomenclatuur, want dit kost veel tijd en zorgverstrekkers worden er vrijwel niet voor gehonoreerd. Ook dit is geen eerlijke situatie, want wie zich nu niet bezighoudt met het voorlichten van zijn patiënten over preventieve mogelijkheden, heeft meer werk met curatie en heeft dus een hoger inkomen dan wie dat wel doet. Wederom is dit een kwestie van individuele verantwoordelijkheid tegenover de samenleving.

Men heeft me verteld dat bij sommige Afrikaanse volksstammen het gebruikelijk is om de medicijnman te betalen zolang men gezond is. Wie ziek wordt, moet niets meer betalen, want dat betekent dat de medicijnman in zijn taak is tekortgeschoten. Ik pleit er niet voor om dat systeem over te nemen,

maar er is iets te zeggen voor de achterliggende opvatting dat de voornaamste taak van de gezondheidszorg erin bestaat de mensen zo lang mogelijk gezond te houden.

Gezondheidsbevordering en ziektepreventie winnen in de moderne geneeskunde steeds meer aan belang. De curatieve geneeskunde wordt stilaan met zijn grenzen geconfronteerd : op wetenschappelijk-technologisch vlak, maar zeker ook op financieel vlak, want iedere nieuwe stap brengt astronomische kosten met zich mee. In de preventieve geneeskunde is nog een enorm groeipotentieel, en wel tegen een relatief lage kostprijs. Een gedegen, correcte en permanente informatie van de bevolking over een gezonde levenswijze, over het voorkomen van de overdracht van besmettelijke ziekten en over ongevallen in de huiselijke sfeer, en door het opvoeren van de vaccinatiegraad en dergelijke meer kan de levensverwachting en de levenskwaliteit op latere leeftijd nog een flink stuk de hoogte in.

Preventie wint dus aan belang. Het is dus goed dat we hier vandaag een nieuw decreet op de preventieve gezondheidszorg goedkeuren. Een decreet volstaat natuurlijk niet : we moeten ook consequent zijn, en bereid zijn de nodige middelen voor de uitvoering ervan op tafel te leggen. Het verschil tussen de bedragen die de overheid uitgeeft voor curatie en preventie is immers fenomenaal. Het gaat om een verhouding van ongeveer één tegen duizend. Die wanverhouding moet in de toekomst absoluut verkleinen. Voorkomen is altijd beter dan genezen. En hoe sneller we bij een beginnende ziekte kunnen ingrijpen, hoe minder ingrijpend en hoe minder duur de behandeling zal zijn en hoe groter de kans op succes en volledig herstel. Preventie – primaire of secundaire – verdient dus veel meer aandacht en middelen dan ze tot dusver kreeg.

Ik kort mijn uiteenzetting in : mijn visie op de overheidscampagnes heb ik in de commissie uitvoerig uiteengezet. Het is goed dat er een decretale basis voor preventie wordt gelegd. Het gaat hier over een kaderdecreet en dus moet er uiteraard nog heel wat worden ingevuld door de besluiten, maar over het algemeen kunnen we stellen dat het decreet goed in elkaar steekt.

Wat mij persoonlijk erg verheugt, is dat in artikel 8 de verantwoordelijkheid van het individu voor zijn eigen gezondheid en voor de gezondheid van zijn medemens is opgenomen. Spijtig genoeg staat er geen enkele vorm van sanctie tegenover de niet-naleving van dit artikel. Er zijn nochtans preceden-

Strackx

ten, zoals de gordeldraagplicht. Wie zijn autogordel niet draagt, wordt bestraft, hoewel hij enkel zichzelf in gevaar brengt. Er zijn nog veel meer voorbeelden aan te halen van de bestraffing van gedrag waarmee men de gezondheid en het leven van zijn medemens in gevaar brengt. Dat is ook niet meer dan logisch. Waarom kan dat hier dan niet? Decretale bepalingen die op geen enkele wijze afdwingbaar zijn, hebben enkel een symbolische betekenis en worden gereduceerd tot een nobel streven.

Hetzelfde euvel doet zich voor met artikel 50, waarin zeer terecht de verplichting van de individuele zorgaanbieder is opgenomen om de besmette persoon die hij behandelt in te lichten over de ziekte of infectie, de potentiële gevaren en de besmettingsgraad voor de omgeving. Het lijkt me weerom de logica zelf dat de individuele zorgaanbieder zijn patiënt degelijk informeert, het is zijn plicht ervoor te zorgen dat er niet nog meer mensen worden besmet. Het zou in feite misdadig zijn, mocht hij verzuimen dit te doen. Het is dan ook merkwaardig dat u bij de toelichting van artikel 50 uitdrukkelijk schrijft dat u hier bewust geen sanctie voorziet omdat het niet de bedoeling is om eventuele nalatigheid op dit vlak te bestraffen. Bent u dan zo bang voor het medisch korps, mevrouw de minister? Een beetje meer politieke moed was hier toch welkom geweest.

Samenvattend kan ik besluiten dat we, om een echt performant preventief gezondheidsbeleid te voeren, over te weinig bevoegdheden beschikken. We hebben enkel dit decreet. Dat is niet slecht, hoewel het hier en daar wat ontbreekt aan politieke moed. Het belangrijkste is dat de regering voldoende geld op tafel legt om het ook volledig te kunnen uitvoeren. Daarvoor is mijn fractie zeker vragende partij. *(Applaus bij het VB)*

De voorzitter : De heer Van Duppen heeft het woord.

De heer Jan Van Duppen *(Op de tribune)* : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, de heer Strackx is sado-masochist als hij durft voor te stellen dat bij het falen van de zorgverstrekkers, zoals in zijn voorbeeld in Afrika, die niet meer zouden worden betaald en vervolgens een langzame, eindeloos pijnlijke dood moeten sterven door het lijden aan honger en dorst. Het voorbeeld van de heer Strackx kende ik niet, maar ik ken er een ander.

Bij de Chinese keizers bestond er het systeem van de lijfarts die de keizer en zijn entourage behandelde. Hij werd daar ruim voor vergoed, maar als hij daarin faalde, werd hem het hoofd van de romp gescheiden. Dat is een veel minder pijnlijke dood dan wat de heer Strackx over verzorgers in Afrika vertelde.

Stel u voor dat men u verantwoordelijk acht voor alle mensen met rotte tanden, dan zou de voorgescreven hongerdood mij een tijdje beter afgaan dan de heer Strackx. Ik raad u in dit verband ten stelligste de lectuur aan van het boek 'Het bezoek van de lijfarts' van Per Olof Enquist. Het gaat over Johann Friedrich Struensee, de verlichte arts die in Denemarken met het spuien van eindeloos vele decreten die hij bij nacht en ontij in zijn kamertje bijeenschreef, om Denemarken via een fluwelen revolutie naar de verlichte staat probeerde te leiden. Hij was de lijfarts van koning Christiaan en eindigde in de armen van de koningin. Hij werd echter gevierendeeld. Het is een waanzinnig mooi boek. Hierover wilde ik het echter niet hebben.

Over dit ontwerp van decreet waarover in de commissie in de loop der jaren heel wat te doen is geweest, is nog niet alles gezegd en vandaag zal dat ook niet het geval zijn. Het zou in het geval van Struensee zeer pijnlijk zijn. Er is 3 jaar aan dit verhaal gewerkt. Zelden heeft zich in onze commissie of, naar ik vermoed, in een andere commissie een vergelijkbaar fenomeen voorgedaan wat de wijzigende perceptie van een ontwerp van decreet betreft.

Mijns inziens was dit ontwerp van decreet een van de grote opdrachten van voormalig minister Vogels. Het is hierbij steeds de bedoeling geweest een decretaal kader voor het preventief gezondheidsbeleid in Vlaanderen te scheppen. Net zoals de vorige sprekers vind ik het scheppen van een dergelijk kader een goede zaak.

In de loop van de voorbije jaren is de op de vooravond van de illustere verkiezingen van 1999 ontstane dioxinecrisis evenwel weggeëbd. Sindsdien hebben we, al dan niet met enige kleerscheuren, al verschillende waanbeelden van de dag doorworsteld. In eer en geweten moet ik hier zelfs bekennen dat mijn eigen visie op deze problematiek in de loop der voorbije jaren is gewijzigd. Op aandringen van verschillende commissieleden heb ik mijn standpunt tijdens de bespreking van dit ontwerp van decreet al eens kort toegelicht. Nadien leek het me interessant dit ook tijdens de plenaire vergadering even te doen. Het voorliggend ontwerp van decreet zal niet het einde van de discussie beteke-

Van Duppen

nen. Ik hoop zelfs dat de discussie de komende jaren zal worden voortgezet.

De preventieve benadering draait om een centraal thema, namelijk het fenomeen van de angst. Ik denk hierbij aan de angst voor dioxine, voor legionella, voor meningokokken, voor SARS – als nog iemand weet waar die afkorting voor staat -, voor influenza, voor vogelpest en voor borst-, baarmoeder- of prostaatanker.

In 2001 heeft een gezamenlijke commissie voor Milieu en Gezondheid onder het voorzitterschap van de heer Malcorps een ernstige round-up van de milieutoestand in Vlaanderen gemaakt. Al bij al bleek de situatie nog behoorlijk goed mee te vallen. De grootste problemen vielen blijkbaar te verwachten bij personen die langdurig in minder goed geventileerde en zeer vochtige woningen verblijven. Deze vaststelling heeft me tot nadenken en tot verdere studie aangezet.

Ik herinner me in dit verband een discussie met voormalig minister Vogels over een door haar opgezette vaccinatiecampagne tegen meningitis C. Deze discussie heeft me tot een aantal inzichten geleid.

Begin 2001, ruim voor de meningitishype was ontstaan, heb ik van een producent van vaccins vernomen dat een vaccin tegen meningitis C op de Vlaamse markt zou worden gebracht. Aangezien dat type meningitis in Vlaanderen niet voorkwam, heb ik toen gevraagd waarom die firma een dergelijk vaccin op de markt wilde brengen. Het antwoord was dat het vaccin in Groot-Brittannië was ontwikkeld en dat het, of de Vlaamse regering dat nu wilde of niet, ook in Vlaanderen zou worden uitgebracht omdat er vroeg of laat wel eens een outbreak zou komen.

Technisch gezien is niet moeilijk om een dergelijk vaccin op de markt te brengen. Zodra zich een paar gevallen van meningitis C voordoen, krijgt deze ziekte onmiddellijk zeer veel media-aandacht. Op dat ogenblik is het voor een firma gemakkelijk om de druk op de bevoegde minister via een televisie-uitzending fors op te drijven. Aangezien de publieke opinie op dergelijke ogenblikken niet meer te houden is, zou het Vlaams Parlement een algemene vaccinatiecampagne niet meer kunnen tegenhouden.

Deze uiteenzetting heeft me bijzonder getroffen. Iets later heeft minister Vogels me verteld dat ze

geen keuze had. Indien ze geen massale vaccinatiecampagnes had opgezet en er een kind aan meningitis C was gestorven, zou zij als verantwoordelijke worden beschouwd en zou haar het daarnet door de heer Strackx beschreven lot hebben gewacht.

Ik wil hier niet dieper ingaan op het precieze thema van deze vaccinatiecampagne. Achteraf bekeken, is de campagne redelijk goed aangepakt. Ik wil het hier even hebben over de houdgreep waarin een Vlaams minister en het Vlaams Parlement zich bevinden zodra zich dergelijke fenomenen voordoen. Onder de titel 'Over het ontstaan in ons innerlijk van vrijwillige bewegingen die wij hartschichten noemen' heeft de filosoof Hobbes in zijn boek 'Leviathan' het begrip vrees op zeer boeiende wijze omschreven. Ik citeer Thomas Hobbes : 'Vrees voor een onzichtbare macht die men zich verbeeldt of voorstelt op grond van officieel erkende verhalen, dat heet religie. Als deze verhalen niet erkend zijn, spreekt men van bijgeloof. Als de macht die wij ons voorstellen ook werkelijk is zoals we denken, is dit het ware geloof. Vrees, zonder te beseffen waarom of voor wat heet paniek. In werkelijkheid heeft diegene, die het eerst door deze vrees bevangen wordt altijd een besef van de oorzaak. De anderen rennen weg op zijn voorbeeld, terwijl iedereen denkt dat degene naast hem weet waarom. Deze hartstocht treedt dan ook alleen op bij mensen die zich in een massa of menigte bevinden.'

Mevrouw de minister, bijgevolg gaat het om de relatie tussen het individu en die menigte, de maatschappij. De erosie van traditionele instellingen leidde tot een groter individualisme, maar ook tot een zwakker zelfbeeld.

Over de Engelse socioloog Frank Furedi verscheen begin dit jaar een artikel in Knack, wat me aanzette tot het lezen van de boeken van de man. Zijn boek 'Cultuur van de angst' gaat over het cultiveren van kwetsbaarheid in onzekere tijden. Als vandaag iemand in alle eenzaamheid voor de beeldbuis geconfronteerd wordt met angstwekkende fenomenen, staat die persoon er dikwijls alleen voor, misschien samen met zijn of haar partner, en dikwijls met een kind dat de onzekerheid in de ogen van de ouders waarneemt.

Veranderingen die zich vandaag in de wereld, Europa, België, Vlaanderen en Limburg voordoen – denk maar aan de doorgedreven liberalisering van openbare en gemeenschapsvoorzieningen en het vrije ondernemerschap als oplossing voor het tewerkstellingsprobleem – zorgen voor angst in een gemoleculariseerde samenleving.

Van Duppen

Mensen voelen zich alleen niet opgewassen tegen de invloed van de gebeurtenissen in de dorpsstraten van Bagdad, Baltimore en Birmingham. Vanuit hun individuele situatie hebben ze hier geen enkele vat op, maar ze merken wel de gevolgen in de dorpsstraat van Bree, Brussel, Brugge of een andere Vlaamse gemeente.

De consensus over normen en waarden is in hoge mate verdwenen. Furedi ziet de obsessie met veiligheid en risico's als een onbewuste reactie om nieuwe houvasten te creëren. We worden bange ouders en we dragen onze angsten over op onze kinderen. Door de Vlaamse socioloog Marc Elchardus werden gelijkaardige vaststellingen gedaan. Maar geen nood, daar is de geneeskunst, de preventieve zorg, de therapiecultuur, maar ook uw politicus die hier een oplossing wil en kan bieden.

Ik heb, naar aanleiding van de discussie over de praktische toepassingen van het legionellabesluit van de Vlaamse regering, betoogd dat we als politici in een bijzonder lastige positie verkeren. We dienen ons te presenteren voor de spiegel van de nakende verkiezingen en zullen net als de stiefmoeder in Sneeuwwitje vragen: spiegeltje, kiezertje aan de wand, wie is de mooiste van heel het land? Het is moeilijk om dan niet mee te stappen in de strategie van de angst, waarbij we net als een jonge moeder of vader ons dreigen te verlustigen aan het kiekeboefenomeen: aangenaam oogcontact, dekentje ervoor, angst bij de baby, doekje weg. Een blij weerzien is het gevolg en iedereen is weer gelukkig. Een overdosis van dit wederzijds narcisme kan een bijzonder angstige baby opleveren en een bijzonder onzekere en ongelukkige politicus, slaaf van de gefrustreerde baby.

Ik vond het betoog van mevrouw Merckx over diabetes zeer waardevol. Er is ook nog het verhaal over de borstkankerscreening. We konden in enkele kranten lezen dat de respons hierop nogal verschillend is. Luc Bonneux, professor aan de universiteit van Utrecht, zegt dat de screening niet of zeer slecht werkt bij jonge vrouwen. Waarschijnlijk werkt het wel bij oudere vrouwen voorbij de menopauze, maar men moet 1.000 vrouwen screenen en minstens 10 jaar opvolgen om één sterfgeval op deze manier te voorkomen.

Professor Bonneux zegt: 'De borstkankerscreening steekt nog erg gunstig af tegen andere vormen van kankerscreening. Bij een interventie bij gezonde personen geldt immers, meer nog dan bij zieke personen, de plicht die iedere zorgverstrekker moet

hebben om vooral niet te schaden. Het is daarom de hoogste tijd dat mensen correcte informatie over de waarde van een vroegtijdige diagnose krijgen. In een verouderende gemeenschap gaat immers georganiseerde hypochondrie vaak ten koste van reguliere gezondheidszorg voor de werkelijk zieken en zorgbehoevenden.'

We hebben tijdens de hoorzitting trouwens een debat gehad met onder meer professor Weyler. Mijnheer Strackx, in mijn naïeve artsenopvatting dacht ik ook dat een doorgedreven preventie een veel goedkopere curatie met zich mee zou brengen. Dat is echter tijdens de hoorzitting door verschillende sprekers ten stelligste tegengesproken. Ik heb het nadien nog nagelezen in andere publicaties. Dat belet niet dat de integratie van preventie, gezondheidsvoorlichting en -opvoeding en curatie nodig is. Het is echter een waanidee om te zeggen dat als we Vlaanderen gezond screenen, dat ook het geval is op het vlak van de curatie.

Waarom dan die borstkankerscreeningcampagne? Professor Weyler deed er een historische reflectie op, die voor het eerst is ontwikkeld in 1999 in het proefschrift van professor Van Hal. Ik citeer hieruit: 'Als er binnen enkele jaren geen algemene, georganiseerde mammografische screening in Vlaanderen is ingevoerd, is een situatie zoals met baarmoederhalskanker, waarbij registratie en evaluatie onmogelijk zijn en overscreening de regel is, niet te vermijden.' Weyler zei in de hoorzitting: 'Uit bijvoorbeeld borstkankerscreening blijkt dat het belangrijk is dat de collectiviteit wordt beoogd en dat er niet te veel moet worden overgelaten aan het individu of de zorgverstrekker. Het programma moet centraal worden georganiseerd. Bij implementatie van borstkankerscreening in Vlaanderen werd dit programmatorische aspect iets te veel uit het oog verloren.'

Dit is een buitengewoon belangrijk argument en de reden waarom ik persoonlijk achter dit kaderdecreet sta. U zult zich natuurlijk afvragen waarom ik hier nu een kwartier argumenten sta aan te dragen tegen de preventie. Wel, ik probeer u waakzaam te maken. Een buitengewoon belangrijk argument in dit soort van preventiecampagnes is dus de mogelijkheid tot een min of meer correcte registratie in plaats van in het wilde weg allerlei onderzoeken te doen in functie van de commerciële banden tussen zorgverstrekkers en patiënten. Mevrouw van Kessel heeft in de commissie een paar keer het voorbeeld aangehaald van de baarmoederhalsscreening en de bijzonder hilarische situatie van klantenbinding die daardoor kan ontstaan. Om dat soort van farcen in de gezondheidszorg te vermijden, is het

Van Duppen

essentieel dat dit screeningsprogramma is opgestart en dat de nodige tools en knowhow worden ontwikkeld zodat er op een wetenschappelijk verantwoorde, zinvolle en kostenefficiënte manier kan worden gescreend.

Over informatie gesproken : eind vorige week hebben we nog eens een meesterlijk staaltje gehad van de strategie van de angst. Rachitis of Engelse ziekte, was alweer een hype bij jonge kinderen die in de pers werd gelanceerd als een gevolg van een gebrek aan zonlicht en vitamine D in de voeding. Hop, alweer een nieuwe zorg voor jonge ouders, terwijl in ons land de normale vitamine D-supplementen bij kleine kinderen nog steeds tot de minimale medische kunst van zowel artsen als andere zorgverstrekkers behoren. Overigens wisten de betrokken professoren-pediateren niet te zeggen welke de cijfers in België waren. Neen, toch werd de pers opgetrommeld om de bevolking kond te doen van hoe alert ze wel zijn. Naar mijn mening hadden ze beter de huis- en kinderartsen degelijk geïnformeerd of gewaarschuwd.

Aan de basis van elk van dit soort moderne angstsyndromen ligt een verhaal van een ernstige ziekte, bij voorkeur dodelijk en snel evoluerend en vaak ook met een zeer grote symbolische geladenheid. Daar moet u eens op letten. In komkommertijd of naar aanleiding van een incident wordt dit zeer uitgebreid belicht in de pers. U kent die incidenten wel, daar ze steeds terugkomen : in Frankrijk overlijdt een half bejaardentehuis aan listeria in rauwe kaas, of er is sprake van salmonella in zachtgekookte eieren. Het publiek wordt angstig en zo naar de medische sector gedreven. Beleidsmensen voelen zich onmiddellijk geroepen om een helpende hand toe te steken. Dan komt er een kritische reactie uit de medische wereld. Alert als steeds signaleert de pers dit, met als resultaat tegensprekelijke standpunten van experts en een publiekshouding van angst. Doet men dit vaak, dan ontstaat er een angstig en cynisch publiek. Dat is het kiekeboefenomeen waarover ik het al had.

In de jaren tachtig ontstond er in de medische wereld, volgens de Engelse arts Michael Fitzpatrick in zijn schitterende analyse 'The Tyranny of Health – Doctors and the Regulation of Lifestyle' een evolutie van de traditionele behandeling van de ziekte naar de 'new wellness interventions'. Ik wil er trouwens op wijzen dat men dit boek kan krijgen in de informatheek van het Vlaams Parlement, waar men voorzien is van dit soort toch wel redelijk gesofisti-

ceerde, maar toch ook wel bijzonder begrijpelijke vakliteratuur voor iedereen.

Gekoppeld aan het check-upverhaal, screeningtests en preventieadviezen inzake levenswijze heeft die evolutie als resultaat het promoten van geen geringe restricties op de individuele vrijheden. Dat zal sommige leden zeker interesseren. Mensen belijden tegenwoordig niet langer hun zonden in de biechtstoel, waarna de absolutie wordt gegeven, mits enige boetedoening. Vandaag leggen ze getuigenis af bij de huisarts of de zelfhulpgroep. Ze getuigen over hun inbreuken op de codes van een gezonde levensstijl : 'Ik heb gerookt, dokter, vergeef het mij.'

In de jaren zeventig was er reeds een eerste verschuiving waar te nemen naar individuele verantwoordelijkheid voor ziekte en gezondheid. Dat gaat gepaard met een toenemende stilte inzake sociale oorzaken van ziekten in commerciële en industriële omgevingen. Hoewel toen reeds, maar vandaag nog meer, ontelbare studies hebben aangetoond dat armoede aan de basis ligt van menig reëel individueel en familiaal gezondheidsprobleem, heeft bijvoorbeeld de Britse regering van New Labour gekozen voor gezondheidspromotie als een middel om sociale controle te kunnen uitoefenen en heeft het zo de vloek gerealiseerd die Ivan Illich in de jaren zeventig over de geneeskunde heeft uitgesproken. De medische nemeses, het heersende principe van de geneeskunde, het medische establishment werd de belangrijkste bedreiging van de gezondheid. Dat heet iatrogenis : de ziekten die ontstaan door het handelen zelf van de artsen en de zorgverstrekkers.

De medische professie is een bureaucratie geworden, die wordt geproduceerd door en in een overgeïndustrialiseerde wereld, zeker in rechtstreeks prestatiegedreven systemen. Wanneer gezondheid het doel is geworden van menselijk gedrag, dan krijgt het een onderdrukkende invloed op het individuele leven. Wanneer mensenlevens worden geleid door maatregelen waarvan die mensen zelf geloven dat hun bestaan erdoor verlengd zou kunnen worden, lijdt vooral de kwaliteit van hun leven onder die maatregelen. Fitzpatrick formuleert dit haarscherp als volgt : 'De tirannie van de gezondheid betekent het heersen van biologische gebodsbepalingen over de verlangens van de menselijke geest. Het biedt de staat via dokters en andere gezondheidsprofessionals zelfs mechanismen om zijn autoriteit over de levens van iedere individuele burger uit te breiden, en daardoor ook over heel de maatschappij.'

Van Duppen

De grondlegger van de cellulaire pathologie, de Duitse arts, antropoloog en politicus, Rudolf Virchow, ondertussen ruim 100 jaar overleden, formuleerde het ooit als volgt : ‘Geneeskunde is een sociale wetenschap, en politiek is niets anders dan geneeskunde op een grotere schaal.’ Kan ik in dit debat een nog meer onverdachte bron citeren ter ondersteuning van mijn argumentatie ? Geneeskunde en gezondheidszorg is een klinische praktijk en evenzeer een sociale wetenschap, en moet dan ook het belang van sociale factoren bij de oorzaken van ziekte en lijden erkennen, maar tegelijk voorrang geven aan de noden van het zieke individu.

Politici daarentegen – u en wij dus, mevrouw de minister – moeten de noden van de maatschappij als geheel vooropstellen, en individuele noden zijn daaraan ondergeschikt. Spijtig genoeg is de erosie van de grens tussen de openbare en de privé-sfeer, waarvan we tal van voorbeelden vinden in de media, vooral dan de audiovisuele, een van de meest bedreigende trends in onze moderne maatschappij, en bovendien een van de situaties waarin de dokters en zorgverstrekkers, met hun unieke toegang tot het meest intieme aspect van het persoonlijk leven, een bijzonder belangrijke rol kunnen spelen. Geneeskunde moet dan ook geherdefinieerd worden in termen van : behandel de zieken en laat de gezonden alstublieft met rust.

Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, de verantwoordelijkheid die op u en op ons rust om de uitvoering van dit decreet betreffende het preventieve gezondheidsbeleid in goede en voorzichtige banen te leiden, is zeer groot en zal dat ook blijven, ook voor uw opvolgers. Voluntarisme en energieke gedrevenheid moeten hier dan ook absoluut vreemd aan blijven, want de dubbele val – enerzijds de spiegel en anderzijds het kiekeboe-fenomeen – staat voor ons allen wijd open en zal zich vroeg of laat wreken.

‘Caute, wees behoedzaam’ was de lijfspreuk van een van de grondleggers van de verlichtingsfilosofie, Bento de Spinoza. Laat ook dit de grondhouding zijn in het preventief gezondheidsbeleid van de Vlaamse Gemeenschap. Op lange termijn is voor vele al dan niet vermeende gezondheidsproblemen ‘behandel de zieken en laat de gezonden met rust’ het mooiste handvest dat we de Vlaamse Gemeenschap kunnen schenken.

Ook gezondheidsvoorlichting dient in die context omzichtig aangepakt te worden. De catastrofe van

25 jaar promotie van vetarme voeding, de lightcultuur, is intussen in de Verenigde Staten tot volle ontplooiing gekomen. Ze hebben zelfs hun tanks en legervoertuigen moeten vergroten omdat de omvang van hun arme soldaten niet eens meer wendbaar genoeg was om oorlogstuig te bedienen.

Caute, mevrouw de minister. Behoed ons voor dit soort van gruwelen van de geneeskunde, en van de gezondheidspreventie en -voorlichting. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : Minister Byttebier heeft het woord.

Minister Adelheid Byttebier : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik heb de uiteenzettingen met aandacht gevolgd. Zeker aan de laatste spreker moet ik zeggen dat er wel degelijk voluntarisme en gedrevenheid is. Mocht het waar zijn dat dit preventiedecreet zijn oorsprong alleen maar vindt in een hype die in het parlement is opgekomen naar aanleiding van de dioxinecrisis, dan is die hype intussen wel over, en hebben we nu echt stappen vooruitgezet in het beleid. We kunnen dan ook aantonen dat er resultaten zijn geboekt. Er zijn zelfs resultaten van een preventiebeleid waarin de gezonde niet met rust wordt gelaten, maar wel degelijk wordt betrokken.

Ik had de indruk dat het betoog van de sprekers vaak ingegeven was door de bezorgdheid dat we onbezonnen iedereen op elk moment willen confronteren met mogelijke ziektes. Wie het decreet goed leest, en kijkt naar het preventief beleid dat ook al zonder decreet werd gevoerd, ziet wel in dat het tegendeel waar is. We hebben in de commissie al het liedje ‘Dat is allemaal angst’ van Robert Long gezongen. Ik zal dat nu niet overdoen, maar ik verzeker u dat het decreet niet door angst is ingegeven.

Dit decreet is ingegeven door de overtuiging dat de Vlaamse Gemeenschap een beleid kan voeren met gezondheidswinst. Gezondheidswinst is het centrale woord van ons preventiebeleid. We willen niet wachten tot mensen ziek worden om ze dan via middelen van de federale overheid beter te laten worden. Onze samenleving zou er niet beter op worden zonder preventie.

In feite zijn we via de bijzondere wet al sinds 1980 bevoegd voor preventieve gezondheidszorg. Vandaag zijn we geraakt waar we wilden komen – of dit nu te danken is aan een hype of niet. Tot nu toe beschikten we enkel over decreten diebetrekking hebben op het tegengaan en voorkomen van besmettelijke ziekten, daterend van 1995 en 2001.

Byttebier

Vandaag beschikken we over een echt ontwerp van kaderdecreet voor het voeren van een preventief gezondheidsbeleid.

De kracht van ons beleid is dat we het begrip gezondheid heel ruim interpreteren. We hebben het over de algehele gezondheid van onze bevolking, inclusief de psycho-sociale aspecten ervan. We zullen werken aan risicofactoren. We zien in dat niet alleen de geneesheer of de angst voor het ziek zijn een belangrijke rol spelen, maar dat ook de levensstijl moet worden vermeld. Ingrijpen in levensstijlfactoren houdt niet in dat mensen bang worden gemaakt voor ziektes, maar geeft mensen de kracht om gezond te blijven. We werken aan gezond bewegen, gezonde voeding en het opsporen van ziektes. Ons preventief beleid werpt nu reeds vruchten af.

Toen werd gesproken over de lopende programma's, werd even de draak gestoken met ons vaccinatiebeleid. In 2001 waren er 17 dodelijke gevallen en 134 ernstige besmettingen door meningokokken van groep C. Dankzij ons doorgedreven vaccinatiebeleid, zijn er dit jaar tot nu slechts 1 sterfgeval en 19 besmette personen. Die cijfers tonen het belang van een preventief beleid aan. Als we deze boodschap aan de mensen kunnen overmaken, dan kunnen we bij velen angst wegnemen.

We hebben het ook gehad over gezondheid en milieu. Ons beleid is er ook op gericht om medisch milieukundigen toe te voegen aan de LOGO's. Veel mensen zijn bang voor een vorm van milieuvervuiling in hun buurt. Ik ken de actiegroep van Neder-over-Heembeek goed. De mensen waren er bang voor de effecten van de verbrandingsoven en gingen op zoek naar een huisarts die duidelijkheid kon scheppen. Mensen moeten nu niet langer met een dergelijke onrust blijven zitten, want ze kunnen met hun zorgen terecht bij de medisch-milieukundigen. Ze zullen informatie krijgen over het effect van een vervuilende factor en zullen tips krijgen om gezond te zijn en te blijven.

Het is heel belangrijk dat u vandaag voor dit ontwerp van kaderdecreet stemt. Het biedt het geschikte kader om het bestaande beleid nog krachtiger te voeren.

Er werd ook gevraagd of de hart- en vaatziekten en diabetes aan bod komen. Dat is het geval. De behandeling en revalidatie van hart- en vaatziekten behoren weliswaar tot de federale bevoegdheden, omdat ze onder de curatieve gezondheidszorg val-

len, maar de preventie valt onder ons ontwerp van kaderdecreet.

Het kiezen voor levensstijlfactoren en voor een facettenbeleid, toont aan dat we ook zullen samenwerken met de ministers die bevoegd zijn voor sport en onderwijs. Heel veel facetten bepalen de gezondheid. Denken we maar aan mensen die steeds stilzitten of aan mensen die roken. Zij zijn veel vatbaarder voor ziekten. Het kaderdecreet schept de context waarbinnen verschillende ministers samen kunnen werken aan preventie.

Ik wil nog even herhalen wat het begrip gezondheidswinst betekent. We zijn ervan overtuigd dat bepaalde onderzoeken zinvol zijn. We hebben daar wetenschappelijke studies voor. Het is bijvoorbeeld zinvol om vanaf een bepaalde leeftijd een hele leeftijdscategorie te screenen op borstkanker. Met gezondheidsproblemen zoals astma en diabetes ligt dat anders, het heeft geen zin om alle kinderen daarop te testen. Daar is het zinvoller om via de school en de leerkrachten te werken. Ik geef u dit voorbeeld om aan te tonen dat we niet zomaar in het wilde weg alles en iedereen willen onderwerpen aan screeningonderzoeken.

Ik sluit af met : wel voluntarisme en wel gedrevenheid. Ik hoop dat ik daarvoor de steun van het parlement kan krijgen. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : De heer Van Duppen heeft het woord.

De heer Jan Van Duppen : Ik wil nog even opmerken dat de tijd raad zal brengen : aan de minister, aan ons en al degenen die te maken hebben met preventie. Ik begrijp, mevrouw de minister, dat u dit herhaalt, maar ik wil u en ons allen waarschuwen. Laat ons bijzonder behoedzaam zijn.

Ik zit al om en bij de 25 jaar in het vak. Uw adviseurs hebben ongetwijfeld veel ervaring. Als we eerlijk zijn, moeten we toegeven dat er in 25 jaar enorm veel veranderd is. Waarheden als een huis blijven niet rechtop staan, zeker niet in de geneeskunde, zeker niet in de gezondheidspreventie.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van de-

Voorzitter

creet betreffende het preventieve gezondheidsbeleid.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

TITEL I**Algemene bepaling en definities****Artikel 1**

Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewest-aangelegenheid.

– *Aangenomen.*

Artikel 2

Voor de toepassing van dit decreet wordt verstaan onder :

- 1° administratie : de administratie van de diensten van de Vlaamse regering, bevoegd voor de gezondheidszorg ;
- 2° bevolkingsonderzoek : een gezondheidsonderzoek dat wordt verricht ter uitvoering van een aan de bevolking of aan een vooraf bepaalde bevolkingsgroep gedaan aanbod dat gericht is op het bevorderen, beschermen of behouden van de gezondheid ;
- 3° biotische factoren :
 - a) micro-organismen, met inbegrip van de genetisch gemodificeerde, zijnde al dan niet cellulaire microbiologische entiteiten, met het vermogen tot replicatie of overdracht van genetisch materiaal ;
 - b) celculturen, zijnde resultaten van het in vitro kweken van cellen, afkomstig van meercellige organismen ;
 - c) menselijke endoparasieten ;
 - d) allergenen van biologische oorsprong ;

e) andere biologische organismen die potentieel schade kunnen toebrengen aan de menselijke gezondheid ;

4° biomonitoring : het systematisch bepalen in levende organismen, waaronder de mens, van concentraties van organismevreemde stoffen, hun metabolieten, of van andere indicatoren van blootstelling en/of effect, om het schadelijke effect op de mens van fysische of chemische factoren te kunnen evalueren ;

5° chemische factoren : scheikundige stoffen die potentieel schadelijk zijn voor de gezondheid van de mens door hun toxische, mutagene, carcinogene, traumatogene, teratogene, caustische, allergene eigenschappen, en/of door een combinatie van deze eigenschappen ;

6° collectieve gezondheidsovereenkomst : een overeenkomst tussen de Vlaamse regering en een organisatie die een bijdrage kan leveren aan het preventieve gezondheidsbeleid, waarin de organisatie een inspanningsverbintenis onderschrijft om een of meer Vlaamse gezondheidsdoelstellingen of andere aspecten van het preventieve gezondheidsbeleid mee te helpen nastreven door haar leden of de doelgroep tot wie ze zich richt hierover te informeren, te sensibiliseren en aan te zetten tot gezond gedrag ;

7° determinant van gezondheid : een factor die de mate van gezondheid van individuen of populaties mee bepaalt, hierna determinant te noemen ;

8° duurzame ontwikkeling : maatschappelijke ontwikkeling die niet enkel rekening houdt met de behoeften van de huidige generatie, maar ook met die van toekomstige generaties ;

9° facettenbeleid : beleid dat buiten het domein van de gezondheidszorg valt en bijdraagt tot het bevorderen, beschermen of behouden van gezondheid ;

10° fysische factoren : natuurkundige verschijnselen die potentieel schadelijk zijn voor de gezondheid van de mens door hun akoestische, mechanische, thermische of elektromagnetische eigenschappen, met uitzondering van ioniserende straling ;

11° gezondheid : toestand van lichamelijk, geestelijk en sociaal welbevinden bij de mens ;

Voorzitter

- 12° gezondheidsbevordering : preventiemethode, gebruikt binnen het preventieve gezondheidsbeleid, die tot doel heeft de gezondheid te bevorderen, te beschermen of te behouden door die processen te ondersteunen die individuen en groepen in staat stellen om de determinanten van hun gezondheid positief te beïnvloeden ;
- 13° gezondheidsconferentie : bijeenkomst van personen op initiatief van de Vlaamse regering met als doel het uitwisselen van inzichten, gegevens en ervaringen om te komen tot een voorstel van een nieuwe of te herziene Vlaamse gezondheidsdoelstelling of om andere opdrachten te vervullen met betrekking tot het preventieve gezondheidsbeleid ;
- 14° gezondheidsindicator : een kwantitatieve aanduiding van de gezondheid van de bevolking of van een aanwijsbaar deel ervan ;
- 15° gezondheidswinst : het positieve resultaat van een systematisch en algemeen aanvaard meetproces aan de hand van parameters die gerelateerd zijn aan de levensduur en de levenskwaliteit van een bepaalde bevolking ;
- 16° grenswaarde in de mens voor fysische of chemische factoren : de drempelwaarde in de mens van een lichaamsvreemde factor of de drempelwaarde in de mens van metaboliëten van deze factor of van andere indicatoren van blootstelling en/of effect, die, bij overschrijding, een maatschappelijk onaanvaardbare graad van gezondheidsbedreiging met zich meebrengt voor de bevolking als geheel of voor bepaalde risicogroepen, hierna grenswaarde in de mens te noemen ;
- 17° individuele zorgaanbieder : een arts, paramedicus of beoefenaar van een andere erkende medische of paramedische discipline die handelingen stelt op het gebied van preventieve gezondheidszorg, al dan niet in een mono- of multidisciplinair samenwerkingsverband en die hiervoor erkend en/of gesubsidieerd kan worden door de Vlaamse regering ;
- 18° initiatief : een beslissing die genomen wordt ter uitvoering van het preventieve gezondheidsbeleid, met een al dan niet regelgevend karakter ;
- 19° Logo : een door de Vlaamse regering erkend samenwerkingsverband voor loco-regionaal gezondheidsoverleg en -organisatie binnen een geografisch aaneengesloten gebied ;
- 20° middelengebruik : het al dan niet legale gebruik van psychotrope stoffen die gezondheidschade kunnen veroorzaken ;
- 21° ontwikkelingsstoornis : een verstoring in het verwerven van motorische, sociale of cognitieve vaardigheden ;
- 22° organisatie met terreinwerking : een van rechtswege erkende of een door de Vlaamse regering erkende en/of gesubsidieerde organisatie, die op het terrein de opdrachten uitvoert, de methodieken toepast en/of de diensten levert met betrekking tot de preventieve gezondheidszorg ;
- 23° partnerorganisatie : een organisatie met rechtspersoonlijkheid die als een kern binnen een expertisenetwerk fungeert en die van rechtswege erkend en gesubsidieerd is of erkend en gesubsidieerd wordt door de Vlaamse regering vanwege minstens een van de hiernavolgende competenties :
- a) de inhoudelijke deskundigheid in verband met ziektepreventie ;
 - b) de inhoudelijke deskundigheid in verband met gezondheidsbevordering ;
 - c) het verstrekken van gegevens inzake gezondheidszorg ;
- 24° preventieve gezondheidszorg : het deel van de gezondheidszorg dat maatregelen en acties omvat die tot doel hebben de gezondheid te bevorderen, te beschermen of te behouden ;
- 25° seksuele gezondheid : aan intieme lichamelijke relaties verbonden lichamelijk, geestelijk en sociaal welbevinden ;
- 26° sociale omgeving : de interrelationele en psychosociale realiteit waarbinnen de mens zich situeert ;
- 27° streefwaarde voor fysische en chemische factoren : waarde die richtinggevend is voor een milieukwaliteitsniveau dat afgestemd is op een duurzame ontwikkeling, hierna streefwaarde te noemen ;

Voorzitter

28° stresshantering : methode die gericht is op het wegnemen of beperken van stress en/of op het leren omgaan met stress ;

29° vaccinator : een arts of een verpleegkundige onder toezicht van een arts, die inentingen toedient die beschikbaar gesteld worden via de Vlaamse Gemeenschap ;

30° verworven factoren : biologische eigenschappen die in de loop van het leven opgebouwd zijn en als indicator voor de gezondheidstoestand kunnen fungeren ;

31° Vlaamse Adviesraad voor erkenning van verzorgingsvoorzieningen : het adviesorgaan, opgericht bij het decreet van 20 december 1996 houdende de oprichting van een Vlaamse Gezondheidsraad en van een Vlaamse Adviesraad inzake erkenning van verzorgingsvoorzieningen, gewijzigd bij het decreet van 18 mei 1999 ;

32° Vlaamse gezondheidsdoelstelling : een op het vlak van gezondheid na te streven, tijdsgebonden, meetbare, haalbare en maatschappelijk aanvaardbare doelstelling, die op initiatief van de Vlaamse regering wordt goedgekeurd door het Vlaams Parlement ;

33° Vlaamse Gezondheidsraad : het adviesorgaan, opgericht bij het decreet van 20 december 1996 houdende de oprichting van een Vlaamse Gezondheidsraad en van een Vlaamse Adviesraad inzake erkenning van verzorgingsvoorzieningen, gewijzigd bij het decreet van 18 mei 1999 ;

34° ziektepreventie : preventiemethode die gebruikt wordt binnen het preventieve gezondheidsbeleid en die tot doel heeft de gezondheid te bevorderen, te beschermen of te behouden door :

- a) het optreden van welbepaalde ziekten of aandoeningen te voorkomen en dit door bronnen van gevaar of bedreigende factoren voor de gezondheid weg te nemen of te beperken of door beschermende factoren te versterken ;
- b) de gezondheidsschade door ziekten of aandoeningen te beperken of de genezingskansen te vergroten en dit door vroegtijdige detectie van ziekten en aandoeningen of van de aanleg hiervoor ;

35° Centrum voor Leerlingenbegeleiding : een centrum zoals bedoeld in het decreet van 1 december 1998 betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding ;

36° kansarmoede : een duurzame toestand waarbij mensen zowel materieel als immaterieel worden beknot in hun kansen om voldoende deel te hebben aan maatschappelijk hooggewaardeerde goederen zoals onderwijs, arbeid en huisvesting.

– *Aangenomen.*

TITEL II**Opdrachten en verantwoordelijkheden****HOOFDSTUK I****Opdrachten****Artikel 3**

Dit decreet beoogt een verbetering van de volksgezondheid, meer bepaald het behalen van gezondheidswinst op Vlaams bevolkingsniveau, om zo te kunnen bijdragen tot een verhoging van de levenskwaliteit.

Hiertoe voert de Vlaamse regering een beleid inzake preventieve gezondheidszorg en legt ze de basis voor een facettenbeleid. Beide aspecten samen vormen het Vlaamse preventieve gezondheidsbeleid.

– *Aangenomen.*

Artikel 4

§ 1. Het beleid inzake preventieve gezondheidszorg omvat het nemen van initiatieven die zich richten op :

- a) exogene determinanten van gezondheid en exogene bronnen van gevaar of bedreigende factoren voor de gezondheid ;
- b) endogene determinanten van gezondheid en endogene bronnen van gevaar of bedreigende factoren voor de gezondheid ;

Voorzitter

- c) ziekten en aandoeningen die zich in een voor- of beginstadium bevinden.

§ 2. Het facettenbeleid omvat het nemen van initiatieven die buiten het domein van de gezondheidszorg vallen en die zich richten op exogene determinanten van gezondheid en exogene bronnen van gevaar of bedreigende factoren voor de gezondheid.

De gewestaangelegenheid, bedoeld in artikel 1, heeft enkel betrekking op bepaalde aspecten van het facettenbeleid in het Vlaamse Gewest, met name op de initiatieven met betrekking tot fysische of chemische factoren, zoals bedoeld in de artikelen 51 tot en met 55, en met betrekking tot ruimtelijke en materiële factoren, zoals bedoeld in artikel 56.

Het facettenbeleid omvat geen initiatieven die vallen onder de bevoegdheden van de federale overheid.

– *Aangenomen.*

Artikel 5

De initiatieven om de gezondheid te bevorderen, te beschermen of te behouden, bedoeld in artikel 4, worden gerealiseerd door gezondheidsbevordering en/of ziektepreventie.

– *Aangenomen.*

Artikel 6

De Vlaamse regering kan zich richten tot specifieke bevolkingsgroepen, waaronder personen of groepen van personen die behoren tot een bepaalde leeftijdscategorie of die zich bevinden in een bepaalde ontwikkelingsfase met als doel :

- a) het beter bereiken van groepen die gekenmerkt worden door een bijzondere kwetsbaarheid ;
- b) het beter rekening kunnen houden met de evolutieve en dynamische aspecten van het menszijn ;
- c) het verbeteren van de uitvoerbaarheid van de initiatieven, bedoeld in artikel 5.

– *Aangenomen.*

Artikel 7

§ 1. De Vlaamse regering besteedt bijzondere aandacht aan :

- a) bevolkingsgroepen die kampen met kansarmoede ;
- b) bevolkingsgroepen die in een grotere mate zijn blootgesteld aan bedreigingen van hun gezondheid ;
- c) de toegankelijkheid van het aanbod in de preventieve gezondheidszorg.

§ 2. Alle organisaties die gesubsidieerd worden door de Vlaamse regering voor taken van preventieve gezondheidszorg, zijn ertoe gehouden om bij de uitvoering van hun opdracht rekening te houden met de aandachtspunten, bedoeld in § 1.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK II**Verantwoordelijkheden****AFDELING I****Individuele verantwoordelijkheid****Artikel 8**

Iedere persoon heeft, binnen het toepassingsgebied van dit decreet, een individuele verantwoordelijkheid ten opzichte van zijn eigen gezondheid en, door de daden die hij vrijwillig en bewust stelt of nalaat te stellen, ook ten opzichte van de gezondheid van zijn medemens. Deze verantwoordelijkheid omvat het in acht nemen van veiligheidsvoorschriften, het aannemen van een gezonde leefstijl en het nemen van andere voorzorgsmaatregelen die haalbaar en doeltreffend zijn om ziekten en aandoeningen bij de mens te voorkomen.

– *Aangenomen.*

Voorzitter**AFDELING II****Verantwoordelijkheden van de Vlaamse regering****Artikel 9**

§ 1. Onverminderd de individuele verantwoordelijkheid heeft iedere persoon recht op een maatschappelijk aanvaard aanbod van preventieve gezondheidszorg, als hij :

1° verblijft in het Vlaamse Gewest of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en in het Vlaamse Gewest een beroep doet op partnerorganisaties, organisaties met terreinwerking of individuele zorgaanbieders die preventieve gezondheidszorg aanbieden ;

2° a) verblijft in het Vlaamse Gewest of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad een beroep doet op de partnerorganisaties of organisaties met terreinwerking die preventieve gezondheidszorg aanbieden en door hun organisatie beschouwd moeten worden als uitsluitend ressorterend onder de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap ;

b) verblijft in het Vlaamse Gewest of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad beroep doet op individuele zorgaanbieders die voor hun aanbod op het vlak van preventieve gezondheidszorg op vrijwillige basis zijn toegetreten tot een verband dat zelf georganiseerd is op een zodanige wijze dat blijkt gegeven wordt van een band met de Vlaamse Gemeenschap ;

§ 2. Het recht op een maatschappelijk aanvaard aanbod van preventieve gezondheidszorg, bedoeld in § 1, wordt echter niet ontnomen aan personen die hun individuele verantwoordelijkheid, bepaald in artikel 8, niet of onvoldoende opnemen of hebben opgenomen.

– *Aangenomen.*

Artikel 10

§ 1. Bepaalde categorieën van personen die zich bevinden, maar niet officieel verblijven, op het

grondgebied van het Vlaamse Gewest, kunnen in het Vlaamse Gewest een recht doen gelden op een beperkt aanbod van preventieve gezondheidszorg, dat verstrekt wordt door een partnerorganisatie, een organisatie met terreinwerking of een individuele zorgverstrekker.

De Vlaamse regering bepaalt het aanbod van preventieve gezondheidszorg en de categorieën van personen die hiervoor in aanmerking komen.

§ 2. Bepaalde categorieën van personen die zich bevinden, maar niet officieel verblijven, op het grondgebied van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad kunnen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad een recht doen gelden op :

a) een beperkt aanbod van preventieve gezondheidszorg, dat verstrekt wordt door een voorziening die wegens haar organisatie beschouwd moet worden als uitsluitend ressorterend onder de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap ;

b) een beperkt aanbod van preventieve gezondheidszorg, dat verstrekt wordt door een individuele zorgaanbieder die op vrijwillige basis is toegetreten tot een verband dat zelf georganiseerd is op een zodanige wijze dat blijkt gegeven wordt van een band met de Vlaamse Gemeenschap.

De Vlaamse regering bepaalt het aanbod van preventieve gezondheidszorg en de categorieën van personen die hiervoor in aanmerking komen.

– *Aangenomen.*

Artikel 11

Iedere persoon heeft de verplichting om zich te onderwerpen aan een tussenkomst van preventieve gezondheidszorg die noodzakelijk is om de gezondheid van andere personen niet in gevaar te brengen, als hij :

1° zich bevindt op het grondgebied van het Vlaamse Gewest en deze tussenkomst in het Vlaamse Gewest verstrekt wordt door een partnerorganisatie, een organisatie met terreinwerking of een individuele zorgverstrekker ;

2° a) zich bevindt op het grondgebied van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en deze tussenkomst in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad verstrekt wordt door een voorzie-

Voorzitter

ning die wegens haar organisatie beschouwd moet worden als uitsluitend ressorterend onder de bevoegdheid van Vlaamse Gemeenschap en voor zover hij op deze voorziening vrijwillig beroep heeft gedaan ;

- b) zich bevindt op het grondgebied van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en deze tussenkomst in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad verstrekt wordt door een individuele zorgaanbieder die op vrijwillige basis is toegetreden tot een verband dat zelf georganiseerd is op een zodanige wijze dat blijkt gegeven wordt van een band met de Vlaamse Gemeenschap en voor zover de persoon op deze individuele zorgaanbieder vrijwillig beroep heeft gedaan.

– *Aangenomen.*

Artikel 12

§ 1. Jaarlijks maakt de Vlaamse regering een stand van zaken op aangaande de gezondheidsindicatoren. De Vlaamse regering neemt de nodige initiatieven om die gegevens publiek te maken.

§ 2. Minstens om de vijf jaar maakt de Vlaamse regering, op basis van een wetenschappelijk verantwoorde onderbouwing, de belangrijkste gezondheidsindicatoren en de evolutie ervan, evenals de stand van zaken aangaande de Vlaamse gezondheidsdoelstellingen, kenbaar aan het Vlaams Parlement.

– *Aangenomen.*

TITEL III

Organisatie

HOOFDSTUK I

Gezondheidsconferentie

Artikel 13

§ 1. Voor de ontwikkeling van een voorstel van een nieuwe of te herziene Vlaamse gezondheidsdoelstelling roept de Vlaamse regering een gezondheidsconferentie samen.

§ 2. De Vlaamse regering kan ook een gezondheidsconferentie samenroepen en belasten met andere dan de in § 1 bedoelde opdrachten. Deze opdrachten hebben betrekking op het preventieve gezondheidsbeleid.

– *Aangenomen.*

Artikel 14

§ 1. Elke gezondheidsconferentie wordt samengesteld door de Vlaamse regering.

§ 2. Een gezondheidsconferentie bestaat onder meer uit vertegenwoordigers van de Vlaamse regering, uit inhoudelijke deskundigen, uit vertegenwoordigers van de doelgroepen en uit vertegenwoordigers van de Logo's. Vertegenwoordigers van partnerorganisaties, organisaties met terreinwerking, individuele zorgaanbieders en instanties die gestalte kunnen geven aan het facettenbeleid kunnen deel uitmaken van een gezondheidsconferentie

Voorzitter

in functie van hun betrokkenheid bij het onderwerp en op basis van hun competenties.

– *Aangenomen.*

Artikel 15

Ter voorbereiding van een gezondheidsconferentie en voor de verdere uitwerking van de voorstellen of conclusies van een gezondheidsconferentie kan de Vlaamse regering werkgroepen oprichten.

– *Aangenomen.*

Artikel 16

De Vlaamse regering bepaalt de werkingsmodaliteiten en de eventuele financiering voor de ondersteuning van de gezondheidsconferenties en de werkgroepen, bedoeld in artikel 15.

– *Aangenomen.*

Artikel 17

§ 1. De gezondheidsconferentie, bedoeld in artikel 13, § 1, formuleert een voorstel van een nieuwe of te herziene Vlaamse gezondheidsdoelstelling. Dit voorstel bevat :

- a) de formulering van de Vlaamse gezondheidsdoelstelling zelf ;
- b) de nodig geachte preventiestrategieën om de voorgestelde Vlaamse gezondheidsdoelstelling te kunnen realiseren binnen de gestelde termijn en op een zo doelmatig mogelijke wijze ;
- c) een onderbouwde simulatie van de voor b) nodig geachte middelen, rekening houdend met de al ter beschikking gestelde middelen.

§ 2. De voorstellen van nieuwe of te herziene Vlaamse gezondheidsdoelstellingen, bedoeld in artikel 13, § 1, en de conclusies van de gezondheidsconferentie, bedoeld in artikel 13, § 2, worden voor advies voorgelegd aan de Vlaamse Gezondheidsraad.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK II**Vlaamse gezondheidsdoelstellingen****Artikel 18**

§ 1. De voorstellen van nieuwe of te herziene Vlaamse gezondheidsdoelstellingen worden, na advies door de Vlaamse Gezondheidsraad, voorgelegd aan de Vlaamse regering.

§ 2. De door de Vlaamse regering aanvaarde voorstellen van nieuwe of te herziene Vlaamse gezondheidsdoelstellingen worden ter goedkeuring voorgelegd aan het Vlaams Parlement.

– *Aangenomen.*

Artikel 19

§ 1. Alle organisaties die gesubsidieerd worden door de Vlaamse regering voor taken van preventieve gezondheidszorg, zijn ertoe gehouden hun medewerking te verlenen aan de realisatie van de Vlaamse gezondheidsdoelstellingen.

§ 2. De Vlaamse regering kan instanties die gestalte kunnen geven aan het facettenbeleid betrekken bij de realisatie van de Vlaamse gezondheidsdoelstellingen.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK III**Ondersteunende werkgroepen****Artikel 20**

§ 1. De Vlaamse regering kan ondersteunende werkgroepen oprichten buiten het kader van een gezondheidsconferentie. De taak van een ondersteunende werkgroep heeft betrekking op een welbepaald aspect van het preventieve gezondheidsbeleid.

Voorzitter

§ 2. De Vlaamse regering bepaalt desgevallend de samenstelling, de werkingsmodaliteiten en de eventuele financiering van deze werkgroepen.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK IV**Partnerorganisaties****Artikel 21**

§ 1. De Vlaamse regering kan in het kader van haar beleid inzake preventieve gezondheidszorg partnerorganisaties erkennen.

§ 2. De Vlaamse regering bepaalt de erkenningsvoorwaarden, de regels inzake de duur van de erkenning en de regels inzake schorsing en intrekking van erkenning.

§ 3. Enkel een erkende partnerorganisatie waarmee de Vlaamse regering een beheersovereenkomst sluit, komt in aanmerking voor subsidiëring. Deze beheersovereenkomst geldt voor minimaal drie en voor maximaal vijf jaar en omvat minstens :

1° het beleidsplan voor de duurtijd van de beheersovereenkomst dat minstens de volgende gegevens bevat :

- a) de resultaatgebieden voor de uitvoering van de beheersovereenkomst ;
- b) de indicatoren met betrekking tot de resultaatgebieden om onder meer de uitvoering van de beheersovereenkomst te kunnen evalueren ;

2° de financieringsvoorwaarden en -modaliteiten, waaronder de bepaling van de subsidie-enveloppe en de mate waarin die ingevolge indexering en weddendrift evolueert.

§ 4. § 1 tot en met § 3 zijn niet van toepassing op de Vlaamse openbare instelling Kind en Gezin die van rechtswege erkend is als partnerorganisatie.

§ 5. Organisaties met een erkenning als partnerorganisatie worden niet uitgesloten van een erkenning en/of subsidiëring als organisatie met terreinwerking.

– *Aangenomen.*

Artikel 22

De partnerorganisaties bieden minstens ondersteuning aan de organisaties met terreinwerking en aan de Logo's, indien zij omwille van hun inhoudelijke deskundigheid of hun vermogen inzake het aanleveren van gegevens hiertoe een bijdrage kunnen leveren.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK V**Organisaties met terreinwerking****Artikel 23**

§ 1. De Vlaamse regering kan in het kader van haar beleid inzake preventieve gezondheidszorg organisaties met terreinwerking erkennen en/of subsidiëren.

§ 2. De Vlaamse regering bepaalt desgevallend de erkenningsvoorwaarden, de regels inzake de duur van de erkenning en de regels inzake schorsing en intrekking van erkenning.

§ 3. Enkel een organisatie met terreinwerking waarmee de Vlaamse regering een beheersovereenkomst sluit, komt in aanmerking voor subsidiëring. Deze beheersovereenkomst geldt voor maximaal vijf jaar en omvat minstens :

1° het beleidsplan voor de duurtijd van de beheersovereenkomst dat minstens de volgende gegevens bevat :

- a) de resultaatgebieden voor de uitvoering van de beheersovereenkomst ;
- b) de indicatoren met betrekking tot de resultaatgebieden om onder meer de uitvoering van de beheersovereenkomst te kunnen evalueren ;

2° de financieringsvoorwaarden en -modaliteiten, waaronder de bepaling van de subsidie-enveloppe en de mate waarin die ingevolge indexering en weddendrift evolueert.

Voorzitter

§ 4. § 1 tot en met § 3 zijn niet van toepassing op de Centra voor Leerlingenbegeleiding, de Consultatiebureaus voor het Jonge Kind en de Preventieve Zorgcentra die van rechtswege erkend zijn als organisaties met terreinwerking.

§ 5. Organisaties met een erkenning en/of subsidiëring als organisatie met terreinwerking worden niet uitgesloten van een erkenning als partnerorganisatie.

– *Aangenomen.*

Artikel 24

Organisaties met terreinwerking doen, wanneer zij voor bepaalde opdrachten of delen van opdrachten ondersteuning nodig hebben, een beroep op het aanbod van de partnerorganisaties die omwille van hun inhoudelijke deskundigheid of hun vermogen inzake het aanleveren van gegevens de gevraagde ondersteuning kunnen geven.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK VI**Individuele zorgaanbieders****Artikel 25**

De Vlaamse regering kan individuele zorgaanbieders belasten met of betrekken bij opdrachten inzake preventieve gezondheidszorg.

Hiertoe kan de Vlaamse regering nadere bepalingen uitwerken.

– *Aangenomen.*

Artikel 26

§ 1. De Vlaamse regering kan in het kader van opdrachten inzake preventieve gezondheidszorg individuele zorgaanbieders erkennen en/of subsidiëren.

§ 2. De Vlaamse regering bepaalt desgevallend de erkenningsvoorwaarden, de regels inzake de duur van de erkenning, de regels inzake schorsing en intrekking van erkenning en de subsidiëeringsvoorwaarden.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK VII**Andere besturen****Artikel 27**

§ 1. De Vlaamse regering maakt afspraken met andere betrokken besturen, namelijk :

- 1° de gemeentelijke overheden of hun vertegenwoordigers ;
- 2° de provinciale overheden of hun vertegenwoordigers ;
- 3° de Vlaamse Gemeenschapscommissie voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

§ 2. De afspraken met andere betrokken besturen hebben betrekking op :

- 1° de mogelijke samenwerking rond en/of de mogelijke delegatie van bepaalde opdrachten en verantwoordelijkheden met het oog op het ten uitvoer brengen van de initiatieven, bedoeld in artikel 5 ;
- 2° de mogelijke coördinatie van het facettenbeleid op het niveau van de in § 1 bedoelde besturen ;
- 3° de mogelijke ondersteuning van de Logo's.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK VIII**Logo's****Artikel 28**

§ 1. De Vlaamse regering belast de Logo's met opdrachten inzake het preventieve gezondheidsbeleid.

Voorzitter

Hiertoe erkent en subsidieert de Vlaamse regering de Logo's.

§ 2. De Vlaamse regering bepaalt de erkenningsvoorwaarden, de regels inzake de duur van de erkenning, de regels inzake schorsing en intrekking van erkenning.

§ 3. De Vlaamse regering bepaalt de subsidie en werkt nadere regels uit aangaande de wijze van subsidiëring.

– *Aangenomen.*

Artikel 29

Ieder Logo heeft een eigen werkgebied dat een geografisch aaneengesloten gebied vormt. Die werkgebieden worden bepaald door de Vlaamse regering.

Alle Logo's samen bestrijken het grondgebied van het Vlaamse Gewest en van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, en dit zonder overlappingsen.

– *Aangenomen.*

Artikel 30

§ 1. Tot de opdrachten van de Logo's behoort minstens het nastreven van de realisatie van de Vlaamse gezondheidsdoelstellingen binnen hun werkgebied.

§ 2. Tot de opdrachten van de Logo's behoort ook het vervullen van andere, nader te bepalen, taken inzake het preventieve gezondheidsbeleid in opdracht van de Vlaamse regering.

§ 3. Een Logo kan, binnen haar werkgebied, ook andere initiatieven nemen inzake het preventieve gezondheidsbeleid.

Het Logo zorgt ervoor dat deze initiatieven de realisatie van de in § 1 en § 2 bedoelde opdrachten niet in het gedrang brengen en niet in strijd zijn met de initiatieven en richtlijnen van de Vlaamse regering.

§ 4. Een Logo doet een beroep op het aanbod van de partnerorganisaties en de organisaties met ter-

reinwerking, die omwille van hun inhoudelijke deskundigheid of hun vermogen inzake het aanleveren van gegevens de gevraagde ondersteuning kunnen geven, wanneer ze, voor bepaalde opdrachten of delen van opdrachten, ondersteuning nodig heeft.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK IX**Bevolkingsonderzoek****Artikel 31**

§ 1. De Vlaamse regering kan initiatieven nemen om te komen tot programmatische bevolkingsonderzoeken. Deze onderzoeken betreffen georganiseerde opsporingsacties in het kader van ziektepreventie.

§ 2. Bevolkingsonderzoeken, in het kader van ziektepreventie, die niet in opdracht van de Vlaamse regering wordt uitgevoerd, vereisen een toestemming van de Vlaamse regering.

Een dergelijke toestemming kan door de Vlaamse regering verleend worden nadat minstens informatie wordt verschaft door de initiatiefnemers over :

- 1° het doel en de doelgroep van het bevolkingsonderzoek ;
- 2° de wetenschappelijke basis voor het opzetten van het bevolkingsonderzoek ;
- 3° de mogelijke schadelijke gevolgen van het gezondheidsonderzoek ;
- 4° de periode waarin het bevolkingsonderzoek is gepland ;
- 5° de beschrijving van het gezondheidsonderzoek en van de ruimten waarin het onderzoek verricht wordt ;
- 6° de communicatie met de te onderzoeken en onderzochte personen over het gezondheidsonderzoek en het bevolkingsonderzoek ;
- 7° een inschatting van de gezondheidseconomische effecten van het bevolkingsonderzoek ;

Voorzitter

8° de maatregelen die worden genomen voor de beveiliging van de verzamelde onderzoeksgegevens en voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de onderzochte personen.

§ 3. De Vlaamse regering kan aanvullende regels bepalen inzake het bevolkingsonderzoek.

§ 4. De toestemmingsvereiste, bedoeld in § 2, en de aanvullende regels, bedoeld in § 3, mogen geen afbreuk doen aan de diagnostische en therapeutische vrijheid van de beoefenaars van de gezondheidszorgberoepen in hun individuele relatie met de patiënt die klachten of symptomen heeft. Deze diagnostische en therapeutische vrijheid geldt in de mate dat die door de federale wetgeving is gewaarborgd.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK X**Gegevensuitwisseling****Artikel 32**

§ 1. De continuïteit van de individuele preventieve zorg- en dienstverlening moet verzekerd worden, onder andere door de uitwisseling van gegevens die betrekking hebben op het zorgaanbod, tussen partnerorganisaties, organisaties met terreinwerking en individuele zorgaanbieders onderling. Deze gegevensuitwisseling is noodzakelijk voor de uitbouw en werking van een operationeel informatiesysteem.

§ 2. Logo's, partnerorganisaties, organisaties met terreinwerking en individuele zorgaanbieders moeten enerzijds onderling en anderzijds met de Vlaamse overheid gegevens uitwisselen die noodzakelijk zijn voor de uitbouw en werking van een epidemiologisch informatiesysteem om beleidsvoering zo veel mogelijk wetenschappelijk te onderbouwen.

§ 3. Met betrekking tot § 1 en § 2, bepaalt de Vlaamse regering, na advies van de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer, nadere regels.

– *Aangenomen.*

Artikel 33

§ 1. De Vlaamse regering kan, in het kader van de gegevensuitwisseling, bedoeld in artikel 32, de Logo's, de partnerorganisaties, de organisaties met terreinwerking en de individuele zorgaanbieders verplichten om voor hun eigen identificatie gebruik te maken van een identificatiecode, die respectievelijk het Logo, de partnerorganisatie, de organisatie met terreinwerking en de individuele zorgaanbieder op een eenvormige en unieke manier vereenzelvigt.

§ 2. Aan partnerorganisaties, organisaties met terreinwerking en individuele zorgaanbieders kan bovendien in het kader van de gegevensuitwisseling, bedoeld in artikel 32, en na advies van de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer, een gelijkaardig systeem opgelegd worden voor de identificatie van de personen, bedoeld in artikel 9 tot en met 11.

– *Aangenomen.*

Artikel 34

De gegevensuitwisseling, bedoeld in artikel 32 en 33, moet gebeuren in overeenstemming met de regelgeving aangaande de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK XI**Collectieve gezondheidsovereenkomst****Artikel 35**

De Vlaamse regering kan een collectieve gezondheidsovereenkomst sluiten met partnerorganisaties, organisaties met terreinwerking of andere organisaties of instanties die een bijdrage kunnen leveren aan het preventieve gezondheidsbeleid.

– *Aangenomen.*

Voorzitter

TITEL IV

Verantwoordingsplicht en toezicht

Artikel 36

Alle Logo's, partnerorganisaties, organisaties met terreinwerking en individuele zorgaanbieders, die door de Vlaamse regering erkend en/of gesubsidieerd worden voor opdrachten inzake preventieve gezondheidszorg, moeten verantwoording afleggen en zijn onderworpen aan een toezicht.

De Vlaamse regering kan hiertoe nadere regels bepalen.

– *Aangenomen.*

Artikel 37

De subsidies die de Vlaamse regering toekent aan Logo's, partnerorganisaties, organisaties met terreinwerking of individuele zorgaanbieders, voor opdrachten binnen het kader van dit decreet, kunnen enkel aangewend worden voor de uitvoering van deze opdrachten.

– *Aangenomen.*

Artikel 38

§ 1. Om dubbele financiering van een zelfde activiteit te vermijden en onder voorbehoud van de toepassing van artikel 36, zijn alle Logo's, partnerorganisaties en organisaties met terreinwerking, die door de Vlaamse regering gesubsidieerd worden voor opdrachten inzake preventieve gezondheidszorg, op eenvoudig verzoek van de Vlaamse regering gehouden tot het kenbaar maken van alle andere financiële middelen dan die welke verkregen zijn in het kader van dit decreet. Alle stavingsstukken moeten op eenvoudig verzoek ter beschikking gesteld kunnen worden.

§ 2. Tenzij dubbele financiering van een zelfde activiteit wordt aangetoond, worden de buiten dit decreet verworven financiële middelen niet in mindering gebracht van de subsidies, verkregen via dit decreet.

§ 3. Het aanleggen van reserves kan worden toegestaan. De Vlaamse regering bepaalt hiertoe nadere regels.

– *Aangenomen.*

TITEL V

Initiatieven met betrekking tot exogene factoren

HOOFDSTUK I

Initiatieven met betrekking tot fysieke, ruimtelijke en materiële omgevingsfactoren

AFDELING I

Initiatieven met betrekking tot biotische factoren

ONDERAFDELING I

Initiatieven om schadelijke effecten, veroorzaakt door biotische factoren, te voorkomen

Artikel 39

§ 1. De Vlaamse regering beoogt schadelijke effecten, veroorzaakt door biotische factoren, te voorkomen bij de mens.

§ 2. Ze kan met betrekking tot biotische factoren die een potentieel gevaar vormen voor de volksgezondheid, initiatieven nemen ter voorkoming van infecties, allergieën of intoxicaties. Die maatregelen moeten gemotiveerd worden.

– *Aangenomen.*

Artikel 40

Onverminderd de bevoegdheden van officieren van de gerechtelijke politie en van de burgemeester, houden de ambtenaren die de Vlaamse regering aanduidt, ieder voor zijn opdracht, toezicht op de naleving van artikel 39.

– *Aangenomen.*

Voorzitter**Artikel 41**

§ 1. Binnen de bevoegdheden die aan hen toegewezen zijn overeenkomstig artikel 40, kunnen de in artikel 40 bedoelde ambtenaren, mondelinge of schriftelijke raadgevingen, aanmaningen en bevelen geven.

§ 2. De in artikel 40 bedoelde ambtenaren stellen de overtredingen vast door middel van processen-verbaal die bewijskracht hebben tot het tegendeel bewezen is. Een afschrift van het proces-verbaal wordt per aangetekende brief ter kennis gebracht van de overtreder binnen vijf werkdagen na de vaststelling van de overtreding. De postdatum geldt hiervoor als bewijs. Ook wordt een afschrift van het proces-verbaal schriftelijk ter kennis gebracht van de administratie.

§ 3. Binnen de perken van hun opdracht en voorzover dat noodzakelijk wordt geacht, hebben de in artikel 40 bedoelde ambtenaren, op elk ogenblik van de dag of van de nacht, zonder voorafgaande verwittiging, vrije toegang tot alle plaatsen waaruit het risico op de effecten, bedoeld in artikel 39, § 2, kan voortkomen.

§ 4. Binnen de perken van hun opdracht en voorzover dat noodzakelijk wordt geacht, mogen de in artikel 40 bedoelde ambtenaren :

- elk onderzoek, elke controle en elke enquête instellen, alsook alle inlichtingen inwinnen die zij nodig achten ;
- bij de uitoefening van hun ambt de bijstand van de lokale of federale politie vorderen.

§ 5. De burgemeesters, met uitzondering van de burgemeesters van gemeenten van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, en de krachtens artikel 40 aangeduide ambtenaren kunnen de gehele of gedeeltelijke stillegging of sluiting bevelen van de plaats, ruimte, inrichting of installatie die de oorzaak kan zijn van de besmetting, wanneer zij vaststellen dat de opgelegde maatregelen niet nageleefd worden, wanneer de bevelen of aanmaningen, bedoeld in § 1, niet opgevolgd worden of wanneer er een dreigend of ernstig gevaar bestaat voor de volksgezondheid.

§ 6. Als niet onmiddellijk gevolg wordt gegeven aan de maatregelen, bedoeld in artikel 39, § 2, en de aanmaningen en bevelen, bedoeld in § 5, kunnen de krachtens artikel 40 aangeduide ambtenaren of de burgemeesters, bedoeld in § 5, de nodige maatregelen ambtshalve uitvoeren of doen uitvoeren.

§ 7. Alle maatregelen, bevelen, stilleggingen of sluitingen, bedoeld in § 1, § 5 en § 6, moeten gemotiveerd worden.

– *Aangenomen.*

Artikel 42

De gemeentelijke en provinciale overheden, met uitzondering van de gemeenten van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, moeten hun medewerking verlenen aan de uitvoering van artikel 39 en 40.

– *Aangenomen.*

Artikel 43

§ 1. Om bepaalde infecties te voorkomen, stelt de Vlaamse regering een vaccinatieschema op dat de aanbevolen vaccinaties weergeeft voor de bevolking, en informeert ze de vaccinatoren en de bevolking hierover.

§ 2. De Vlaamse regering neemt initiatieven om de vaccinatiegraad van de bevolking zo hoog mogelijk te maken.

§ 3. De vaccinatoren moeten meewerken aan een door de Vlaamse regering te bepalen registratiesysteem.

§ 4. De Vlaamse regering kan bepalen in welke omstandigheden andere vaccins of andere vaccinatietijdstippen worden aanbevolen dan diegene die aangegeven worden in het vaccinatieschema, bedoeld in § 1.

– *Aangenomen.*

Voorzitter**ONDERAFDELING II**

Initiatieven om uitbreiding van schadelijke effecten, veroorzaakt door biotische factoren, tegen te gaan

Artikel 44

§ 1. De Vlaamse regering beoogt uitbreiding van schadelijke effecten, veroorzaakt door biotische factoren, tegen te gaan bij de mens.

§ 2. Ze kan, met betrekking tot biotische factoren die een potentieel gevaar vormen voor de volksgezondheid, initiatieven nemen om een verspreiding van infecties tegen te gaan.

§ 3. In elk geval neemt de Vlaamse regering het initiatief :

1° tot het bepalen van de door biotische factoren veroorzaakte infecties die gemeld moeten worden om maatregelen te kunnen nemen om uitbreiding van infecties tegen te gaan ;

2° tot aanduiding van de ambtenaren-artsen die bevoegd zijn tot het nemen van maatregelen om uitbreiding van infecties tegen te gaan, onder voorbehoud van de verantwoordelijkheden van partnerorganisaties, organisaties met terreinwerking en individuele zorgaanbieders ;

3° tot aanduiding van de ambtenaren die belast zijn met het toezicht op de naleving van artikel 44, § 2 en § 3, 2°, artikel 45, § 3, artikel 47 en artikel 48, onverminderd de bevoegdheden van de officieren van gerechtelijke politie.

– *Aangenomen.*

Artikel 45

§ 1. De Vlaamse regering bepaalt, na advies van de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer, de procedure van melding, de inhoud en de vorm van de melding, alsook de wijze van verwerking van de melding.

In principe is de melding, bedoeld in het eerste lid, naamloos. Met het oog op de uitvoering van artikel 44, § 2, bepaalt de Vlaamse regering, na advies van de Commissie van de Bescherming van de Per-

soonlijke Levenssfeer, de omstandigheden waarin de identiteit moet worden meegedeeld.

§ 2. De gemelde gegevens worden aangewend met het oog op het nemen van initiatieven, als bedoeld in artikel 44, § 2, en in het bijzonder met het oog op het nemen van de maatregelen, als bedoeld in artikel 44, § 3, 2°.

Deze gegevens kunnen ook worden verwerkt voor statistische of beleidsondersteunende doeleinden voorzover de identiteit van de betrokkenen niet achterhaald kan worden.

Deze gegevens worden voor geen andere doeleinden gebruikt dan voor die welke vermeld zijn in het eerste en tweede lid.

§ 3. De verplichting tot melding geldt voor de handelende arts, het hoofd van een laboratorium van klinische biologie en de arts, belast met het medisch toezicht in scholen, bedrijven, voorzieningen waar kinderen en jongeren verblijven, rust- en verzorgingstehuizen en rustoorden voor bejaarden.

– *Aangenomen.*

Artikel 46

De ambtenaren-artsen en de ambtenaren, bedoeld in artikel 44, § 3, 2° en 3° :

1° nemen, zo nodig, contact op met andere binnenlandse, buitenlandse of internationale terzake bevoegde gezondheidsautoriteiten om de verspreiding van infecties tegen te gaan ;

2° hebben, binnen de perken van hun opdracht en voorzover dat noodzakelijk wordt geacht, van vijf uur 's morgens tot negen uur 's avonds vrije toegang tot alle plaatsen en ruimten waar een mogelijke besmettingsbron werd vastgesteld of wordt vermoed van een besmettelijke ziekte die een bijzonder gevaar vormt voor de volksgezondheid. Tussen negen uur 's avonds en vijf uur 's morgens is deze toegang beperkt tot collectieve inrichtingen waar personen overnachten.

3° mogen binnen de perken van hun opdracht en voorzover dat noodzakelijk wordt geacht :

a) elk onderzoek, elke controle en elke enquête instellen, alsook alle inlichtingen inwinnen die zij nodig achten om zich ervan te verge-

Voorzitter

wissen dat de decreets- en reglementsbe-
palingen worden nageleefd ;

- b) bij de uitoefening van hun ambt de bijstand
van de lokale of federale politie vorderen.

– *Aangenomen.*

Artikel 47

§ 1. De ambtenaren-artsen, bedoeld in artikel 44,
§ 3, 2°, kunnen :

- 1° personen die aangetast zijn door een dergelijke
infectie en die een bijzonder gevaar van besmet-
ting vormen voor andere personen, verplichten
een gepaste medische behandeling te volgen om
die besmettelijkheid te bestrijden en/of het
bevel geven tot tijdelijke afzondering van deze
personen in een door de ambtenaren-artsen be-
paalde ziekenhuisafdeling. Die verplichte afzon-
dering verloopt zodra de patiënt niet meer be-
smettelijk is ;
- 2° personen die, na contact met een geïnfecteerde
persoon of na contact met een andere besmet-
tingsbron, mogelijk besmet zijn, en die door
contacten met anderen, al dan niet bij de uitoe-
fening van hun beroepsactiviteit, deze infectie
kunnen overdragen, onderwerpen aan medisch
onderzoek dat nodig is voor de opsporing van
besmettingsbronnen ;
- 3° personen die besmet blijken en de infectie kun-
nen overdragen, de contacten met anderen, al
dan niet bij de uitoefening van hun beroepsacti-
viteit, verbieden zolang zij hierdoor een bijzon-
der gevaar betekenen voor de volksgezond-
heid ;
- 4° de nodige ruimten in ziekenhuizen opeisen voor
de opname en de afzondering van personen die
besmet zijn of bij wie een ernstige besmetting
wordt vermoed ;
- 5° de ontsmetting bevelen van voorwerpen en lo-
kalen die besmet zijn ;
- 6° de behandeling, de afzondering of het doden
bevelen van dieren die een besmettingsgevaar
betekenen voor de mens, met uitzondering van
het besmettingsgevaar door consumptie van
deze dieren.

§ 2. De maatregelen, bedoeld in § 1, 1° en 3°, kun-
nen enkel uitgevoerd worden nadat de betrokken
ambtenaar-arts overleg heeft gepleegd met de be-
handelende artsen.

§ 3. De ambtenaar-arts, die de maatregelen, be-
doeld in § 1, 1° en 3°, genomen heeft, deelt aan de
betrokkene schriftelijk minstens de volgende gege-
vens mee :

1° de inhoud van de maatregel ;

2° de motivering van de maatregel ;

3° de naam, functie en standplaats van de betrok-
ken ambtenaar-arts ;

4° de vermelding van de mogelijkheid om beroep
aan te tekenen ;

5° de beroepsprocedure ;

6° de wijze van evaluatie van de genomen maatre-
gel, de duur ervan, alsook de wijze van een
eventuele aanpassing van de maatregel.

De elementen, bedoeld in 1°, 2° en 5°, worden aan
de betrokkene ook mondeling toegelicht.

– *Aangenomen.*

Artikel 48

Iedere betrokkene heeft de plicht de aangeduide
ambtenaren-artsen, bedoeld in artikel 44, § 3, 2°, en
de aangeduide ambtenaren, bedoeld in artikel 44,
§ 3, 3°, de aanvullende informatie mee te delen die
ze noodzakelijk achten voor het nemen van de aan
de situatie aangepaste maatregelen.

– *Aangenomen.*

Artikel 49

§ 1. Als de verplichtingen, vermeld in artikel 45,
§ 3, artikel 47, § 1, en artikel 48 niet worden nage-
leefd, zijn de aangeduide ambtenaren die met het
toezicht belast zijn, bevoegd om een proces-verbaal
op te stellen. Hun processen-verbaal hebben be-
wijskracht tot het tegendeel bewezen is. Een af-
schrift van hun proces-verbaal wordt de betrokke-
ne binnen vijf werkdagen aangetekend toege-
stuurd.

Voorzitter

§ 2. Ten aanzien van natuurlijke personen zie zich bevinden op het grondgebied van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, zijn de artikelen 46 tot en met 49, § 1, enkel van toepassing op deze personen die vrijwillig beroep hebben gedaan op een voorziening die wegens haar organisatie beschouwd moet worden als uitsluitend ressorterend onder de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap.

– *Aangenomen.*

Artikel 50

De individuele zorgaanbieder heeft de plicht tegenover de besmette persoon die hij behandelt, om hem in te lichten over de ziekte of infectie, de potentiële gevaren en de besmettingsgraad voor de omgeving. Dat stelt de besmette persoon in staat zijn verantwoordelijkheid, bedoeld in artikel 8, op te nemen.

Ten aanzien van de individuele zorgaanbieder in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, geldt deze verplichting enkel voor die zorgaanbieder die op vrijwillige basis is toegetreden tot een verband dat zelf georganiseerd is op een zodanige wijze dat blijkt gegeven wordt van een band met de Vlaamse Gemeenschap.

– *Aangenomen.*

AFDELING II

Initiatieven met betrekking tot fysische
of chemische factoren

Artikel 51

De Vlaamse regering kan initiatieven nemen voor de preventie van aandoeningen, veroorzaakt door fysische of chemische factoren. Die factoren situeren zich zowel binnen gebouwen als er buiten.

– *Aangenomen.*

Artikel 52

§ 1. De Vlaamse regering richt zich in haar beleid op een duurzame ontwikkeling en kan daartoe, na bespreking in het Vlaams Parlement, streefwaarden vastleggen in water, lucht, bodem of mens.

§ 2. De Vlaamse regering legt, na bespreking in het Vlaams Parlement over de maatschappelijke aanvaardbaarheid van gezondheidsschade door fysische en chemische factoren, de grenswaarden in de mens vast.

– *Aangenomen.*

Artikel 53

§ 1. Afgezien van de maatregelen die bepaald zijn in de bestaande milieuwetgeving, kan de Vlaamse regering de bevolking, en in het bijzonder risicogroepen, informeren en maatregelen nemen om de blootstelling te beperken en de volksgezondheid te beschermen bij overschrijding van de door de Vlaamse regering bepaalde grenswaarden in de mens van factoren waarvan de schadelijke invloed op de gezondheid bewezen is of waarschijnlijk is op basis van wetenschappelijk onderbouwde gegevens.

§ 2. Voor de waarschijnlijke maar niet bewezen effecten, bedoeld in § 1, worden de maatregelen afgewogen tegen onder meer de waarschijnlijkheid van optreden van de vermoede effecten, de ernst van de verwachte effecten, de grootte van de blootgestelde populatie en de verwachte maatschappelijke impact van de effecten en/of maatregelen.

– *Aangenomen.*

Artikel 54

§ 1. De Vlaamse regering kan een netwerk oprichten voor de bewaking van de in de mens gemeten blootstelling en/of voor de bewaking van de effecten van fysische en chemische factoren op de bevolking, met de bedoeling maatregelen te kunnen nemen om de volksgezondheid te beschermen.

§ 2. De Vlaamse regering neemt minstens maatregelen voor de ontwikkeling en uitvoering van een programma voor biomonitoring.

Voorzitter

§ 3. Ter uitvoering van § 1, kan de Vlaamse regering een fonds oprichten en bepaalt ze de werking en de omvang en de wijze van financiering ervan. Hiertoe kan een verplichte financiële bijdrage opgelegd worden ten laste van bedrijven en/of burgers die medeverantwoordelijk zijn voor de aanwezigheid van fysische of chemische factoren die schadelijk zijn voor de gezondheid.

– *Aangenomen.*

Artikel 55

De Vlaamse regering neemt initiatieven die, met betrekking tot de fysische of chemische factoren, een facettenbeleid vergemakkelijken of mogelijk maken, en dit minstens met betrekking tot verzorgingsvoorzieningen, waterrecreatie, mobiliteit en huisvesting.

– *Aangenomen.*

AFDELING III

Initiatieven met betrekking tot ruimtelijke en materiële factoren

Artikel 56

De Vlaamse regering kan, in het kader van haar facettenbeleid, initiatieven nemen met betrekking tot materiële en ruimtelijke factoren. Die initiatieven hebben onder meer betrekking op :

- 1° het plannen of inrichten van de materiële en ruimtelijke omgeving om de levenskwaliteit te bevorderen en/of schade aan de gezondheid te voorkomen ;
- 2° het opsporen van materiële en ruimtelijke factoren die een bedreiging vormen voor de gezondheid.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK II

Initiatieven met betrekking tot leefstijlfactoren

Artikel 57

De Vlaamse regering neemt initiatieven tot het bevorderen van lichaamsbeweging die bijdraagt tot de gezondheid. Die initiatieven hebben onder meer betrekking op :

- 1° het aanzetten tot gezonde vormen van lichaamsbeweging om bewegingsarmoede te bestrijden en/of om letsels of andere vormen van gezondheidsschade te voorkomen ;
- 2° het opsporen van bedreigingen voor de gezondheid door gebrek aan lichaamsbeweging of door ongezonde vormen van lichaamsbeweging.

– *Aangenomen.*

Artikel 58

De Vlaamse regering neemt initiatieven tot het bevorderen van gezonde eetgewoonten. Die initiatieven hebben onder meer betrekking op :

- 1° het aanzetten tot gezonde eetgewoonten om een normale ontwikkeling en een normaal functioneren van de persoon toe te laten en/of gezondheidsschade te voorkomen ;
- 2° het opsporen van bedreigingen voor de gezondheid, te wijten aan ongezonde eetgewoonten.

– *Aangenomen.*

Artikel 59

De Vlaamse regering neemt initiatieven tot het voorkomen van ongevallen. Die initiatieven hebben onder meer betrekking op het aanzetten tot veilig gedrag, zowel in de publieke als in de private sfeer.

– *Aangenomen.*

Voorzitter

– *Aangenomen.*

Artikel 60

De Vlaamse regering neemt initiatieven tot het bevorderen van een gezond gebit. Die initiatieven hebben onder meer betrekking op :

- 1° het aanzetten tot een goede gebitsverzorging ;
- 2° het opsporen van bedreigingen voor een gezond gebit.

– *Aangenomen.*

Artikel 61

De Vlaamse regering neemt initiatieven tot het bevorderen van de seksuele gezondheid. Die initiatieven hebben onder meer betrekking op :

- 1° het aanzetten tot een huidig of toekomstig gezond seksueel gedrag ;
- 2° het opsporen van bedreigingen voor de gezondheid door seksueel gedrag.

– *Aangenomen.*

Artikel 62

De Vlaamse regering neemt initiatieven tot het bevorderen van een adequate stresshantering. Die initiatieven hebben onder meer betrekking op het voorkomen of beperken van stress en/of het beter leren omgaan ermee.

– *Aangenomen.*

Artikel 63

De Vlaamse regering neemt initiatieven tot het voorkomen of beperken van gezondheidsschade door middelengebruik en gokken. Die initiatieven hebben onder meer betrekking hebben op :

- 1° het voorkomen van problematisch middelengebruik of problematisch gokken ;
- 2° het opsporen van problematisch middelengebruik of problematisch gokken.

HOOFDSTUK III

Initiatieven met betrekking tot de sociale omgevingsfactoren

Artikel 64

De Vlaamse regering kan initiatieven nemen om een gezondheidsbevorderende sociale omgeving te ondersteunen en om bedreigende factoren in de sociale omgeving tegen te gaan. Die initiatieven kunnen betrekking hebben op :

- 1° de schoolomgeving ;
- 2° de werkomgeving ;
- 3° de leefomgeving.

– *Aangenomen.*

TITEL VI

Initiatieven met betrekking tot endogene factoren

HOOFDSTUK I

Initiatieven met betrekking tot genetische factoren

Artikel 65

De Vlaamse regering neemt initiatieven om gezondheidsschade door genetische factoren te voorkomen of te beperken. Die initiatieven hebben onder meer betrekking op :

- 1° het aanbieden van de mogelijkheid tot opsporing van dragerschap van genetische aandoeningen met het oog op het voorkomen van aandoeningen bij nakomelingen :
 - a) bij de personen, bedoeld in artikel 8, als zij erom vragen en als er een verhoogd risico bestaat ;
 - b) bij vooraf omschreven bevolkingsgroepen ;
- 2° het aanbieden van de mogelijkheid tot opsporing van de aanleg voor genetisch bepaalde

Voorzitter

ziekten en aandoeningen met het oog op het voorkomen of beperken van gezondheidsschade bij de onderzochte personen.

– *Aangenomen.*

1° het voorkomen van kanker door in te grijpen op determinanten en bronnen van gevaar of bedreigende factoren ;

2° het opsporen van kanker in een zo vroeg mogelijk stadium.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK II

Initiatieven met betrekking tot verworven factoren

Artikel 66

De Vlaamse regering neemt initiatieven om gezondheidsschade door verworven factoren te voorkomen of te beperken. Die initiatieven hebben onder meer betrekking op het opsporen van risico's met betrekking tot verworven factoren ter voorkoming van sommige ziekten en aandoeningen, bedoeld in artikel 67 tot en met artikel 72.

– *Aangenomen.*

Artikel 69

De Vlaamse regering neemt initiatieven ter preventie van psychische aandoeningen. Die initiatieven kunnen betrekking hebben op :

1° het voorkomen van psychische aandoeningen door in te grijpen op determinanten en bronnen van gevaar of bedreigende factoren ;

2° het opsporen van psychische aandoeningen in een zo vroeg mogelijk stadium.

– *Aangenomen.*

TITEL VII

Initiatieven, gericht op specifieke ziekten en aandoeningen

Artikel 67

De Vlaamse regering neemt initiatieven ter preventie van hart- en vaatziekten. Die initiatieven kunnen betrekking hebben op :

1° het voorkomen van hart- en vaatziekten door in te grijpen op determinanten en bronnen van gevaar of bedreigende factoren ;

2° het opsporen van hart- en vaatziekten in een zo vroeg mogelijk stadium.

– *Aangenomen.*

Artikel 70

De Vlaamse regering neemt initiatieven ter preventie van aangeboren aandoeningen. Die initiatieven kunnen betrekking hebben op :

1° het voorkomen van aangeboren aandoeningen door in te grijpen op determinanten en bronnen van gevaar of bedreigende factoren ;

2° het aanbieden van de mogelijkheid tot het opsporen van aangeboren aandoeningen, die al dan niet genetisch bepaald zijn, in een zo vroeg mogelijk stadium.

– *Aangenomen.*

Artikel 71

De Vlaamse regering neemt initiatieven ter preventie van zintuiglijke en ontwikkelingsstoornissen. Die initiatieven kunnen betrekking hebben op :

1° het voorkomen van zintuiglijke en ontwikkelingsstoornissen door in te grijpen op determi-

Artikel 68

De Vlaamse regering neemt initiatieven ter preventie van kanker. Die initiatieven kunnen betrekking hebben op :

Voorzitter

nanten en bronnen van gevaar of bedreigende factoren ;

2° het opsporen van zintuiglijke en ontwikkelingsstoornissen in een zo vroeg mogelijk stadium.

– *Aangenomen.*

Artikel 72

De Vlaamse regering kan initiatieven nemen ter preventie van andere ziekten of aandoeningen dan die welke bedoeld zijn in artikelen 67 tot 71.

– *Aangenomen.*

TITEL VIII

Wetenschappelijke onderbouwing

Artikel 73

De initiatieven en maatregelen, bedoeld in artikel 39 tot en met artikel 72, worden genomen op basis van wetenschappelijk onderbouwde gegevens en zijn gericht op het behalen van gezondheidswinst op Vlaams bevolkingsniveau.

– *Aangenomen.*

TITEL IX

Initiatieven met betrekking tot specifieke leeftijdscategorieën of ontwikkelingsfasen

Artikel 74

De Vlaamse regering kan, ter uitvoering van artikel 6, initiatieven nemen die zich onder meer richten tot zwangere vrouwen, jonge kinderen, schoolgaanden, beroepsactieven en/of ouderen.

– *Aangenomen.*

Artikel 75

De maatregelen, genomen ter uitvoering van het decreet van 29 mei 1984 betreffende Kind en

Gezin en het decreet van 1 december 1998 betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding, die betrekking hebben op de preventieve gezondheidszorg moeten in overeenstemming zijn met de bepalingen van dit decreet en zijn uitvoeringsbesluiten.

– *Aangenomen.*

TITEL X

Sancties

HOOFDSTUK I

Administratieve sancties

AFDELING I

Administratieve geldboete

Artikel 76

§ 1. Er kan een administratieve geldboete van 100 tot 100.000 euro opgelegd worden aan iedereen die een van de volgende verplichtingen niet naleeft :

- 1° toestemming krijgen voor een bevolkingsonderzoek, zoals bedoeld in artikel 31, § 2 ;
- 2° gegevens uitwisselen in het kader van het epidemiologisch informatiesysteem, zoals bedoeld in artikel 32, § 2 ;
- 3° een identificatiecode gebruiken voor de gegevensuitwisseling, zoals bedoeld in artikel 33 ;
- 4° zich verantwoorden of zich onderwerpen aan een toezicht, zoals bedoeld in artikel 36 ;
- 5° meewerken aan het registratiesysteem, zoals bedoeld in artikel 43, § 3 ;
- 6° infectieziekten melden, zoals bedoeld in artikel 45, § 3 ;
- 7° aanvullende informatie meedelen aan de ambtenaar-arts en de ambtenaar, zoals bedoeld in artikel 48.

§ 2. Het bedrag van de opgelegde administratieve geldboete wordt door de administratie soeverein bepaald, rekening houdend met de ernst van de inbreuken op de bepalingen.

Voorzitter

§ 3. Deze geldboete kan pas opgelegd worden nadat :

- 1° de betrokkene van de administratie een schriftelijke aanmaning heeft ontvangen om zich in regel te stellen ;
- 2° de betrokkene in kwestie zich niet in regel heeft gesteld binnen de door de administratie bepaalde termijn ;
- 3° de betrokkene werd uitgenodigd om gehoord te worden door de administratie.

§ 4. De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels voor het opleggen en het betalen van de administratieve geldboete. Ze wijst de ambtenaren aan die de geldboete kunnen opleggen.

§ 5. Indien een geldboete niet betaald wordt, wordt de geldboete bij dwangbevel ingevorderd. De Vlaamse regering wijst de ambtenaren aan die een dwangbevel kunnen geven en uitvoerbaar verklaren. Een dwangbevel wordt betekend bij deurwaardersexploot met bevel tot betaling.

§ 6. De vordering tot voldoening van een administratieve geldboete verjaart na verloop van vijf jaar, te rekenen vanaf de dag waarop ze is ontstaan. De verjaring wordt gestuit op de wijze en onder de voorwaarden, bepaald in artikel 2244 en volgende van het Burgerlijk Wetboek.

– *Aangenomen.*

AFDELING II**Inhouding of terugvordering van subsidies****Artikel 77**

§ 1. De subsidie kan geheel of gedeeltelijk ingehouden of teruggevorderd worden als :

- 1° geen bijzondere aandacht wordt besteed aan de bevolkingsgroepen en de toegankelijkheid, zoals bedoeld in artikel 7 ;
- 2° geen medewerking wordt verleend aan de realisatie van de gezondheidsdoelstellingen, zoals bedoeld in artikel 19, § 1 ;

3° het Logo niet handelt conform artikel 30, § 3, tweede lid ;

4° de subsidies worden aangewend voor andere opdrachten dan die welke bedoeld worden in artikel 37 ;

5° de verplichting tot het kenbaar maken van andere financiële middelen, zoals bedoeld in artikel 38, § 1, niet wordt nageleefd.

§ 2. Het bedrag van de inhouding of terugvordering van de subsidie wordt door de administratie soeverein bepaald, rekening houdend met de ernst van de inbreuken op die bepalingen.

§ 3. De inhouding of terugvordering van de subsidie kan pas uitgevoerd worden nadat :

- 1° de betrokkene van de administratie een schriftelijke aanmaning heeft ontvangen om zich in regel te stellen ;
- 2° de betrokkene in kwestie zich niet in regel heeft gesteld binnen de door de administratie bepaalde termijn ;
- 3° de betrokkene werd uitgenodigd om gehoord te worden door de administratie.

– *Aangenomen.*

AFDELING III**Schorsing of intrekking van de erkenning****Artikel 78**

§ 1. Een erkenning van een Logo, een partnerorganisatie, een organisatie met terreinwerking of een individuele zorgaanbieder kan geschorst of ingetrokken worden als ze niet of niet meer voldoen aan de verplichtingen die voortvloeien uit dit decreet.

§ 2. Een erkenning kan pas geschorst of ingetrokken worden nadat :

- 1° de betrokkene van de administratie een schriftelijke aanmaning heeft ontvangen om zich in regel te stellen ;
- 2° de betrokkene in kwestie zich niet in regel heeft gesteld binnen de door de administratie bepaalde termijn ;

Voorzitter

– *Aangenomen.*

3° de betrokkene werd uitgenodigd om gehoord te worden door de administratie.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK II

Strafsancties

Artikel 79

Onverminderd de toepassing van de in het Strafwetboek gestelde straffen, worden gestraft met een geldboete van 1 tot 500 euro en met een gevangenisstraf van acht dagen tot zes maanden of met een van deze straffen alleen :

- 1° degenen die geen gevolg geven aan de dwangmaatregelen, bedoeld in artikel 41, § 1, § 5 en § 6, en artikel 47, of die de uitvoering of naleving ervan verhinderen of belemmeren ;
- 2° degenen die de toegang, bedoeld in artikel 41, § 3, en in artikel 46, 2°, verhinderen of belemmeren ;
- 3° degenen die de uitoefening van de bevoegdheden van de ambtenaar verhinderen of belemmeren of die de ambtenaar verhinderen of belemmeren bij de uitvoering van artikel 41, § 4 en 46, 3° ;
- 4° degenen die de beslissing na beroep, vermeld in artikel 81, § 3, niet uitvoeren of niet naleven, of die de uitvoering of de naleving ervan verhinderen of belemmeren.

TITEL XI

Beroepsprocedures

HOOFDSTUK I

Beroepsprocedure bij de Vlaamse Adviesraad voor de erkenning van verzorgingsvoorzieningen

Artikel 80

§ 1. Met betrekking tot de Logo's, de partnerorganisaties, en desgevallend de organisaties met terreinwerking en de individuele zorgaanbieders, regelt de Vlaamse regering de procedure inzake erkenning en inzake schorsing en intrekking van de erkenning.

§ 2. De Vlaamse Adviesraad inzake erkenning van verzorgingsvoorzieningen, opgericht bij het decreet van 20 december 1996 houdende oprichting van een Vlaamse Gezondheidsraad en van een Vlaamse Adviesraad inzake erkenning van verzorgingsvoorzieningen, geeft advies met betrekking tot bezwaar- of verweermiddelen die in het kader van deze procedures ingediend worden bij een voornemen tot weigering, schorsing of intrekking van erkenning.

– *Aangenomen.*

Voorzitter**HOOFDSTUK II****Beroepsprocedure bij een beroepscollege****Artikel 81**

§ 1. Tegen de maatregelen, bedoeld in artikel 47, § 1, 1° en 3°, kan de betrokkene beroep aantekenen met een gemotiveerde en aangetekende brief bij een door de Vlaamse regering aangesteld beroepscollege, op het adres van de administratie. Dit beroep is niet opschortend.

§ 2. Het beroepscollege bestaat uit drie onafhankelijke leden die deskundig zijn op het vlak van besmettelijke ziekten. De leden van dit beroepscollege mogen niet tewerkgesteld zijn bij de administratie en mogen niet betrokken zijn bij de behandeling van de patiënt.

§ 3. Het beroepscollege doet een bindende uitspraak binnen tien werkdagen na ontvangst van het beroep. Wanneer er binnen die termijn geen beslissing genomen wordt, vervalt de maatregel.

Het beroepscollege betekent zijn uitspraak over het beroep aan de betrokkene met een aangetekende brief en bezorgt een afschrift van de uitspraak aan de betrokken ambtenaar-arts.

§ 4. De Vlaamse regering werkt de beroepsprocedure nader uit, onder meer inzake de samenstelling van het beroepscollege en inzake de wijze van vergoeding van het beroepscollege.

– *Aangenomen.*

TITEL XII**Opheffings- en overgangsbepalingen****Artikel 82**

§ 1. De volgende regelingen worden opgeheven :

1° het decreet van 5 april 1995 betreffende de profylaxe van besmettelijke ziekten ;

2° het decreet van 6 juli 2001 houdende de primaire preventie van schadelijke effecten bij de mens, veroorzaakt door biologische agentia.

§ 2. In afwachting van het in werking treden van de besluiten ter uitvoering van dit decreet, blijft de terzake geldende regelgeving, die op het ogenblik van de inwerkingtreding van dit decreet van kracht is, van toepassing.

Het betreft de regelgeving met betrekking tot :

1° gezondheidspromotie ;

2° metabole aandoeningen ;

3° borstkankeropsporing ;

4° primaire preventie van schadelijke effecten bij de mens, veroorzaakt door biologische agentia ;

5° profylaxe van besmettelijke ziekten ;

6° centra voor menselijke erfelijkheid.

– *Aangenomen.*

Artikel 83

Het advies van de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer, bedoeld in artikel 32, § 3, artikel 33, § 2, en artikel 45, § 1, wordt ingewonnen tot de Vlaamse regering een eigen toezichtcommissie opricht.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de Europees-mediterrane overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de Arabische republiek Egypte, anderzijds, de bijlagen I tot VI, de protocollen 1 tot 5 en de slotakte, ondertekend in Luxemburg op 25 juni 2001

– 1813 (2002-2003) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met de Europees-mediterrane overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de Arabische republiek Egypte, anderzijds, de bijlagen I tot VI, de protocollen 1 tot 5 en de slotakte, ondertekend in Luxemburg op 25 juni 2001.

De algemene bespreking is geopend.

De heer De Ridder, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende instemming met de Europees-mediterrane overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de Arabische republiek Egypte, anderzijds, de bijlagen I tot VI, de protocollen 1 tot 5 en de slotakte, ondertekend in Luxemburg op 25 juni 2001.

Artikel 1

Dit decreet regelt gemeenschaps- en gewestaangelegenheden.

– *Aangenomen.*

Artikel 2

De Europees-mediterrane overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, ener-

zijds, en de Arabische republiek Egypte, anderzijds, de bijlagen I tot VI, de protocollen 1 tot 5 en de slotakte, ondertekend in Luxemburg op 25 juni 2001, zullen volkomen gevolg hebben.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de Stabilisatie- en Associatieovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de republiek Kroatië, anderzijds, de bijlagen I tot VIII, de protocollen 1 tot 6 en de slotakte, ondertekend in Luxemburg op 29 oktober 2001

– 1827 (2003-2004) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met de Stabilisatie- en Associatieovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de republiek Kroatië, anderzijds, de bijlagen I tot VIII, de protocollen 1 tot 6 en de slotakte, ondertekend in Luxemburg op 29 oktober 2001.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Bril, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende instemming met de Stabilisatie- en Associatieovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de republiek Kroatië, anderzijds, de bijlagen I tot VIII, de protocollen 1 tot 6 en de slotakte, ondertekend in Luxemburg op 29 oktober 2001.

Voorzitter**Artikel 1**

Dit decreet regelt gemeenschaps- en gewestaangelegenheden.

– *Aangenomen.*

Artikel 2

De Stabilisatie- en Associatieovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de republiek Kroatië, anderzijds, de bijlagen I tot VIII, de protocollen 1 tot 6 en de slotakte, ondertekend in Luxemburg op 29 oktober 2001, zullen volkomen gevolg hebben.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

VERZOEKSCHRIFT over de 's Hertogenmolens te Aarschot
– 1865 (2003-2004) – Nr. 1

Verslag

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het verslag namens de commissie voor Cultuur, Media en Sport over het verzoekschrift over de 's Hertogenmolens te Aarschot.

De heer Vermeulen, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Mevrouw Van Hecke, verslaggever, heeft het woord.

Mevrouw Mieke Van Hecke, verslaggever : Mijnheer de voorzitter, uit principe wil ik niet verwijzen naar het schriftelijk verslag. De verzoeker wou de lethargie van de overheid bij het herstellen van een monument onder de aandacht brengen. We hebben hem een timing van de acties van de dienst Landenschappen en Monumenten overgemaakt.

De voorzitter : Is het parlement het eens met de conclusies van de commissie ? (*Instemming*)

Ik zal de verzoeker hiervan in kennis stellen.

VERZOEKSCHRIFT over de ophaling, verwerking en vernietiging van dierlijke afvalstoffen
– 1870 (2003-2004) – Nr. 1

Verslag

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het verslag namens de commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening over het verzoekschrift over de ophaling, verwerking en vernietiging van dierlijke afvalstoffen.

De heer Van Looy, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

De heer Bex, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Is het parlement het eens met de conclusies van de commissie ? (*Instemming*)

Ik zal de verzoeker hiervan in kennis stellen.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Patrick Lachaert, Jacques Timmermans, Johan Malcorps en Dirk De Cock betreffende het besluit van de Vlaamse regering van 28 februari 2003 tot voorlopige vaststelling van een herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen
– 1896 (2003-2004) – Nrs. 1 en 2

Bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van de heren Patrick Lachaert, Jacques Timmermans, Johan Malcorps en Dirk De Cock betreffende het besluit van de Vlaamse regering van 28 februari 2003 tot voorlopige vaststelling van een herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen dat luidt als volgt :

Voorzitter

Het Vlaams Parlement,

– gelet op :

1° artikel 20 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening ;

2° het ontwerp tot gedeeltelijke herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, zoals voorlopig vastgesteld bij besluit van de Vlaamse regering op 28 februari 2003 ;

3° het advies van de Vlaamse Commissie voor Ruimtelijke Ordening (Vlacoro) van 14 oktober 2003, met daarin een bespreking van de uitgebrachte adviezen en de bezwaren en opmerkingen die tijdens het openbaar onderzoek werden gemaakt ;

– kan de door de Vlaamse regering voorlopig vastgestelde herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen bijtreden ;

– met betrekking tot het principieel gunstige advies van de Vlaamse Commissie voor Ruimtelijke Ordening, is het Vlaams Parlement van oordeel dat de in de conclusie geformuleerde voorwaarde en opmerkingen niet nopen tot aanpassingen van het beschikkend gedeelte van de voorlopig vastgestelde herziening :

1° de door Vlacoro geformuleerde voorwaarde dat de nu voorgestelde implementatie van de 60/40-verhouding een tijdelijke maatregel zou zijn in afwachting van de afbakening van de stedelijke gebieden, lijkt voorbij te gaan aan het feit dat die verhouding in hoofdzaak bedoeld is om precies algemene taakstellingen te bepalen ter gelegenheid van die afbakening. Het is de bedoeling dat de nieuwe implementatie van de 60/40-verhouding doorwerkt naar de vermelde taakstellingen, waarbij het anderzijds wel duidelijk is dat het 60/40-aandeel een minimumaandeel is en het 40-aandeel een maximaandaal. Dat betekent dat bij de afbakening van een stedelijk gebied zo mogelijk en zo gewenst een ruimere taakstelling kan worden geformuleerd ;

2° in verband met de opmerkingen die Vlacoro formuleert over de cijfers van de ruimtebalans bedrijventerreinen en de ruimteboekhouding, en de toepassing van de huidige

wijziging naar aard van bedrijvigheid, merkt het Vlaams Parlement op dat de huidige wijziging opgevat is als oplossing voor een specifiek knelpunt, en dat een aantal opmerkingen de reikwijdte van deze wijziging overstijgen. Het in huidige herziening geformuleerde maximum van 7000 ha bijkomende bestemde bedrijventerreinen is verbonden met de volledige ruimteboekhouding, wijzigingen terzake betekenen een herbekijken van de ruimte voor alle ruimtevragende sectoren, wat niet aan de orde is in de huidige herziening.

De bespreking is geopend.

De heer Lachaert, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)

De bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

VOORSTEL VAN BIJZONDER DECREET van de heren Kris Van Dijck, Jan Loones en Chris Vandenbroeke houdende wijziging van de gewone wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur, wat betreft de kieskringen voor de verkiezingen van het Vlaams Parlement – 1930 (2003-2004) – Nr. 1

Voorstel tot het verlenen van voorrang in commissie

De voorzitter : Dames en heren, vanmorgen heeft de heer Van Dijck bij motie van orde een voorstel gedaan tot het verlenen van voorrang in commissie aan het voorstel van bijzonder decreet van de heren Van Dijck, Loones en Vandenbroeke houdende wijziging van de gewone wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur, wat betreft de kieskringen voor de verkiezingen van het Vlaams Parlement.

De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, het is niet de bedoeling om inhoudelijk de discussiëren

Van Dijk

over het nut, het voor- of het nadeel van provinciale kieskringen. De essentie van het huidige debat is de hoogdringendheid. Die wil ik motiveren.

Over zeven maanden en acht dagen vindt de verkiezing plaats van dit Vlaams Parlement. Vandaag weet echter niemand volgens welke procedure die verkiezingen zullen plaatsvinden. Die onzekerheid is ontstaan doordat tal van partijen te kennen hebben gegeven aan die regelgeving wijzigingen te willen aanbrengen. De meerderheid van de Vlaamse partijen is bereid om dat te doen. Zeven maanden en acht dagen voor de verkiezingen geeft die onzekerheid geen blijk van behoorlijk bestuur. Ik trap een open deur in als ik zeg dat sommige staten in hun grondwet hebben opgenomen dat er 1 jaar voor de verkiezingen niet aan het kiessysteem kan worden getornd. Ik hoor u al lachen en zeggen : 'Mijnheer Van Dijk, u doet het zelf.' En dat is inderdaad die hoogdringendheid. Aangezien men iets wil wijzigen, kan deze wijziging best zo snel mogelijk plaatsvinden.

De bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen bevat een lijst van onderdelen van de kieswetgeving waarvoor het Vlaams Parlement en het Waals Parlement bevoegd zijn. Deze lijst is geen statisch gegeven : ze kan dus uitgebreid, maar ook beperkt worden.

De meerderheid van de Vlaamse partijen wil een provinciale kieskring of op zijn minst grotere kieskringen waarbij de loterij van apparentering wordt uitgeschakeld. Ze wil komen tot een provinciale kiesomschrijving. Blijkbaar wil ze die bevoegdheid aan dit Vlaams Parlement onttrekken om zeven maanden en acht dagen voor de verkiezingen aan een juridisch kluwen te beginnen. Als surplus gaat ze met de Franstalige partijen een koehandel beginnen waarbij het kartel van de MR-FDF in ruil voor zijn steun de gelegenheid zal krijgen om Brussels constitutieve autonomie te geven.

Vlaanderen heeft de staatshervorming steeds bekeken vanuit een tweeledigheid. Om Vlaamse kieskringen te installeren, gaat men van het Brussels Gewest een volwaardig gewest maken. Ik verzin dat niet, dat staat in de sterren geschreven. Ik kan me niet inbeelden dat mijn collega's in het Vlaams Parlement daar voorstander van zijn.

Vandaag lees ik in De Tijd dat minister-president Somers naar aanleiding van de financiële transfers het volgende zegt : 'We moeten blijven ijveren voor meer Vlaamse bevoegdheden.' Dat staat in schril

contrast tot wat men dreigt te doen om in Vlaanderen tot provinciale kieskringen te komen. Ik heb het gevoel dat dit Vlaams Parlement in zijn blootje dreigt te worden gezet. Als de meerderheidspartijen, ook die van de federale overheid, dan toch onderhandelen met de Franstaligen, kunnen ze misschien beter eens over ernstige zaken onderhandelen.

De N-VA wenst niet mee te doen aan deze federale recuperatie. Aan zo'n koehandel waarbij de Franstaligen kunnen beslissen hoe wij onze eigen kieskringen organiseren, doen wij niet mee. Aan zo'n spel waarbij wij blijkbaar niet bij machte zijn om onze bevoegdheden uit te oefenen, nemen wij niet deel. Daarom stel ik ook deze vraag om hoogdringendheid. Laat ons snel klaarheid scheppen.

We plaatsen dit Vlaams Parlement voor de keuze : ofwel nemen we zelf onze verantwoordelijkheid, ofwel laten we de herziening van het kiesstelsel afhangen van de FDF. Gelet op de korte periode die ons nog rest, zeven maanden en acht dagen, vraag ik dan ook dat dit voorstel van bijzonder decreet bij hoogdringendheid in de commissie zou worden behandeld.

De voorzitter : Geachte collega's, als het parlement meent dat aan dit voorstel voorrang moet worden gegeven in de commissie voor Institutionele Hervormingen, dan stel ik voor dat de andere voorstellen over hetzelfde onderwerp tegelijkertijd worden behandeld. De behandeling zou in die commissie kunnen plaatsvinden onmiddellijk na de begrotingsbespreking 2004. De discussie over de begroting zal daar in één zitting worden afgewerkt. Dit houdt in dat de voorstellen begin december kunnen worden besproken.

De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, het is nu 5 november 2003, half acht 's avonds. We zijn minder dan zes maanden verwijderd van de ontbinding van dit parlement. Er wordt nu gesproken over het wijzigen van het kiessysteem. In geen enkele beschaafde democratie gebeurt dit.

De Raad van Europa heeft 2 jaar geleden een resolutie goedgekeurd waarin staat dat er een code van goede praktijken is. Die houdt in dat 1 jaar voor de verkiezingen het kiessysteem niet wordt gewijzigd. Wij zouden dit nu wel doen. Dit is pure manipulatie ! Dat is een democratie onwaardig.

Van Rompuy

Ik begrijp de houding van de heer Van Dijk. Iedereen weet dat er een akkoord is tussen de heer De Gucht en de heer Bourgeois. In ruil voor de overheidsdotatie zal de N-VA hier de go-between spelen om provinciale kieskringen in het Vlaams Parlement aan de orde te brengen. Het siert de heer Bourgeois dat hij dit niet ontkent. Op die manier kan het onderwerp hier worden besproken zonder dat de paarse meerderheid hiertoe het initiatief moet nemen.

Geachte collega's van de VLD, sp.a en Agalev, als u vandaag kiest voor de behandeling bij hoogdringendheid, dan maakt dit voorstel enkel een kans als de heren en dames van het Vlaams Blok u volgen. *(Gelach bij het VB)*

U weet heel goed dat als u het licht op groen zet, dit voorstel enkel kan worden goedgekeurd met de steun van het Vlaams Blok. Wij zullen er ons immers tot het eind tegen verzetten.

Mijnheer Dewinter, ze hebben u nodig ! U hebt het moeilijk de jongste tijd. U bent een betwist figuur in uw partij. Alle grote principes over het cordon sanitaire worden echter overboord gegooid als het gaat om het vrijwaren of veroveren van bepaalde machtsstructuren. Het meest wezenlijke van een democratie is het kiessysteem. De meerderheid haalt geen tweederde meerderheid zonder de steun van het Vlaams Blok.

Mijnheer Dewinter, het moet u verheugen dat het cordon doorbroken wordt. De meerderheidspartijen durven het niet te doen. Ik richt me in het bijzonder tot Agalev. Iedereen weet dat de heren Stevaert en De Gucht dit willen en zich er ook niets van aantrekken. Ze zijn bezig met het schikken van de poppetjes. De groenen staan een paar dagen voor hun congres. Mevrouw Dua, u zult vandaag de hoogdringendheid goedkeuren over een voorstel van decreet waarvan u goed weet dat het Vlaams Blok het zal goedkeuren. *(Opmerkingen van de heer Jos Stassen)*

Mijnheer Stassen, als u denkt dat u uw groene maagdelijkheid zult herwinnen met zo'n operaties, dan hebt u het mis. De heer Stevaert vangt u steeds meer in zijn net. Voelt u dat niet aan ? U durft niet tegen provinciale kieskringen te zijn omdat het federale parlement anders ook in dit parlement de kiesdrempel zal invoeren, en dan wordt u volledig van de kaart geveegd. U doet gewoon mee. De grote principes worden overboord gegooid – un moment de honte est vite passé.

De behandeling van een dergelijk voorstel van decreet moet van de Raad van Europa minimum een jaar voor de verkiezingen gebeuren. We zitten op zes maanden van de verkiezingen. Niemand weet wat er in de Kamer zal gebeuren als dit voorstel van decreet wordt behandeld. Komt er een kiesdrempel of niet ? De hoogdringendheid wordt door de groenen mee goedgekeurd. Dit is een hypocriet spel waarbij het Vlaams Blok wordt uitgenodigd om het kiessysteem in Vlaanderen mee te bepalen. Als de hoogdringendheid wordt goedgekeurd, zullen we niet langer deelnemen aan de werkzaamheden in dit parlement. Dan kunt u verder vergaderen met uw nieuwe bondgenoten die uw nieuw kiessysteem zullen waarmaken. *(Applaus bij CD&V en het VB)*

De voorzitter : Ik wil een en ander duidelijk stellen. Er is hoogdringendheid gevraagd, maar ik heb een voorstel gedaan om dit voorstel van decreet bij voorrang in de commissie te behandelen. Dit moet gebeuren na de begrotingsbesprekingen 2004.

Een aantal van uw opmerkingen zitten dus al in dat voorstel en vervallen dus. Het is een goed afgewogen voorstel van voorrang in de commissie, samen met andere voorstellen en van behandeling na de begrotingsbesprekingen.

De heer Tobback heeft het woord.

De heer Bruno Tobback : Mijnheer de voorzitter, mijnheer Van Rompuy, ik hoor u zich graag beroepen op de Raad van Europa. Als ik me niet vergis, is het dezelfde raad die vindt dat we de Franstaligen in de Rand discrimineren – maar dat terzijde.

Ik zou moeite hebben met echte hoogdringendheid voor dit voorstel in deze plenaire zitting op dit uur van de dag. Ik kan me wel vinden in het idee dat dit voorstel van decreet samen met andere voorstellen wordt behandeld in de commissie in aansluiting op de begrotingsbespreking.

Het klopt inderdaad dat er over zeven maanden verkiezingen worden gehouden. Ik kan me volledig vinden in wat u een aantal weken geleden hebt aangebracht, namelijk dat we het best zo snel mogelijk wijzigingen aanbrengen in ons systeem. Zo snel mogelijk betekent aansluitend op de begrotingsbesprekingen in de commissie.

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : Mijnheer de voorzitter, de heer van Rompuy heeft gewag gemaakt van

Vermeiren

een alliantie tussen de heer Bourgeois en de heer De Gucht. De heer Van Rompuy kan me niet zo gemakkelijk verrassen. De wildste en de vreemdste gedachten kunnen inderdaad worden verwoord, maar ze zijn uit de lucht gegrepen. Er is hier geen sprake van een vraag van wie dan ook aan de mensen van de N-VA om op te treden als tussenpersoon.

Ik stel vast dat de heer van Rompuy vandaag al voor de tweede keer het liberale geweten speelt. Hij heeft tijdens de vorige discussie meer dan eens gewezen op de sociaal-democratische gedachte en op het liberale gedachtegoed. Hij kijkt nu naar mevrouw Dua en de heer Geysels, en hij speelt ook het geweten van de groenen. Ik heb de indruk dat hij god de vader wil spelen over dit parlement, en dat zint me niet.

Mijnheer de voorzitter, we hebben respect voor het parlement en voor voorstellen die worden ingediend door onze collega's. We wensen die voorstellen behandeld te zien. Die hoogdringendheid is nu niet meer aan de orde. We moeten de heer van Dijck uiteraard nog horen. We vinden het voorstel om deze kwestie onmiddellijk na de begrotingsbesprekingen te behandelen goed, en we zullen dat steunen.

De voorzitter : De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen : Mijnheer de voorzitter, ik aanvaard uw voorstel ook. We houden ons aan het Vlaamse regeerakkoord. U kunt lezen wat daarin staat. Het is duidelijk dat we geen federale schoonmoeders nodig hebben die elementen aan dossiers als deze toevoegen. Als we over dit dossier stemmen, moeten we weten wat er op federaal niveau gebeurt. We hebben ook al duidelijk laten blijken wat we niet wensen.

De voorzitter : De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter : Mijnheer de voorzitter, voor ons gaat het hier over een keuze tussen de pest en de cholera, en daarmee bedoel ik niet de keuze die we moeten maken tussen de meerderheidspartijen en CD&V.

De keshervorming zal zich wellicht in het federale parlement zal afspeelen. Het is misschien te laat om een dergelijke keshervorming hier nog te bespreken, maar ik denk – als ze dan toch moet worden besproken – dat het in ieder geval beter is dat ze hier wordt besproken en er hier over wordt ge-

stemd, dan op een plaats waar er andere dossiers aan kunnen worden gekoppeld. Dat zint ons niet. We gaan dus akkoord met deze regeling.

De voorzitter : De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck : Mijnheer de voorzitter, de waarheid kwetst. Dat is een oud Vlaams spreekwoord. Ik voel me echter helemaal niet gekwetst. Ik kan vrede nemen met de betogen van het merendeel van de fractieleiders.

Ik stel vast dat die hervorming er waarschijnlijk zal komen. Ik stel ook vast dat de heer Van Rompuy liever heeft dat er minder dan een jaar voor de verkiezingen een hervorming komt die ik betreur. Hij heeft liever dat er wordt onderhandeld met het FDF, de MR en de PS. Dat is waarvoor ik waar-schuw, collega's.

Ik ben ook blij met de uiteenzetting van de heer Stassen : het is onze bevoegdheid en we moeten die bevoegdheid hier ook ten volle laten spelen. Of we uiteindelijk voor die provinciale kieskringen gaan of niet, dat moet de democratische meerderheid in dit parlement maar uitmaken. We gaan echter toch geen bevoegdheden afgeven aan partijen die nog minder democratische legitimiteit hebben in Vlaanderen ? Daarover gaat het, en over niets anders.

Mijnheer Van Rompuy, ik voel me nu helemaal niet gekwetst. Als u denkt dat deze aangelegenheid te maken heeft met een groot akkoord tussen de voorzitter van de N-VA en van de VLD, dan denk ik dat u de bevoorrechte persoon bent om te weten dat we niet op onze buik gaan voor geld, noch voor mandaten. *(Opmerkingen)*

De voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy : Op dat laatste ga ik niet reageren, mijnheer Van Dijck. Het debat gaat niet over het feit of hierover zal worden beslist in de federale parlementen of niet. We vinden uiteraard dat dit niet daar moet worden beslist, maar dat we dat zelf moeten beslissen.

Ik vind het toch wel tekenend dat de meerderheid dit systeem er amper zeven maanden voor de verkiezingen probeert door te drukken. Ik hoor nu al zeggen dat ze gaat wachten met de beslissing tot na de begroting 2004. Dan is het al bijna Kerstmis. We gaan dus weer een hele periode tegemoet waarin we niet weten of er nu eigenlijk een meerderheid is of niet, we gaan nu nogmaals twee maanden wach-

Van Rompuy

ten. Ik weet niet op welke niveaus hier allemaal over zal worden onderhandeld, maar in het Vlaams Parlement zal die onzekerheid gedurende de volgende weken blijven voortduren.

Mijn tweede punt gaat over de politieke kant van de zaak. We zijn toch ook geen kerstekinderen. We weten wat voorligt. We lezen ook elke dag in de kranten dat men provinciale kieskringen wil invoeren. Hier is geen tweederde meerderheid mogelijk zonder een beroep te doen op het Vlaams Blok. Als u dus op dat spoor verdergaat in dit Vlaams Parlement – en het moet uiteraard gebeuren in het Vlaams Parlement –, dan moet u het cordon sanitaire doorbreken om uw kiessysteem te wijzigen.

Dat is hypocriet. U hebt ons hier jarenlang lessen in politieke correctheid gegeven en nu probeert u het kiessysteem te wijzigen zonder ons. Uiteindelijk situeert het cordon sanitaire in dit dossier zich rond CD&V, mijnheer Dewinter. Men wil het doen zonder ons en dus moet het wel met u. De meerderheidspartijen denken dat ze met dat soort van manipulaties de verkiezingen kunnen winnen en op die manier verder kunnen besturen, maar ze zouden zich wel eens lelijk kunnen vergissen.

Wel, mijnheer de voorzitter, ik heb gezegd dat we zouden buitengaan indien het tot een stemming komt. Ik hoor nu dat er geen stemming komt. We zullen hier blijven zitten omdat we trouwe soldaten zijn, maar ik vind dit toch een dieptepunt voor de democratie. Ja, mijnheer Tobback, ik weet dat u dat allemaal niets kan schelen. Het kan echter toch niet dat een kiessysteem en een democratie op die manier worden behandeld en gewijzigd. Wij betekenen hier eigenlijk politiek niets meer, want 95 percent van degenen die hier zitten, zijn ten gronde tegen die provinciale kieskringen. Ze willen dicht bij de mensen staan en ze weten dat dat niet lukt door het doorvoeren van die keshervorming. Het zijn echter een paar partijenoren die dit parlement in de volgende jaren steeds meer zullen overleveren aan de media, en we zullen steeds meer afhankelijk worden van de media. Ik vind dat dit een element is dat ook mag worden vernoemd.

Mijnheer de voorzitter, we zullen dus in de volgende maanden de discussie in de kranten kunnen volgen en rond Kerstmis zullen we ongeveer weten wat het wordt. Eén ding weet ik nu al : als de provinciale kieskringen er komen in dit parlement, zult u eerst langs de kassa van de heer Dewinter moeten passeren. Wat de prijs daarvan is, dat weet ik niet, maar wij zullen hem in elk geval niet beta-

len, want het cordon sanitaire, mijnheer Dewinter, bevindt zich nu rondom ons. We zullen dat ook dragen. (*Applaus bij CD&V en het VB*)

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, de heer Van Rompuy zegt hier dat hij geen kerstekind is. Ook wij zijn dat niet. Hij heeft hier twee of drie keer het woord 'hypocriet' in de mond genomen. Ik vraag me af wie hier eigenlijk hypocriet is. Is hij echt tegen dit voorstel gekant ?

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)

Is het parlement het eens met de behandeling van de voorstellen bij voorrang in de bevoegde commissie, maar na de begroting ? (*Instemming*)

Het voorstel tot het verlenen van voorrang in commissie is hierbij aangenomen.

Het incident is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET betreffende het preventieve gezondheidsbeleid
– 1709 (2002-2003) – Nrs. 1 tot 4

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet betreffende het preventieve gezondheidsbeleid.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in artikel 39 van de Grondwet :

101 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
101 leden hebben ja geantwoord.

Voorzitter

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in de artikelen 127 tot 129 van de Grondwet :

103 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
103 leden hebben ja geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Aers Wilfried
Becq Sonja
Bex Jos
Bogaert André-Emiel
Boutsen Mathieu
Bril Louis
Callens Karlos
Caluwé Ludwig
Cordeel Marc
Daelman Carlo
De Batselier Norbert
De Cock Dirk
De Cock Frans
De Gryze Niki
De Lobel Hilde
De Meyer Jos
De Reuse Herman
De Roo Johan
De Smet Bart
Declercq Veerle
Demeester-De Meyer Wivina
Demeulenaere Julien
Denys André
Dewinter Filip
Dillen Marijke
Dua Vera
Gardeyn-Debever Gisèle
Gatz Sven
Geraerts Jean
Geysels Jos
Glorieux Eloi
Guns Dominique
Gysbrechts Peter
Heeren Veerle
Helsen Koen
Hermans Margriet
Hostekint Patrick
Huybrechts Pieter
Kindermans Gerald
Lachaert Patrick
Laloo Boudewijn
Laurys Jan
Lauwers Herman
Librecht Julien
Logist Marcel
Maes Jacky

Mahassine Chokri
Malcorps Johan
Merckx-Van Goey Trees
Moreau André
Ory Flor
Peeters Leo
Penris Jan
Peuskens Jean-Paul
Platteau Stefaan
Ramon Frans
Ramoudt Didier
Roegiers Jan
Sarens Freddy
Sauwens Johan
Schepens Cis
Schuermans Eddy
Sols Guy
Stassen Jos
Strackx Felix
Suykens Lucien
Timmermans Jacques
Tobback Bruno
Van Aperen Jul
Van Asbroeck Anne
Van Baelen Gilbert
Van Cleuvenbergen Riet
van den Abeelen Marc
Van den Eynde Marleen
Van Den Heuvel Ria
Van der Poorten Mark
Van Dijck Kris
Van Duppen Jan
Van Eetvelde Ilse
Van Eyken Christian
Van Goethem Roland
Van Hauthem Joris
Van Hecke Mieke
van Kessel Ingrid
Van Looy Jef
Van Nieuwenborgh Gracienne
Van Nieuwenhuysen Luk
Van Nieuwkerke André
Van Rompuy Eric
Van Wauwe Erna
Vandenbossche Dany
Vandenbroeke Chris
Vanleenhove Gilbert
Vercammen Josée
Verfaillie Jan
Vermeiren Francis
Vermeulen Jo
Verougstraete Christian
Verrijken Miel
Voorhamme Robert
Weyts Johan
Wille Paul
Wymeersch Frans

Voorzitter

Dientengevolge neemt het parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : Ik was vergeten mee te delen dat mevrouw De Schepper zich wegens familieverbindingen laat verontschuldigen.

VERWELKOMING

De voorzitter : Dames en heren, mag ik uw aandacht vragen voor Zijne Excellentie de heer Soliman Awaad Eman, ambassadeur van de Arabische republiek Egypte, die de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houdende instemming met de overeenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en Egypte komt bijwonen.

Excellency, it is my pleasure to welcome you to the Flemish Parliament. (*Applaus*)

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de Europees-mediterrane overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de Arabische republiek Egypte, anderzijds, de bijlagen I tot VI, de protocollen 1 tot 5 en de slotakte, ondertekend in Luxemburg op 25 juni 2001

– 1813 (2002-2003) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houdende instemming met de Europees-mediterrane overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de Arabische republiek Egypte, anderzijds, de bijlagen I tot VI, de protocollen 1 tot 5 en de slotakte, ondertekend in Luxemburg op 25 juni 2001.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in artikel 39 van de Grondwet :

100 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
100 leden hebben ja geantwoord.

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in de artikelen 127 tot 129 van de Grondwet :

102 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
102 leden hebben ja geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Aers Wilfried
Becq Sonja
Bex Jos
Bogaert André-Emiel
Boutsen Mathieu
Bril Louis
Callens Karlos
Caluwé Ludwig
Cordeel Marc
Daelman Carlo
De Batselier Norbert
De Cock Dirk
De Cock Frans
De Gryze Niki
De Lobel Hilde
De Meyer Jos
De Reuse Herman
De Roo Johan
De Smet Bart
Demeester-De Meyer Wivina
Demeulenaere Julien
Denys André
Dewinter Filip
Dillen Marijke
Dua Vera
Gardeyn-Debever Gisèle
Gatz Sven
Geraerts Jean
Geysels Jos
Glorieux Eloi
Guns Dominique
Gysbrechts Peter
Heeren Veerle
Helsen Koen
Hermans Margriet
Hostekint Patrick

Voorzitter

Huybrechts Pieter
 Kindermans Gerald
 Lachaert Patrick
 Laloo Boudewijn
 Laurys Jan
 Lauwers Herman
 Librecht Julien
 Logist Marcel
 Maes Jacky
 Mahassine Chokri
 Malcorps Johan
 Merckx-Van Goey Trees
 Moreau André
 Ory Flor
 Peeters Leo
 Penris Jan
 Peuskens Jean-Paul
 Platteau Stefaan
 Ramon Frans
 Ramoudt Didier
 Roegiers Jan
 Sarens Freddy
 Sauwens Johan
 Schepens Cis
 Schuermans Eddy
 Sols Guy
 Stassen Jos
 Strackx Felix
 Suykens Lucien
 Timmermans Jacques
 Tobback Bruno
 Van Aperen Jul
 Van Asbroeck Anne
 Van Baelen Gilbert
 Van Cleuvenbergen Riet
 van den Abeelen Marc
 Van den Eynde Marleen
 Van Den Heuvel Ria
 Van der Poorten Mark
 Van Dijck Kris
 Van Duppen Jan
 Van Eetvelde Ilse
 Van Eyken Christian
 Van Goethem Roland
 Van Hauthem Joris
 Van Hecke Mieke
 van Kessel Ingrid
 Van Looy Jef
 Van Nieuwenborgh Gracienne
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Nieuwerkerke André
 Van Rompuy Eric
 Van Wauwe Erna
 Vandenbossche Dany
 Vandenbroeke Chris

Vanleenhove Gilbert
 Vercammen Josée
 Verfaillie Jan
 Vermeiren Francis
 Vermeulen Jo
 Verougstraete Christian
 Verrijken Miel
 Voorhamme Robert
 Weyts Johan
 Wille Paul
 Wymeersch Frans

Dientengevolge neemt het parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de Stabilisatie- en Associatieovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de republiek Kroatië, anderzijds, de bijlagen I tot VIII, de protocollen 1 tot 6 en de slotakte, ondertekend in Luxemburg op 29 oktober 2001
 – 1827 (2003-2004) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houdende instemming met de Stabilisatie- en Associatieovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de republiek Kroatië, anderzijds, de bijlagen I tot VIII, de protocollen 1 tot 6 en de slotakte, ondertekend in Luxemburg op 29 oktober 2001.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in artikel 39 van de Grondwet :

100 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
100 leden hebben ja geantwoord.

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in de artikelen 127 tot 129 van de Grondwet :

Voorzitter

102 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
102 leden hebben ja geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Aers Wilfried
Becq Sonja
Bex Jos
Bogaert André-Emiel
Boutsen Mathieu
Bril Louis
Callens Karlos
Caluwé Ludwig
Cordeel Marc
Daelman Carlo
De Batselier Norbert
De Cock Dirk
De Cock Frans
De Gryze Niki
De Lobel Hilde
De Meyer Jos
De Reuse Herman
De Roo Johan
De Smet Bart
Demeester-De Meyer Wivina
Demeulenaere Julien
Denys André
Dewinter Filip
Dillen Marijke
Dua Vera
Gardeyn-Debever Gisèle
Gatz Sven
Geraerts Jean
Geysels Jos
Glorieux Eloi
Guns Dominique
Gysbrechts Peter
Heeren Veerle
Helsen Koen
Hermans Margriet
Hostekint Patrick
Huybrechts Pieter
Kindermans Gerald
Lachaert Patrick
Laloo Boudewijn
Laurys Jan
Lauwers Herman
Librecht Julien
Logist Marcel
Maes Jacky
Mahassine Chokri
Malcorps Johan
Merckx-Van Goey Trees
Moreau André
Ory Flor
Peeters Leo

Penris Jan
Peuskens Jean-Paul
Platteau Stefaan
Ramon Frans
Ramoudt Didier
Roegiers Jan
Sarens Freddy
Sauwens Johan
Schepens Cis
Schuermans Eddy
Sols Guy
Stassen Jos
Strackx Felix
Suykens Lucien
Timmermans Jacques
Tobback Bruno
Van Aperen Jul
Van Asbroeck Anne
Van Baelen Gilbert
Van Cleuvenbergen Riet
van den Abeelen Marc
Van den Eynde Marleen
Van Den Heuvel Ria
Van der Poorten Mark
Van Dijck Kris
Van Duppen Jan
Van Eetvelde Ilse
Van Eyken Christian
Van Goethem Roland
Van Hauthem Joris
Van Hecke Mieke
van Kessel Ingrid
Van Looy Jef
Van Nieuwenborgh Gracienne
Van Nieuwenhuysen Luk
Van Nieuwkerke André
Van Rompuy Eric
Van Wauwe Erna
Vandenbossche Dany
Vandenbroeke Chris
Vanleenhove Gilbert
Vercammen Josée
Verfaillie Jan
Vermeiren Francis
Vermeulen Jo
Verougstraete Christian
Verrijken Miel
Voorhamme Robert
Weyts Johan
Wille Paul
Wymeersch Frans

Dientengevolge neemt het parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Patrick Lachaert, Jacques Timmermans, Johan Malcorps en Dirk De Cock betreffende het besluit van de Vlaamse regering van 28 februari 2003 tot voorlopige vaststelling van een herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen – 1896 (2003-2004) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie van de heren Lachaert, Timmermans, Malcorps en De Cock betreffende het besluit van de Vlaamse regering van 28 februari 2003 tot voorlopige vaststelling van een herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

101 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
54 leden hebben ja geantwoord ;
47 leden hebben zich onthouden.

JA hebben geantwoord :

Bex Jos
Bogaert André-Emiel
Bril Louis
Callens Karlos
Cordeel Marc
Daelman Carlo
De Batselier Norbert
De Cock Dirk
De Cock Frans
Declercq Veerle
Demeulenaere Julien
Denys André
Dua Vera
Geysels Jos
Glorieux Eloi
Guns Dominique
Gysbrechts Peter
Helsen Koen
Hermans Margriet
Hostekint Patrick
Lachaert Patrick
Lauwers Herman
Logist Marcel
Maes Jacky
Mahassine Chokri

Malcorps Johan
Moreau André
Ory Flor
Peeters Leo
Peuskens Jean-Paul
Platteau Stefaan
Ramon Frans
Ramoudt Didier
Roegiers Jan
Schepens Cis
Sols Guy
Stassen Jos
Suykens Lucien
Timmermans Jacques
Tobback Bruno
Van Aperen Jul
Van Baelen Gilbert
van den Abeelen Marc
Van Den Heuvel Ria
Van Duppen Jan
Van Nieuwenborgh Gracienne
Van Nieuwkerke André
Van Wauwe Erna
Vandenbossche Dany
Vercammen Josée
Vermeiren Francis
Vermeulen Jo
Voorhamme Robert
Wille Paul

Zich ONTHOUDEN hebben :

Aers Wilfried
Becq Sonja
Boutsen Mathieu
Caluwé Ludwig
De Gryze Niki
De Lobel Hilde
De Meyer Jos
De Reuse Herman
De Roo Johan
De Smet Bart
Demeester-De Meyer Wivina
Dewinter Filip
Dillen Marijke
Gardeyn-Debever Gisèle
Geraerts Jean
Heeren Veerle
Huybrechts Pieter
Kindermans Gerald
Laloo Boudewijn
Laurys Jan
Librecht Julien
Merckx-Van Goey Trees
Penris Jan
Sarens Freddy
Sauwens Johan

Voorzitter

Schuermans Eddy
 Strackx Felix
 Van Cleuvenbergen Riet
 Van den Eynde Marleen
 Van der Poorten Mark
 Van Dijck Kris
 Van Eetvelde Ilse
 Van Eyken Christian
 Van Goethem Roland
 Van Hauthem Joris
 Van Hecke Mieke
 van Kessel Ingrid
 Van Looy Jef
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Rompuy Eric
 Vandenbroeke Chris
 Vanleenhove Gilbert
 Verfaillie Jan
 Verougstraete Christian
 Verrijken Miel
 Weyts Johan
 Wymeersch Frans

Dientengevolge neemt het parlement het voorstel van resolutie aan.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Mark Van der Poorten en Bart De Smet, mevrouw Veerle Heeren en de heer Boudewijn Laloo tot besluit van de op 14 oktober 2003 door de heer Mark Van der Poorten in commissie gehouden interpellatie tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over de niet-naleving door de Vlaamse regering van het bestuursakkoord afgesloten tussen de Vlaamse regering, de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten en de Vereniging van de Vlaamse Provincies

– 1876 (2003-2004) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie van de heren Van der Poorten en De Smet, mevrouw Heeren en de heer Laloo tot besluit van de op 14 oktober 2003 door de heer Van der Poorten in commissie gehouden interpellatie tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van

Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over de niet-naleving door de Vlaamse regering van het bestuursakkoord afgesloten tussen de Vlaamse regering, de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten en de Vereniging van de Vlaamse Provincies.

De heer Van der Poorten heeft het woord.

De heer Mark Van der Poorten : Mijnheer de voorzitter, we vragen dat de Vlaamse regering het bestuursakkoord dat is afgesloten met de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten en de Vereniging van de Vlaamse Provincies nauwgezet zou naleven.

Er zou echt moeten worden overlegd wanneer de Vlaamse overheid in een functionele beleidsmaterie regels ontwerpt of beleidsmaatregelen toepast op de gemeenten, OCMW's en provincies. Onlangs nog is dat voor een aantal maatregelen niet gebeurd. De minister heeft dat in de commissie ook toegegeven.

Hij zei er ook dat de afstemming van het beleid en effectenrapportering een onderdeel van onze bestuurscultuur moeten worden. Met deze motie willen we de regering daartoe aanzetten.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?
(Neen)

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? *(Ja)*

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

101 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
 47 leden hebben ja geantwoord ;
 54 leden hebben neen geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Aers Wilfried
 Becq Sonja
 Boutsen Mathieu
 Caluwé Ludwig
 De Gryze Niki
 De Lobel Hilde
 De Meyer Jos
 De Reuse Herman
 De Roo Johan
 De Smet Bart
 Demeester-De Meyer Wivina

Voorzitter

Dewinter Filip
 Dillen Marijke
 Gardeyn-Debever Gisèle
 Geraerts Jean
 Heeren Veerle
 Huybrechts Pieter
 Kindermans Gerald
 Laloo Boudewijn
 Laurys Jan
 Librecht Julien
 Merckx-Van Goey Trees
 Penris Jan
 Sarens Freddy
 Sauwens Johan
 Schuermans Eddy
 Strackx Felix
 Van Cleuvenbergen Riet
 Van den Eynde Marleen
 Van der Poorten Mark
 Van Dijck Kris
 Van Eetvelde Ilse
 Van Eyken Christian
 Van Goethem Roland
 Van Hauthem Joris
 Van Hecke Mieke
 van Kessel Ingrid
 Van Looy Jef
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Rompuy Eric
 Vandenbroeke Chris
 Vanleenhove Gilbert
 Verfaillie Jan
 Verougstraete Christian
 Verrijken Miel
 Weyts Johan
 Wymeersch Frans

NEEN hebben geantwoord :

Bex Jos
 Bogaert André-Emiel
 Bril Louis
 Callens Karlos
 Cordeel Marc
 Daelman Carlo
 De Batselier Norbert
 De Cock Dirk
 De Cock Frans
 Declercq Veerle
 Demeulenaere Julien

Denys André
 Dua Vera
 Geysels Jos
 Glorieux Eloi
 Guns Dominique
 Gysbrechts Peter
 Helsen Koen
 Hermans Margriet
 Hostekint Patrick
 Lachaert Patrick
 Lauwers Herman
 Logist Marcel
 Maes Jacky
 Mahassine Chokri
 Malcorps Johan
 Moreau André
 Ory Flor
 Peeters Leo
 Peuskens Jean-Paul
 Platteau Stefaan
 Ramon Frans
 Ramoudt Didier
 Roegiers Jan
 Schepens Cis
 Sols Guy
 Stassen Jos
 Suykens Lucien
 Timmermans Jacques
 Tobback Bruno
 Van Aperen Jul
 Van Baelen Gilbert
 van den Abeelen Marc
 Van Den Heuvel Ria
 Van Duppen Jan
 Van Nieuwenborgh Gracienne
 Van Nieuwkerke André
 Van Wauwe Erna
 Vandenbossche Dany
 Vercammen Josée
 Vermeiren Francis
 Vermeulen Jo
 Voorhamme Robert
 Wille Paul

Dientengevolge neemt het parlement de motie niet aan.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Jos De Meyer en Luc Martens, mevrouw Veerle Heeren en de heren Gilbert Vanleenhove en Kris Van Dijck tot besluit van de op 16 oktober 2003 door de heren Jos De Meyer en Kris Van Dijck in commissie gehouden interpellaties tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, respectievelijk over besparingsmaatregelen bij de Dienst voor Infrastructuurwerken van het Gesubsidieerd Onderwijs en over de investeringen in schoolinfrastructuur – 1877 (2003-2004) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie van de heren De Meyer en Martens, mevrouw Heeren en de heren Vanleenhove en Van Dijck tot besluit van de op 16 oktober 2003 door de heren De Meyer en Van Dijck in commissie gehouden interpellaties tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, respectievelijk over besparingsmaatregelen bij de Dienst voor Infrastructuurwerken van het Gesubsidieerd Onderwijs en over de investeringen in schoolinfrastructuur.

De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : Mijnheer de voorzitter, collega's, in haar antwoord op onze interpellatie moest de minister van Onderwijs erkennen dat de wachtlijsten bij DIGO bijzonder lang zijn : begin september 2003 bedroeg de kost voor het vrij gesubsidieerd onderwijs niet minder dan 723 miljoen euro, voor het officieel gesubsidieerd onderwijs 132 miljoen euro.

In onze motie wijzen wij op het belang van een moderne en goede schoolinfrastructuur voor de kwaliteit van het onderwijs. Om die reden vragen wij uitdrukkelijk de in het vooruitzicht gestelde besparingen 2004 ongedaan te maken. Het is immers de zoveelste woordbreuk van de Vlaamse regering ten opzichte van de onderwijssector.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?
(*Neen*)

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

102 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
47 leden hebben ja geantwoord ;
55 leden hebben neen geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Aers Wilfried
Becq Sonja
Boutsen Mathieu
Caluwé Ludwig
De Gryze Niki
De Lobel Hilde
De Meyer Jos
De Reuse Herman
De Roo Johan
De Smet Bart
Demeester-De Meyer Wivina
Dewinter Filip
Dillen Marijke
Gardeyn-Debever Gisèle
Geraerts Jean
Heeren Veerle
Huybrechts Pieter
Kindermans Gerald
Laloo Boudewijn
Laurys Jan
Librecht Julien
Merckx-Van Goey Trees
Penris Jan
Sarens Freddy
Sauwens Johan
Schuermans Eddy
Strackx Felix
Van Cleuvenbergen Riet
Van den Eynde Marleen
Van der Poorten Mark
Van Dijck Kris
Van Eetvelde Ilse
Van Eyken Christian
Van Goethem Roland
Van Hauthem Joris
Van Hecke Mieke
van Kessel Ingrid
Van Looy Jef
Van Nieuwenhuysen Luk
Van Rompuy Eric
Vandenbroeke Chris
Vanleenhove Gilbert
Verfaillie Jan
Verougstraete Christian
Verrijken Miel
Weyts Johan
Wymeersch Frans

NEEN hebben geantwoord :

Bex Jos

Voorzitter

Bogaert André-Emiel
 Bril Louis
 Callens Karlos
 Cordeel Marc
 Daelman Carlo
 De Batselier Norbert
 De Cock Dirk
 De Cock Frans
 Declercq Veerle
 Demeulenaere Julien
 Denys André
 Dua Vera
 Gatz Sven
 Geysels Jos
 Glorieux Eloi
 Guns Dominique
 Gysbrechts Peter
 Helsen Koen
 Hermans Margriet
 Hostekint Patrick
 Lachaert Patrick
 Lauwers Herman
 Logist Marcel
 Maes Jacky
 Mahassine Chokri
 Malcorps Johan
 Moreau André
 Ory Flor
 Peuskens Jean-Paul
 Platteau Stefaan
 Ramon Frans
 Ramoudt Didier
 Roegiers Jan
 Schepens Cis
 Sols Guy
 Stassen Jos
 Suykens Lucien
 Timmermans Jacques
 Tobback Bruno
 Van Aperen Jul
 Van Asbroeck Anne
 Van Baelen Gilbert
 van den Abeelen Marc
 Van Den Heuvel Ria
 Van Duppen Jan
 Van Nieuwenborgh Gracienne
 Van Nieuwkerke André
 Van Wauwe Erna
 Vandenbossche Dany
 Vercammen Josée
 Vermeiren Francis
 Vermeulen Jo
 Voorhamme Robert
 Wille Paul

Dientengevolge neemt het parlement de motie niet aan.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Julien Demeulenaere, André Van Nieuwkerke, Frans Ramon en Dirk De Cock tot besluit van de op 16 oktober 2003 door de heren Jos De Meyer en Kris Van Dijck in commissie gehouden interpellaties tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, respectievelijk over besparingsmaatregelen bij de Dienst voor Infrastructuurwerken van het Gesubsidieerd Onderwijs en over de investeringen in schoolinfrastructuur – 1878 (2003-2004) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie van de heren Demeulenaere, Van Nieuwkerke, Ramon en De Cock tot besluit van de op 16 oktober 2003 door de heren De Meyer en Van Dijck in commissie gehouden interpellaties tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, respectievelijk over besparingsmaatregelen bij de Dienst voor Infrastructuurwerken van het Gesubsidieerd Onderwijs en over de investeringen in schoolinfrastructuur.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

101 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
 56 leden hebben ja geantwoord ;
 2 leden hebben zich onthouden ;
 43 leden hebben neen geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Bex Jos
 Bogaert André-Emiel
 Bril Louis
 Callens Karlos
 Cordeel Marc
 Daelman Carlo
 De Batselier Norbert

Voorzitter

De Cock Dirk
 De Cock Frans
 Declercq Veerle
 Demeulenaere Julien
 Denys André
 Dua Vera
 Gatz Sven
 Geysels Jos
 Glorieux Eloi
 Guns Dominique
 Gysbrechts Peter
 Helsen Koen
 Hermans Margriet
 Hostekint Patrick
 Lachaert Patrick
 Lauwers Herman
 Logist Marcel
 Maes Jacky
 Mahassine Chokri
 Malcorps Johan
 Moreau André
 Ory Flor
 Peeters Leo
 Peuskens Jean-Paul
 Platteau Stefaan
 Ramon Frans
 Ramoudt Didier
 Roegiers Jan
 Schepens Cis
 Sols Guy
 Stassen Jos
 Suykens Lucien
 Timmermans Jacques
 Tobback Bruno
 Van Aperen Jul
 Van Asbroeck Anne
 Van Baelen Gilbert
 van den Abeelen Marc
 Van Den Heuvel Ria
 Van Duppen Jan
 Van Nieuwenborgh Gracienne
 Van Nieuwerkerke André
 Van Wauwe Erna
 Vandenbossche Dany
 Vercammen Josée
 Vermeiren Francis
 Vermeulen Jo
 Voorhamme Robert
 Wille Paul

NEEN hebben geantwoord :

Aers Wilfried

Becq Sonja
 Boutsen Mathieu
 Caluwé Ludwig
 De Gryze Niki
 De Lobel Hilde
 De Meyer Jos
 De Reuse Herman
 De Roo Johan
 De Smet Bart
 Demeester-De Meyer Wivina
 Dewinter Filip
 Dillen Marijke
 Gardeyn-Debever Gisèle
 Geraerts Jean
 Heeren Veerle
 Huybrechts Pieter
 Kindermans Gerald
 Laloo Boudewijn
 Laurys Jan
 Librecht Julien
 Merckx-Van Goey Trees
 Penris Jan
 Sarens Freddy
 Sauwens Johan
 Schuermans Eddy
 Strackx Felix
 Van Cleuvenbergen Riet
 Van den Eynde Marleen
 Van der Poorten Mark
 Van Eetvelde Ilse
 Van Eyken Christian
 Van Goethem Roland
 Van Hauthem Joris
 Van Hecke Mieke
 van Kessel Ingrid
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Rompuy Eric
 Vanleenhove Gilbert
 Verougstraete Christian
 Verrijken Miel
 Weyts Johan
 Wymeersch Frans

Zich ONTHOUDEN hebben :

Van Dijck Kris
 Vandenbroeke Chris

Dientengevolge neemt het parlement de motie aan. Ze zal aan de Vlaamse regering worden overgezonden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Dames en heren, hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

Wij komen opnieuw bijeen op woensdag 12 november 2003 om 14 uur.

Geen bezwaar ? (*Instemming*)

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 19.52 uur.*
